

# PARTIZAN

EKİM 1992, YIL: 1, SAYI:4,

AYLIK SİYASİ DERGİ

FIYATI: 8000 TL (KDV DAHİL)



**BAŞKAN GONZALO:**

**'BİZİM DE KAZANMA SİRAMIZ GELECEK!'**



**ŞIRNAK HALKI:**

**"DAĞLARA ÇIKIP  
DİRENME HAKKIMIZI  
KULLANACAĞIZ."**



**VE UMUT: "DAĞLARA ÇEKİLMİŞ KAR ALTINDADIR."**

# PERU ADALET BAKANLIĞINA

## AÇIK MEKTUP

Hükümetinizin büyük bir sevinçle dünya kamuoyuna duyurduğu bir haberde, Peru halkı kadar çeşitli milliyetlerden halkımızın da yakında tanıdığı Abimael GUZMAN'ın askeri güçlerinize tutsak edildiğini üzülenler öğrenmiş bulunuyoruz. Özgürlüğün, kardeşçe yaşamın özgün ve derin bir formilasyoncusu olarak Peru halkının gönülünde taht kuran, kendi halkı tarafından - sizin seçimle gelmeyen başkanınıza rağmen - başkanlık sıfatıyla onurlandırılan, sizin baskıcı ve diktatör egemen sınıfları olduğu kadar özellikle yanbaşımızda bulunan dünya halklarının düşmanı, emperyalistlerin en büyük haydut başı ABD ve onun başını çektiği emperyalist sisteme karşı tutarlı ve kararlı olarak bir mücadele stratejisini yönetmesinden dolayı bütün sömürücüleri tedirgin eden bir komünist önderin tutsak edilmesinde sevinenlerden kat kat üstün bir çoğunluğun üzülmüş olduğunu anlayacağınızı umarız.

Bütün siyasal olaylarda olduğu gibi Guzman'ın tutsaklığına üzülenlerin olduğu kadar sevinenlerin de bir gerçeği gözönünde bulundurması zorunludur: İnsanlık tarihi!

İnsanlık tarihi, sevinenlerin ve üzülenlerin, gözyaşları ve çalkal kahkahalarının, ama son tahlilde tarihsel olarak zaferlerin ve yenilgilerin, buna karşılık arada, kalıcı olmayan aldatıcı "zaferler" ile geçici engellenmelerin de tarihidir. Tutsak düştüğünde, Guzman'ın size "**Bu seferlik siz kazandınız ama bizim de kazanma sıramız gelecek**" cümlesiyle hatırlattığı bu engellenemez tarihsel gerçeklerdir.

Zira siz de biliyorsunuz ki insanlığın bu noktaya gelişi, ezen ve sömürenlerin değil, ezilen ve sömürülenlerin kan ve can pahasına verdiği kavganın sonucu olmuştur. Ki bu uzun ve zahmetli sürecin sonucu olarak kazanılan değerler de herkesin uymaya zorunlu olduğu değerlerdir. Bu değerlerin ilk imliği Spartaküs'ün öncülüğünü yaptığı kölelerce atılmıştır. Avrupa yoksullarının herkesi uymak zorunda bıraktığı "yurtaşlık sözleşmesi" ile belirivermiş, 1917 Ekim devrimiyle işçi sınıfı ve emekçi halkların, birinci ve ikinci dünya savaşıyla dünyayı bir kan ve ateş deryasına çeviren haydutların hüsrana uğramasıyla da "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" ve son olarak Paris Şartı olarak vücut kazanmıştır. Zira bu değerler ezenlere rağmen ezilenlerin yarattığı ve herkesin uymaya söz verdiği değerlerdir.

Söylemek istediğimiz şudur ki, başkanınız Fujimori'nin "Başkan Gonzalo'yu" tutsak ederken "bir canavar" sıfatıyla adlandırması "ihtiyacı"nın Gonzalo'yu canavarca yöntemlerle ortadan kaldırmak niyetini gizlemek planından ileri geldiğini biliyoruz. Zira gerçek canavarların halkına zulmedenler olduğunu, ve canavar kılınmanın bütün araçlarına sahip egemen sınıflar olduğunu kim bilmez. Kaldı ki, halkın iradesini çiğneyerek seçimsiz ve üstelik bir darbeye iktidara oturmuş Peru halkının ve bütün dünyanın diktatör olarak tanıdığı Başkanınız Fujimori'nin aslında kendisini tanımlayan bu söz Abimael Guzman'a uyarılama girişimine aldırın da yok zaten.

Bütün bu karalamalar, başkanınızın, hükümetinizin ve emperyalistlerin bir insanın savunduğu doğrulardan ne kadar korktuğunu, onun şahsında temsil edilen insanlığın kurtuluş davası karşısında ne kadar güçsüz ve çaresiz bulunmuş olduğunun bir kanıtıdır. Bunları çok da önemsemiyoruz fakat bir noktanın altını da özellikle çizmek istiyoruz.

Kesinlikle gözardı edemeyeceğiniz bir gerçek var, o da şudur;

"Yurtaşlık sözleşmesi"nin de "insan hakları evrensel beyannamesi" ve "Paris Şartı"nın da taraflarından birisi Peru halkının "Başkan Gonzalo'su" olan Abimael Guzman ve elinizde tutsak bulunan mücadeleye arkadaşlarıdır.

O'na işkence edilmesi, gayri insani muameleye tabi tutulması hele hele yaşamına kast gibi canice bir sonla tanıştırılması dünyanın neresinde olursa olsun, bu uygulamanın sahipleri olarak nefretle karşılanacak asla afedilmeyecek bir canavarlığın silinmez damgasını yiyeceksiniz, ve asla rahat bırakılamıyacaksınız.

Özgürlüğün ateşli ve bilge savunucusu ve uygulayıcısı "Başkan GONZALO"nun yeri zindanlar değil özgürlüğün mekanı ANT'lardır.

O'nun kişisel hiç bir eylemi hiç bir tasarısı ve hiç bir umarı yoktur, halkına, proletarya davasına ve tarihe karşı sorumludur. Abimael GUZMAN, size değil, "GONZALO yoldaş" olarak başkanı bulunduğu Peru Komünist partisine ve Peru halkına; ve davasını ve değerlerini savunduğu dünya proletaryasına karşı sorumludur. Onun yargıcı tarihtir ve tarihin sahibi halktır. Size değil Peru halkına ve dünya halklarına ait olan "Başkan GONZALO"yu aldığınız biçimde; sağlıklı ve sağ istiyoruz.

# PARTİZAN

Umud Yayımcılık  
ve Basım Sanayi Limited Şirketi Adına  
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü  
Kemal BOZTAŞ

Genel Yayın Yönetmeni  
Ayдын HANBAYAT

Yönetim Yeri:  
Oğul Sok. No. 16 Sultanahmet/İST.  
Tel: 516 25 38-516 60 20  
Fax: 518 23 23

Dizgi: Umud Yayımcılık  
Baskı: Uygun Basım ve Tic. Ltd.

BÜROLAR  
Ankara

Necatibey cad. No: 80/12  
Maltepe Telefax: 230 63 27

İzmir

850. Sok.No. 31 Üçüncübeyler  
Yaparsoy İşhanı 5/504 Konak

İzmit

Karabaş Mah. A. Yüksel Cad.  
Kaptanlar İşhanı No. 8/204

Çukurova

Atatürk cad. Belediye Karşısı Çıkmaz  
Sok. Seven Ap. Kat 1 D 1 ADANA

Malatya

Turgut Temelli cad. Barış İşhanı  
Kat 1 No:72 Telefax: 220 804

Eskişehir

Sakarya Cd. Konya İş Hanı  
No:12 D:21 26120 Eskişehir

AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ  
PARTİZAN KİTAPEVİ.

Hagedorn Str. 15  
4100 Duisburg 11 ALMANYA  
Tel: (203) 401584

ABONE KOŞULLARI

Yurtiçi:  
6 aylık 48.000 TL  
1 Yıllık 96.000 TL

Yurtdışı:

6 Aylık 30 DM  
1 Yıllık 60 DM

YURTDIŞI HESAP NO:

Kemal BOZTAŞ  
T.Vakıflar Bankası Nuruosmaniye  
Şubesi Hesap No:2004187

YURTDIŞI HESAP NO:

Kemal BOZTAŞ  
T. Vakıflar Bankası Nuruosmaniye  
Şubesi Hesap No: 4004188

EKİM 1992

SUNU

Merhaba,

T.C. "yeni dünya düzeni" ekseninde kendisine yüklenen görevi yerine getirememesi sancısını yaşıyor. İki "büyük" partinin şatafatlı bir şekilde reklamı yapılarak kamuoyuna sundukları hükümet programını yaşama geçirememeleri T.C.'nin sancılarını daha da arttırmaktadır. Toplumsal ve ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında "Millî Birlik" hükümeti hüviyetine burunen koalisyon kan dökme dışında icraat yapamamaktadır. Hükümet tüm yetkilerini askerlere devretmesine rağmen, burjuva basın da askeri darbe senaryolarından geçilmiyor. Savaşta moral üstünlüğünü ele geçirmek için halka yapılan "biz yapamazsak askerler gelir" şantajları da para etmiyor. Newroz bayramıyla başlayan Kürt soykırımını, Şırnak, Çukurca ve Gole katliamlarıyla devam ediyor. Buna karşın başta Kürt halkı olmak üzere emekçi halklar meşru direnme hakkını kullanarak devlet terörüne karşı mücadele bayraklarını yükseltmeye devam ediyorlar. Şırnak halkının muhabirimize "katliamlar devam ederse dağlara çıkıp direnme hakkımızı kullanacağız" sözü bunun en güzel kanıtıdır. Özel de Şırnak, genel de Kürdistan'daki devlet terörünün iğrençliğini "Cesaret... Korku... ve Şırnak" başlıklı yazımızla gözler önüne sermeye çalıştık. Olağanüstü Hal bültenlerini, MİT kontr-gerillanın ürettiği yalan haberlere karşı, objektif gazetecilik anlayışıyla T.C.'nin yürüttüğü kirlî savaşa karşı savaşımını kalemiyle yürüten Musa ANTER kontr-gerilla tarafından katledildi. Yaşamının büyük bölümünü Kürt ulusal mücadelesine adanmış Musa amca; arka kapak konusu yaptık.

And dağlarındaki gerillanın, Ayacucho'daki yoksul köylünün, Lima'daki proletarın sınıf bilinçli önderi Abimael GUZMAN (Gonzalo) ABD emperyalizminin sadık uşağı Peru devleti tarafından tutsak alındı. Satılmış kalemlerin ellerini oğuşturarak "dünyanın en büyük gerilla örgütünün hazin sonu" diye sevinç naraları atarken Gonzalo yoldaşın "bizim de kazanma sıramız gelecek, Yaşasın HALK SAVAŞI!" sözleri dünya gerçikliğinin kalbine bir hançer gibi saplandı. "Abimael GUZMAN (Gonzalo); Halk savaşında yetkin bir önder..." başlıklı yazıda Peru komünist partisi ve önderi GUZMAN'ın mücadelesine yer verdik.

Güney Afrika'da ANC'nin kitleleri silahsızlandırma çalışmalarına karşı, asil gençliğin yükselttiği silahlı mücadele, Klerk hükümeti ve ANC yetkililerini kara kara düşündürüyor. ABD Devrimci Komünist Partisi'nin haftalık yayın organı Devrimci İşçi Gazetesi'nden çevirdiğimiz "Güney Afrika: Devrimin Yükselişi" başlıklı yazıyla okuyucularımızın konuyla ilgili detaylı bilgi edineceğini umuyoruz.

"Gerilla bölgesinden - Gerilla kaleminden" başlığı altında açtığımız yeni köşede; Gerillaların kaleminden çıkmış yazılara yer verdik. Bundan böyle de elimize ulaştığı oranda; bu tür yazıları okurlarımıza sunmaya çalışacağız. Dizi yazılarımızdan Abdullah Öcalan'ın "yeni devrim süreci" nedir? yazısı elinizdeki sayıyla son bulurken, Ulusal sorun ve marksist felsefenin başlıca temelleri başlıklı yazılarımız devam ediyor. Haber, yorum vb. yazılarla günceli yakalamaya çalıştık...

Dostlukla...

## İÇİNDEKİLER

Cesaret... Korku... Ve Şırnak.....	2
Abimael Guzman (Gonzalo); Halk Savaşında Yetkin Önder.....	6
Haberler.....	8
A. Öcalan'ın "Yeni Devrim Süreci" Nedir?.....	27
Güney Afrika: Devrimin Yükselişi.....	31
Gerilla Bölgesinden/Gerilla Kaleminden.....	34
Denizin Dili Olsa.....	41
Marksist Felsefenin Başlıca Temelleri IV. Bölüm.....	43
Tüm Sağlık-Sen Çalışma Program Taslağı.....	51
2 Eylül Direniş Geleneğini Yaşatalım.....	55
Ulusal Sorun XIII Bölüm.....	57

# CESARET.... KORKU.... VE ŞIRNAK

Genelde devrimci-demokrat basına, özelde Özgür Gündem gazetesi muhabirlerine yönelik infazları protesto etmek ve çeşitli eylemliliklerde bulunmak için biraraya gelen ve çeşitli Kamu Sendikaları, Sosyalist Basın, Demokratik Kitle Örgütleri, Yazar ve aydınlardan oluşan Demokratik Girişim Kurulu (DGK) Şırnak'ın ön plana çıkmasıyla rotasını Şırnak'a çevirdi ve Şırnak'a bir gözlem komitesi yolladı. Şırnak'a giden 27 kişilik komite içerisinde Yeni Demokratik Kadın Derneği (YDKD) olarak bizde yer aldık. (Ama Ö.Gündem gazetesi bizi Yurtsever Devrimci Kadın Derneği olarak lanse etti, uyarımıza rağmen de düzeltilmedi.) Biz bu yazıda gezi ile ilgili izlenimlerimizi anlatacağız

## "ASKER GİDECEK GERİ GELECEK" Mİ?

Şırnak'la ilgili izlenimlerimizin neler olacağını sinyali daha Şırnak'a varmadan İstanbul otogarında almaya başladık. Komitemiz Diyarbakır'a gitmek için otogara geldiğinde mahşeri bir kalabalıkla karşılaştı. Davul-zurna eşliğinde gençler kendilerini geçişçesine bağırıp halay çekiyorlardı. Askere gidecek olan arkadaşlarına cesaret vermeye çalışıyorlardı. "En büyük asker bizim asker", "Asker gidecek geri gelecek" diye sloganlar atarak asker olacak genci kah havalara atıyor kah omuzlarında dolaştırıyorlardı. Arkadaşlarının, yakınlarının onca pohpohlamalarına rağmen askere gidecek olan gençlerin yüzlerinde korkuyu, endişeyi, tedirginliği görmemek mümkün değildi. Zira ne "kahramanlığı" ne de "büyüklüğü" geri dönüşünü garantilemiyordu. Kürdistan'da pis, kirli bir "savaş verilmekteydi. Ve bunlarda devletin yüksek menfaatleri, milletin bölünmez bütünlüğü" için,

hiçbir yararını görmedikleri TC devletinin ortaya sürdüğü zavallı kurbanlardı.

Daha Şırnak'a gitmeden önce Şırnak'ta devletin azgınca bir katliam yaptığını, istisnasız hepimiz biliyorduk. Orada gördüğümüz bu bildiklerimizi bir kez daha teyit etti, hepsi o kadar. Bu elbetki bir önyargılılık değildi. T.C.'nin on yıllardır uyguladığı katliamcı politikasının duyarlı, objektif her insan tarafından görülmesinden başka bir şey değildi.

Arabamız sıcak sıcak savaşın yaşandığı Kürdistan'a yaklaştıkça nelerle karşılaşacağımızın belirsizliği ile belli bir heyecan ve tedirginlikte vardı. İlk kez Diyarbakır girişinde arama yaptılar. Daha sonra diğer arabayla gelen arkadaşlarla Diyarbakır'da buluşup Cizre'ye gitmek için yola koyulduk. Mardin girişinde ikinci bir kimlik kontrolüne tabi tutulduk. Devletin güvenlik güçleri katliamcı çirkin yüzlerini gizlemek için oldukça yumuşak davrandılar. Kimlik kontrolünden sonra "rahatsız ettik özür dileriz" deyip aşağıya indiler. Yumuşak davranmalarının yada İstanbul'da olduğu gibi sokaklarda çok yoğun görünmemelirinin üç nedeni vardı. Birincisi, devlet orada yöntem olarak büyük bir kuvvetle saldırıp yakıp-yıkıp geri çekiliyor (o an 'gerçekkilme' zamanıydı). İkincisi ise, yaptıkları bu açık katliamların yarattığı tepkiyi törpülemek için aradaki zaman sürecinde yumuşak "babacan", davranıyorlar, taaki ikinci bir saldırıya kadar. Üçüncüsü de, devlet güçleri gece yada gündüz, tek başlarına sokaklarda dolaşmıyorlar. Bu onlar için tehlikeli oluyordu.

## NEWROZ'DAN ŞIRNAK'A, ŞIRNAK'TAN GÖLE'YE

Saat 23.00 de Cizre'ye vardığımızda sokaklarda korkunç bir ses-

sizlik vardı. Zaten Saat 19.00 dan sonra sokakta ne devlet ne de halktan insan kalmıyormuş. Otele inip Belediye Başkanını görüşmek için telefonla çağırdık. Başkan "bu saatlerde dışarı çıkmam ama sizler için göze alıp geleceğim" dedi. Arkadaşlarımızın bir kısmı otele kalırken bir kısmı da Cizreli ailelere konuk oldu. Ertesi sabah tekrar otele buluşup Şırnak'lı aileleri dolaşma kararı aldık. Aileleri dolaşmadan önce ilk konuştuğumuz Cizreli bir yetkili oldu. Şırnak katliamının geliş sürecini şöyle anlattı: "Eğer Newroz'un hesabı sorulsaydı bugün Şırnak olayı yaşanmazdı. Şırnak'ın hesabı sorulmadığı takdirde ise yeni Şırnak'lar gündeme gelecektir. (Nitekim Şırnak'ın peşinden Göle katliamı gündeme geldi. bn.)

Newroz öncesi olağanüstü durum gözleniyordu. Devlet askeri yığınak yapmaya başlamıştı. HEP'lilere durumu ilettik, diğer partilerle buraya gelin katliamlarla yüzyüze kalabiliriz, diye HEP'liler endişemizi yersiz buldular. Sadece bir milletvekili yolladılar. O da vali ile görüşebilmenin yollarını aramaya başladı. Oysa burda çok sayıda milletvekili olsaydı devlet bu çapta bir katliam yapamazdı. Newroz katliamından sonra halkın HEP'e güveni hepten sarsıldı. Eğer Şırnak'ın hesabı sorulmazsa yarın Cizre daha sonra Silopi daha sonra da başka yerler yakılıp yıkılacaktır. Eskiden kamuoyu daha duyarlı idi. Göç olayı olduğu zaman bile Avrupa'dan soruyorlardı, şimdi şehir yok ediliyor soran yok."

Şırnak'lı aileleri dolaşırken Cizre'yide tanıma fırsatı bulduk. Geri bırakılmış kasaba konumunda olan böylesi yerlere T.C.'nin şehir statüsü vermesi-

nin arkasındaki iki yüzlü iğrenç politikasına bir kez daha yakından tanık olduk. Besbelliki askeri yığınak yapmak ve ek güvenlik önlemleri almak için şehir yaptılar. T.C.'nin buraya şehir olarak götürdüğü hiçbir hizmet yoktur.

Yoksul Cizre halkı tüm özverisi ve sevgisiyle kardeş Şırnak'lılara kucak açmıştı. Onlarla yoksulluğu acıyı ve umudu paylaşıyorlardı. İlk gittiğimiz evde 8 aile birlikte yaşamaktaydı. Bir başka aile 6 gün sokaklarda dolaşmış kalacak yer bulamayınca terk edilmiş bir ahıra yerleşmişlerdi. T.C. Şırnak'ı yakıp yıkarak onları insanlık dışı bir yaşama zorlamıştı

günü saat 13'de 'İhtiyaçlarımızı gidermek ve yaralılarımızı toplamak için dışarı çıkın' anonsu yapıldı. Biz dışarı çıktığımızda da tekrar topa tuttular, en büyük kaybıda o zaman verdik.

Sokağa çıkma yasağı kaldırılınca araba bulan arabayla, bulamayan da yaya Şırnak'ı terketti. Şehri terkettikten sonra birçok işyerimiz yakılıp yıkıldı, evdeki değerli ziynet eşyaları, buzdolabı, tv. gibi eşyalarda özel tim ve korucular tarafından yağmalandı.

Şırnak'lıların onbinden fazlası çadırlardadır. Beş-altı bini de Cizre'li ailelerin yanına yerleşmiştir.

Yoğurtcu mezrasının Zor.Oba.



Katliamın nasıl olduğunu sorduğumuzda verilen yanıt şu oldu: "Devlet gece saat 7-8 civarında Şırnak'ın etrafına yığınak yaptı. Saat 9'da da ateşe başladılar. Bu tezgahlanmış bir katliamdı. Bizi kendi yurdumuzdan sürmek istiyorlar. 48 Saat top, havan, uçak-savarlarla ateşe tutulduk. Korucular kendilerine gerilla süstü vererek şehre saldırdı. Arkadan da devlet gerilla şehir baştı diye tüm Şırnak'ı topa tuttu. Ertesi

Dehlevi, Gilas, Dağkonak Köylerini de yakıp yıktılar. Malveren Köyü'nden beş ölü üç yaralı var. Köylerde gözaltına alınanların sayısı tahminen 379 kişidir.Şırnak'ta ise 400'e yakındır. "Gözaltına alınanlardan dokuz kişinin öldürülüp çöplüğe atıldığı söyleniyor."

Yaşanan ani baskın ve katliam sonucunda ne kadar ölü ne kadar gözaltı var tam bilinmiyor, hepsi de tahmini rakamlar söylüyorlar. Aileler parçalanmış durumdadır.

Kimin nereye gittiğini de tam bilemiyorlar. Düşük yapan kadınlardan, çok geçiren sürekli altını ıslatan çocuklardan söz ediyorlar.

Gerisi dönmeyle düşünmüyormusunuz sorumuza ise şu yanıtı veriyorlar:

"Tugay komutanı gitsin, maddi manevi tazminat ödensin, BM gözlemci olsun. O şartlarda döneriz. Devletin Demokrasi deyip Kürtleri katletmesini lanetliyoruz. İnsan haklarından bahseden Avrupa bize sahip çıksın. Yurt dışından iltica hakkı gelirse gideriz. Orada taş yemeye razıyız. Aslında ülkemizden gitmek istemiyoruz ama burada hiçbir can güvenliğimiz yoktur. Devletin hedefi gerilirse gidip onunla savassın niye

devam ederken yakın köyler yakılıp yıkılıyordu. Şavaş günlük yaşamın bir parçası durumuna gelmişti artık.

Ertesi günü Şırnak'a gitmek için yola koyulduk. Kasrik boğazi denilen yerde arabamız durduruldu. Bizden önce giden Aydınlar heyeti ile bir yabancı ajans heyeti de beklemekteydi. Bir süre sonra yabancı ajans bakanlıktan izinli olduğu için geçtiler, bizler biraz daha bekledik. Daha sonraki ısrarlı zorlamalarımız sonucunda boğazi aşabildik. Boğazi geçildikten sonra Kumçatı (Dergüle) çadırlarda yaşayan ailelere ulaştık. Yaşadıkları tam anlamıyla insanlık dramıydı. Yaşlı, çocuk, hasta bir sürü insan çadırlarda yaşamak için direniyorlardı. T.C. devleti yakıp yıkmakla kalmıyor gelen yardımlarında engeliyorlardı. Çadırlardakilerde Cizre'deki kardeşleri gibi tedirgindi. Nereye gideceklerini ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Bizden bir gün önce Olağanüstü vali, komutan bunları yeniden tehdit etmiş, Ya Şırnak'a dönerseniz ya da sizleri burada yok ederiz. Çadırlarda yaşayarak kamuoyunda aleyhimizde kullanılmamıza izin vermeyeceğiz" diye.

Bir başka Şırnaklı bir yandan katliamların yine devam edeceği endişesini dile getirirken bir yandan da "eğer katliamlar tekrarlanırsa kimse bizden bir daha buralarla çadır kurmamızı beklemesin. İran Irak sınırına gidip dağlara çıkıp direnme hakkımızı kullanacağız "düşüncesini dile getiriyordu.

**"EĞER İSTANBUL'DA YADA İZMİR'DE BİR KATLIAM OLSAYDI BİZ SAHİP ÇIKARDIK AMA ONLAR BİZE SAHİP ÇIKIP KARDEŞLİK GÖREVİNİ YERİNE GETİRMİYORLAR"**

Şırnaklıların en çok yakındıkları bir konuda Türk kardeşlerinin onlara destek vermeyişleriydi. "Eğer İstanbul'da yada İzmir'de bir katliam ol-

saydı biz sahip çıkardık ama onlar bize sahip çıkıp kardeşlik görevini yerine getirmiyorlar."

Nasıl bir çözüm istiyorsunuz? sorusuna genelde "PKK devletle görüşüp bu işi halletsin. Kardeşçe ve eşit haklara sahip olarak bir arada yaşayalım" cevabını alıyorduz. Bir başka Şırnaklı araya gire-

**"Kardeşçe ve eşit haklara sahip olarak bir arada yaşayalım." Ama bir farkla, T.C. (yada olası TKC.) koşullarında değil, Demokratik Halk İktidarı koşullarında. Zira T.C. Koşulları olduğu sürece kardeşlik ve eşitlikten söz etmek hayal olacak, bu özlemimiz ancak Çeşitli Milliyetlerden Halkın Demokratik İktidarında gerçekleşecektir. Çeşitli milliyetlerden Türkiye Halkı olarak hep birlikte yürüyelim ve haykıralım: BİZ HALKIZ, GELECEK ELLERİMİZDEDİR!**

rek "Eğer devlet katliamlara devam ederse elbette bağımsız devlet talebimiz olacaktır" diyor.

Gezi boyunca konuştuğumuz tüm Şırnaklılar o gün gerillanın şehre girmediklerini, devletin planlı katliamı olduğunu söylediler. "Eğer dedikleri kadar gerilla burada olsaydı devlet bizi böylesine

katletmezdi. Biz gerilladan memnunuz. Bizi Kürt olduğumuz için katlediyorlar."

Kumçatı'daki görüşmeden sonra Şırnak'a gitmek üzere yola koyulduk. Şırnak girişinde Özel Tim tarafından tekrar durdurulduk. Olağanüstü validen izin almadıkça girişin yasak olduğu noktasında dayattılar. Uzun süre ısrarlı olunca izin vermek zorunda kaldılar. Tabi bu arada Özel Timin kelle avcıları etrafımızı sardı. Ruhlanın çirkinliği sanki yüzlerine yansımıştı. Bir kısmı yiyecek gibi bakarken bir kısmı da kibar davranma rolünü seçmişti. Katliam nasıl oldu? sorumuzu "açıklama yapmaya yetkimiz yok" deyip kaçış aradılar.

Şırnak'ı arabadan inmeden dolayabileceğimizi söylediler. Arabamız yavaş yavaş şehre girdiğinde gördüğümüz manzara gerçekten korkunçtu. Birçok ev, işyeri yakılıp yıkılmıştı. Kalbura çevrilen yerlerin yanında az hasar gören yerler de vardı. Ama **İstisnasız Polis, Jandarma, bazı Korucu yerleşim birimleri dışında her taraf nasibini almıştı. Sağlık ocağı bile kursunlanmıştı. Türk bayrağı asan bazı korucu evleri dahi isabet almıştı.**

Dönüşte Mihmandarımız bize Cudi dağına gösterdi. Yer yer duman çıkıyordu. T.C. umutsuz bir çaba ile her gün 24 saat oraya bomba yağdırıyordu. Oysa granitlendi Cudi dağları ve bana mısın demiyordu. Aklıma hemen Muzur geldi. O umut olan dağlar. Ve dağların umut olduğunu çağırıştıran o güzelim türkü gelip takıldı dilime: "başına bir hâl gelirse canım / dağlara gel dağlara / saklar seni vermez ele / dağlara gel dağlara..." Evet Umud dağlardaydı, hesap dağdan düze.

**GÖZE ÇARPAN EN ÇİPLAK GERÇEK HALKIN T.C.'DEN KESİN KOPUŞUYDU.**

Şırnak ve Cizre gezisinde göze çarpan en çıplak gerçek halkın

T.C.'den kesin kopuşuydu. Kimse-nin T.C.'ye zerre kadar güveni yok ve nefret ediyorlar. T.C. orda beş para etmez duruma gelmiştir. Akşama kadar televizyondan devletin yalan ve iğrenç demagojilerini dinliyorlar. Burjuva basına asla inanmıyorlar. Çünkü yaşadıklarıyla söylenen ve yazılanların taban tabana zıt olduğunu kendi öz yaşamlarında görüyorlar.

Çocuklar cıvı cıvı, atak, cesaret doluydular. Sıcak savaşın politikleştirildiği, güzelleştirildiği insanlar vardı etrafımızda. **Küçük çocuklar, "büyüdüğün zaman ne olacaksın? "sorusuna teredütsüz "Gerilla" yanıtını veriyorlar.**

Devlet işe orada korku içinde-dir. Şırnak girişinde Özel Timden biriyle konuşuyorduk. Sorduğumuz çeşitli sorulara nasıl yanıt vereceğini bilemiyor, bakışlarını sürekli kaçınıyordu. Bir ara başını kaldırıp kendi arkadaşlarının biraz uzakta durduğunu görünce panik içinde "Arkadaşlardan kimse kalmamış" diyerek hemen yanımızdan uzaklaştı. Daha sonra yanımızdan bir Özel Tim arabası geçiyordu. Arabadakiler yüzlerini elleriyle biz görmeyelim diye kapatmışlardı. Onlar ancak yığın halinde ve topla tüfekle silahsız insanlara saldırdıkları zaman "kahraman" kesiliyorlar, aksi halde ürkekler, panik içinde ve ne yapacaklarını bilmiyorlar. Devletin korkusu onu hergün biraz daha yığınak yapmaya itiyor. Oralarda **devletin baskısı ve özgürlük birlikte yükselmektedir.** Baskı ve özgürlüğü insan aynı anda yaşamaktadır. Zulme karşı durabilmenin ürünüdür özgürlük. Halkı savaşın güzelleştirdiği, onurlu kıldığı, sınıcsak dost insanlarla kirli savaşın yürütücüsü durumunda olan ve çirkeşleşen insanların bir arada olduğu bir ortam var Kürdistan'da. Ve bu savaş güzel insanların yaşama damgasını vurup, sömürücüleri, kan emicileri yerle bir ettiği, sömürsüz bir dünya yaratılincaya kadar devam edecektir, etmelidir de.

**"BİR DEVLETİMİZ OLSUN DA SONRASINI O ZAMAN DÜŞÜNÜRÜZ, YADA TÜRKLERLE EŞİTLİĞİMİZ KABUL EDİLSİN DE İSTERSE BU DÜZENDE OLSUN" ANLAYIŞLARI YENİ ACILAR YAŞATACAKTIR.**

Gezi notlarımızı bitirirken, çözüme ilişkin konuşmalarda geçen (ve kamuoyunda HEP dahil birdizi köşe yazarı, politikacı, aydın v.b. leri tarafından savunulan) yaklaşımlar üzerine de kısaca bir kaç söz söylemek istiyoruz:

Kuşkusuz Kürtler, Türk yada diğer azınlık milliyete mensup kardeşlerinden dayanışma bekle-melerinde ve sitem etmelerinde haklıdırlar. Bu önemli eksiklik mutlaka giderilmelidir. Orada can pazarında yaşandığının ciddiyeti diğer yerdekiler tarafından da görülmek ve ona göre ele alınmak zorundadır. İster Ulusal Kurtuluş, isterse içinde bunu da barındıran Sınıfsal Kurtuluş için mücadele ediliyor olsun, her halükarda faşist katliamlara karşı durulmalı, Türk ve diğer azınlık halkların bu dayanışmaya aktif katılmaları için yoğun çaba gösterilmelidir.

Ve gerçekte Sınıfsal Kurtuluş perspektifine sahip olanlar bu eksikliği gidermenin esas olarak kendi üzerlerine düştüğünün bilincinde olmalıdırlar. **Ancak böylelikle ki, Kürt halkının yeniden "Kendi" egemenleri tarafından ezilmek, sömürülmek ve yine "Kendi" devletlerinin zulmünde yaşamak zorunda kalmalarının önü tikanabilir; Türk, Kürt, Ermeni, Laz, Çerkez, Arap, Azeri, Boşnak.. tüm milliyetlerden halkın hiçbir sömürücü egemenin denetimi altında olmayan, tamamen özgür ve kardeşçe yaşayacakları gerçek kurtuluşlarının yolu açılabilir.**

Bugün halk Birleşmiş Milletler Teşkilatından yada T.C. ile masa-

başı uzlaşmalarından medet umuyorsa bilinçleri bazı milliyetçi anlayışlar tarafından yanlış şekillendirildiği içindir. Yüzyıllardır yaşadıkları zulmün, parçalanmanın ve kimliğini yaşayamamanın sorumluları olan emperyalistlerden ve onların örgütü BM. den medet ummanın kuzunu kurda teslim etmek olduğunu, ya da PKK ile T.C.'nin oturup masada anlaşmalarında en iyisiyle bir kültürel özerklik olacağını, ama bunun yanında yine en iyisiyle T.C. yerine TKC (Türk-Kürt Cumhuriyeti -ki bu bile zor-) Türk - Kürt Komprador Burjuvazi ve Toprak Ağalarının (bu kez Kürt olanlar kendi ulusal kimliklerini de taşıyarak) faşist iktidarı altında yaşamak olacağını göremiyorlar. Bu beklentiler dehşet vericidir. Bugün, **"bir devletimiz olsun da sonrasını o zaman düşünelim", yada, "Türklerle eşitliğimiz kabul edilsinde isterse bu düzen de olsun"** anlayışları yeni acılar yaşatacaktır.

İşte bu ve benzeri tehlikelerin önünü tıkamasının ve halkların kardeşliğini sağlamanın en iyi yolu Kürtlerle diğer milliyetlerden halkların dayanışmalarının pratik bir hal alması için olanca enerjimizle çalışmak, Halkların Kardeşliği şiarını ve örgütlenmesini yükseltmektir.

Evet, konuşmacı Kürt köylüsünün sözlerine bizde katlıyoruz: "Kardeşçe ve eşit haklara sahip olarak bir arada yaşayalım." Ama bir farkla, T.C. (yada olası TKC.) koşullarında değil, Demokratik Halk İktidarı koşullarında. Zira T.C. Koşulları olduğu sürece kardeşlik ve eşitlikten söz etmek hayal olacak, bu özlemimiz ancak Çeşitli Milliyetlerden Halkın Demokratik İktidarında gerçekleşecektir.

**Çeşitli milliyetlerden Türkiye Halkı olarak hep birlikte yürüyelim ve haykıralım: BİZ HALKIZ, GELECEK ELLERİMİZDEDİR!**

# ABİMAEL GUZMAN (GONZALO); HALK SAVAŞINDA YETKİN BİR ÖNDER.

Burjuva basın nedense Aydınlik Yol diye lanse ettiği, Peru Komünist Partisi (PKP)'nin efsaneleşmiş önderi Abimael GUZMAN, Lima'da düşmanın eline geçti. Bu tutsaklık, başta faşist başkan Fujimori temsilciliğindeki Peru egemenleri olmak üzere, karşı-devrim dünyasınca zafer edasında karşılanırken; başta proleter devrimciler olmak üzere devrim cephesinde hüznle karşılandı.

Bu doğaldı. Çünkü Abimael GUZMAN dünya proleter devriminin Peru toprağında kökü derinlere kadar uzanan bir liderdir. Peru halkınca GONZALO olarak tanınan bu sınıf bilinçli proleter lider, ABD emperyalizmi ve Peru hakim sınıflarını tehdit etmekteydi. Düşman karargahların çıkarlarını tehdit eden Peru Komünist Partisi'nin de önderi olan GONZALO yoldaşın Peru'nun faşist yönetimine ele geçirilmesi, karşı-devrim cephesince bir taraftan hoşnutlukla karşılanıyor belki,

ma diğer taraftan da endişelerini dile getirmeden de edemiyorlar. Çünkü GONZALO'nun önderliğindeki PKP, Demokratik Halk Devrimi rotasında çizdiği istikrarlı çizgi ile, Peru egemenlerini panik atmosferine sokmuş, Latin Amerika'daki bu ABD pazarında yarattığı kurtarılmış alanlarda Halk Cumhuriyeti ilan etmişti.

Düşman otoritesinin tamamen tecrit edildiği, Peru'nun yüzde kırkıdan fazlasında oluşturulan proleterya önderliğindeki devrimci otorite ile, kızıl-siyasi iktidarın sınırlarının hızla gelişmesi, Peru somutunda karşı-devrimin saldırılarına verilen net bir cevap olmuştur. Bazı burjuva çevreleri GONZALO'nun yakalanmasıyla PKP'nin bir kaosa sürükleneceği iddiasındadırlar. Aslında bu iddiadan da ziyade, bu çevrelerin subjektif istekleridir. Buna karşın bazı burjuva çevreleri, önderlerinin yakalanmasına rağmen PKP'nin çizdiği ivmede -en azından kısa vade-

e- hemen düşüş beklememektedirler.

GONZALO ve özdeşleştiği PKP, sınıf-mücadelesinde bu mesafeyi kat ederken Peru'nun halk yığınlarına dayanmışlardır. Devrim güzergahında ezilen emekçiler PKP'nin kitle temelini teşkil etmişlerdir. Devrime önderlik kişi sorunu değildir. Çizgi sorunudur. Elbetteki GONZALO gibi bir önderin ciddi bir önderlik fonksiyonu vardır. GONZALO'nun tutsak düşmesi devrime önderlik açısından belli boşluklar yaratabilir. Ve GONZALO'nun geniş ufkundan PKP mahrum da kalabilir. Ama unutulmamalıdır ki, önderlik sorunu son tahlilde bireyle sınırlı olmayıp, bütünü ifade eden bir çizgi sorunudur. Binlerce üyesi ve kadrosu bulunan PKP de kolektif iradeyi yansıtan önderlik vasıfları, -GONZALO'nun eksikliğine rağmen- varlığını devam ettirecektir. Bu noktadaki burjuva çevrelerin spekülasyonları kendilerini aldat-



aktan öte bir fonksiyon oynamaya caktır.

GONZALO yoldaş Halk Savaşı sanatında yetkinleşmiş bir önderdir. Halk savaşının evrensel kurallarını Peru özgülüne ustaca uyarlamasını bilmiştir. Peru proletaryasının bu değerli önderi Halk Savaşı alelade bir mücadele olarak algılamamıştır. Tersine, çağımızda proletarya önderliğindeki DHD'nin kendine has askeri stratejisi olarak algılanmıştır.

Tüm politikasını Halk Savaşının gereklerine göre düzenlemiş, kırlardan şehirlere doğru bir rota izleyerek, bu çizgide ısrar etmiştir. İttifaklar politikasında da halk savaşına uygun düşen politikasıyla, İşçi sınıfının ideolojik önderliğinde köylülüğü temel müttefik olarak kabul etmiştir. İşçi-köylü temel ittifakına bağlı kalarak, DHD'den menfaati olan sınıfları, küçük-burjuvaziye ve ulusal burjuvazinin sol kanadını da dost sınıflar olarak algılamıştır. Lakin, Peru devriminin bugünkü aşamasında henüz ulusal-burjuvazi proletarya ile stratejik bir ittifak oluşturabilecek bir karakter taşımamaktadır. Ancak bu ileride de, ulusal-burjuvazinin bu karaktere kavuşmayacağı anlamına gelmez.

PKP'nin önderliğindeki sınıfların bu mevzilenmesi aynı zamanda halk savaşının ittifaklar stratejisidir. Yani anti-emperyalist, anti-feodal bir karakter taşıyan Halkın Birleşik Cephesidir. Ki bu cephe, proletarya önderliğinde Demokratik Halk İktidarının, devrim öncesindeki yansımasıdır.

Uluslararası proletaryanın öğretmenlerinden MAO'nun mimarı olduğu Halk Savaşının bu evrensel tezlerinden esinlenen GONZALO yoldaş, Peru özgülünü gerçekçi bir zeminde tahlil ederek, Halk Savaşı sanatından Peru somutunda güzel kesitler sunmuştur.

Bu savaş sanatındaki ısrarı O'nu günümüzün bu savaş sanatının ustalarından biri haline getirmiştir. bu nedenledir ki, GONZALO tutarlı bir MAO'cu olara-

tanıdır.

O'na göre Marksizm MAO'yla günümüzde yeniden doğrulanmıştır. Ve yine O'na göre Maoculuk, Marksizm-Leninizm'in en üst aşamasıdır.

Halk Savaşının bu yetkin önderi, Mao'cu çizgide sebat etmenin karşılığını Peru devriminin verdiği boyutla görmüştür. Elbetteki Peru Halk Savaşının bugünkü boyutu herşeyin bittiği anlamına gelmiyor. Ama ülkenin yarısına yakın bir alanda oluşturulan Kızıl Siyasi İktidarların Halk Cumhuriyeti olarak yansıdığı bugünün Peru'sunda, Halk Savaşı artık stratejik-denge aşamasına varmıştır. PKP, denge aşamasında, stratejik-saldırı aşamasının hazırlıklarına şimdiden geçmiş bulunmaktadır.

Şehirlerde de yoğunlaşan PKP, ayaklanma çalışmalarına da hız vermiştir. Grevlerde artış gözlenmiştir. Bu grevler PKP önderliğinde olup, silahlı boyutlarda yürütülmektedir. Kendi içinde kampanya aşamaları boyutlarında sürdürülen grevler, GONZALO yoldaş ve önderliğindeki PKP'nin şehirlerdeki etkinliğinin bir göstergesi olarak da algılanmalıdır.

Bu politika kır ile şehir arasındaki diyalektik bağın Peru somutundaki ifadesidir. Ayacuscho, Vallega gibi kırsal alanlardan Lima gibi Peru metropollerine yönelen Peru Halk Savaşının kilometre taşlarının halk iktidarı yolunda, nasıl sağlam temeller üzerinde döşendiğini gösteren pratik kanıtlar olarak algılanmalıdır. Elbetteki bu güzergahın zorlu ama emin adımlarla aşılmasında, Peru halkının gönlünde taht kurmuş GONZALO'nun geniş ufkunun rolü inkar edilemez.

GONZALO ve önderliğindeki PKP'nin saygın ve yetkin mücadelesi mazlum dünya halkları açısından değerli miraslar da içermektedir. Ki bu kendi içinde enternasyonal bir karakter de taşımaktadır. Enternasyonal proletaryanın bir mevzisi olan DEH içindeki saygınlığı bunun bir kanıtıdır.

Marksizm-Leninizm ve MZD güzergahının yılmaz ve önde gelen bir savaşçısı olan GONZALO ve şahsında somutlaşan PKP, bu özelliklerini sadece asgari programda değil; aynı zamanda azami programda da göstermektedir. Sosyalizm sorunları noktasında da, ML'den ve özellikle de Mao'dan aldığı ilhamla, bunu dosta da, düşmana da göstermiştir. UKH'nin saflaşmasında Mao'cu mevzide yerini alan GONZALO, sıcak savaş boyutlarındaki Halk Savaşı mücadelesiyle, modern-revizyonizmin ve tüm burjuva odakların saldırılarının diskalifiye edilmesinde, günümüz koşullarındaki önde gelen Maoculardan biri olma özelliğini kazanmıştır.

Tüm burjuva çevrelerin yoğun saldırıları karşısında dizleri titreyen her türden revizyonist, orta yolcu, AEP'çi vb. çizgilerin aksine, MZD silahıyla bu saldırıları boşa çıkartmasını bilmiş, sınıfın önde gelen savunucularından biri olma özelliğini gösterebilmiştir.

Sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesi sorununda, GONZALO'nun gösterdiği örnek tutarlılıkta kendini MZD bilimiyle donatmanın tayin edici rolü vardır. Mao'nun deyimiyle ideolojik mücadelede de, cereyana göğüs germede yetkinleşmiştir.

Azami ve asgari program arasındaki diyalektik bağın kurulması da, günümüz koşullarına göre böylesine maharetli bir ML önderin karşı-devrime esir düşmesi, sadece Peru özgülünde değil, aynı zamanda uluslararası arenada da bir boşluk yaratacaktır. Ama bu boşluk geçici olup doldurulabilecek bir boşluktur. Nasıl ki, MLMZD güzergahı GONZALO gibi bir önderi yetiştirdiyse, aynı güzergah yeni GONZALO'lara gebecektir. Kaldı ki GONZALO yoldaş sağlam temeller atmış bir önderdir. PKP bu sağlam temellere dayanarak Peru Halk Savaşını finale taşımaya muktedirdir.

Dost da, düşman da bunu böyle bilsin...

**"ÇEŞİTLİ MİLLİYETLERDEN EMEKÇİ HALKIMIZA**

...Partimiz yıllardır sürdürdüğü mücadelesinde, halkımıza karşı düştüğü hatalarını tespit ettiğinde, halkımıza öz eleştirisi vererek, M-L bir Komünist Partisinin en önemli kistası olan, halkla bağlarını pekiştirme ve kitleleri gönüllü olarak saflarında bütünleştirme, doğrusunu layıkıyla sosyal pratiğe yansıttı.

Partimiz bu M-L hareket tarzını halkımıza karşı uygularken, dışımızda mücadele yürüten, Partimiz tarafından halk safları içerisinde, devrimci bir örgüt olarak tespit edilen, sosyalizm cıvalı burjuva milliyetçi akım PKK'nın özellikle son aylarda Dersim'de halkımıza ve bazı köylerdeki taraftarlarımıza karşı, devrimci anlayış ve devrimci hareket tarzına ters, baskıcı, tehditlere varan davranışları, devrimciler arası pekiştirilmesi gereken devrimci birliğe önemli darbeler indirmiş, bu arada halkımıza yönelik bazı eylemleri, karşı devrime hizmet eder bir hal almıştır. Halkımız tarafından da bu eylemlere karşı tavır alınması, devrimci bir düşünceyle halkımızı karşı karşıya getirerek hiç istenmeyen üzücü tavırlar ortaya çıkmış 'halk için mücadele ediyorum' diyen bir örgütün halka karşı bu baskıcı tavırları kendi savdukları düşüncelerin bile kendileri tarafından çürütülmesine neden olmuştur.

Marksizm-Leninizmin hiç bir klasiğinde örneği bulunmayan bu davranış tarzı, devrimin dostlarıyla düşmanları arasındaki farkı bile PKK açısından ortadan kaldırır bir duruma sokmuştur.

Özellikle TUNCELİLİLER Firması otobüsünün yakılması eylemi devrimcilerin olduğu gibi, halkımızın da tepkisini çekmiştir.

...Gene Dersim'de gerçekleştirilen 15 Ağustos atılımıyla ilgili kepenk kapatma eylemi, halkımıza zora dayalı baskı sistemi ve tehditlerle uygulatılmış, her defasında da sanki halka karşı mücadele yürüten bir örgütmüş gibi "Asarız, keseriz, yakarız, yıkarız" gibi "Tuncelililer otobüsünü nasıl yaktuk. Sizi de öyle yakarız" diyerek, ne kadar devrimci özden uzaklaştığını göstermiştir. Halka dayanmayan, halkın öz gücünü küçümseyen, Devrimin kitlelerin eseri olacağı gerçeğine inandırmayan, halka baskı ve şiddet yöntemiyle düşüncelerini kabul ettirmeye çalışanlar, ister kendilerine M-L hareket, ister devrimci hareket desin sonları tarihte çokça ispatlandığı gibi, hüsrarla sonuçlanacağı bilinmelidir.

Yukarıda aktardığımız baskı ve tehdit yöntemleri Faşist Devletin yöntemidir. Devrimcilerin yöntemi asla olamaz. Tarih boyunca halka baskı ve tehdit savuranlar, çok güçlü olsalar bile, halkın dayatıcı ve haklı mücadelesi karşısında fazla tutunamazlar.

Gene bazı köylere giderek, devrimden yana gençleri devletin askere aldığı gibi, aynı yöntemlere başvurarak zorla mücadeleye katma uygulaması yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Bu yöntem devrimci bir yönetime tamamiyle zıt olduğu gibi, faşist devletle devrimcileri ayırt etmeyi bile ortadan kaldırmıştır. Bu konuyla ilgili Proleter Kültür Devriminin Önderi Başkan Mao'nun Askeri Yazılarında, Beyaz Orduyla, Kızıl Orduyu birbirlerinden ayıran en önemli bir şartı örnek vermek istiyoruz.

Başkan Mao şöyle diyor: "Kızıl Ordu'yla, Beyaz Ordu arasındaki fark, Kızıl Ordu'nun askerleri tamamiyle gönüllü birliğe dayanan, devrime inanan, ve bu uğurda isteyerek bedenini bile feda etmeyi göze alan, gönüllü askerlerden oluşur. Beyaz Ordu ise zora dayalı, inançsız, tamamiyle baskı ve korkutmayla askere alma yöntemine başvurur. Zora dayalı bir birlik asla sağlam bir birlik olamaz ve esen bir kızıl rüzgarla dağılır gider." Bu konuda da Önder Mao'nun söylediği gibi, PKK'nın izlediği çizgi M-L değil yanlış bir çizgidir. Zorla götürülenler, daha fazla bir başka zor kullanılması karşısında, bu seferde diğer safa geçerler. Bu nedenle bu yanlış çizgi düzeltilmelidir.

Diğer bir sorunda Partimiz TKP(M-L)'nin önderliğinde görkemlice yükselen Halk Ordumuz TIKKO'nun eylemlerinin, burjuva basını tarafından bilinçli bir şekilde PKK'ya mal edilmesi, olumsuzluğunu bu kez de gerek PKK'nın sözlü propagandasıyla, gerekse de, kendisine devrimci basın diyen, Özgür Gündem Gazetesinin eylemlerimizi PKK'ya mal eden olumsuz tavırları, Partimiz açısından tizerinde durulması gereken önemli bir konu olmuştur. Çünkü hiç bir güç ve hiç bir düşünce yalanlara basarak yükselemez. Devrimcilerle yakışan doğrularla yücelmek ve gelişmektir.

Daha önce bu yalan ve yanlış haber verme konusunda gerek Özgür Gündem, gerekse de PKK taraftarlarını uyarmıştık. Ama görüyoruz ki, bu yapılarca objektif haber verme özelliği bile kalmamış.

Yukarıda aktardığımız bu yanlış haber verme olumsuzluğuna karşı, doğru haber ve eylemleri aktarma sorumluluğu Partimize bir kez daha hasıl oldu.

**DERSİM'DE PKK VE TIKKO'NUN GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ EYLEMLER**

PKK'nın Dersim'deki eylemleri:

1. Anafatma'da Y.S.E. kamyonunun yakılması.
2. Ovacık/Tornovada bir köylünün odun yüklü kamyonunun yakılması.
3. Kutuderede yol kesme.
4. Nazmiye Tugayına taciz ateşi açılması.
5. Mazgirt merkeze taciz ateşi açılması.
6. Tuncelililer Otobüsünün yakılması.
7. Karaoğlanda odun depolarının yakılması.

**RLER... HABERLER... HABERLER... HABERLER****Dersim Bölgesi'nde Gerilla Faaliyetleri  
DEVİRİMİN YASALARI VE EYLEMLER**

Sosyal kurtuluş temeli üzerinde, Kürt Türk ve çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının; Emperyalizm ve onun Türkiye'deki uşağı komprador patron-ağa devletinin sömürü ve zulüm düzeninden kuruluşunu hedefleyen, bu siyasal perspektifle son 12 yıldır kurlarda Kızıl Siyasi İktidarların yaratılması programıyla Gerilla Savaşı yürüten, TKP-ML önderliğindeki TIKKO Gerillaları, gerilla savaşını boyutlandırdıkça ve bu savaşın alanlarını genişlettikçe bu sürece paralel olarak **Kızıl Siyasi İktidar** perspektifini de somut politikalar ve günlük yaşama giren uygulamalarıyla belirlemeye başladılar.

Kızıl Siyasi İktidar: İktisadi siyasi kültürel ve hukuki uygulamaları ve sonuçlarıyla, yeni demokratik halk iktidarının nüvelerini oluşturması anlamında bölgesel bir halk iktidarı olduğuna göre, kendini giderek artan ve dokuyan bir hızla halkın günlük yaşamına girmesi de doğaldır.

TKP-ML mevcut faşist düzene, ve onun siyasi iktidarına bir alternatif anlamında Kızıl Siyasi İktidar yaratma pratiğine denk düşen kararları uygulamaya geçirmiş durumda. Dersim ve yöresi halkına yazılı tebliğlerle sunulan bu kararlardan 3'ü şöyle.

1- Peynir fiatlarının belirlenmesi. Karar şöyledir:

**"HALKIMIZA**

"Peynir üreticisi durumundaki köylülerimizin tüccarlar tarafından sömürülmesini gözönünde bulunduran Partimiz, bu sömürüyü bu koşullar içerisinde hiç değilse asgariye indirmek için, Peynir raşilerini 13.000 TL. olarak saptamıştır. Bunun üzerinde bir fiatla satmak üreticiye bırakılmıştır.

Peynirinizi daha aşağı bir fiata satmayın. Raişe uymayan ve peynir paralarını zamanında ödemeyen tüccarları Partimize bildirin.

Raişe uymayan ve peynir bedellerini zamanında ödemeyen tüccarlar hakkında cezai müeyyideye gidilecektir.

Tüm peynir üreticilerine ve tüccarlarına önemle duyurulur."

2- Devletin ateşe verdiği ve bombalayarak yaktığı orman katliamını, yöre halkını da teşvik ederek gerilla bölgelerini ağaçsızlandırmaya karşı aldığı karar şöyle:

"Bilindiği üzere, Mazgirt-Tunceli arasındaki alanda bulunan, orman Mazgirt ilçe merkezinde ve merkeze bağlı köylerde, oturan bir çok kişi tarafından kimi zaman ihtiyaç için, ve çoğunlukla ticaret amacıyla adeta tahrip edilmiştir.

Orman kesimi Partimiz tarafından daha önce yasaklanmış, ve halkımıza duyurulmuştu. Bu nedenle, yörede faaliyet yürüten Partizan birliği tarafından, uyarı konusu olmuş ve sözkonusu alanda orman kesen kişiler birkaç kez sözlü olarak uyarılmışlardır. Fakat bütün uyarılara rağmen, iyi niyetimiz bu kişiler tarafından istismar edilmiş ve orman tahribi almış yürümüş, korkunç boyutlara varmıştır. Bencil çıkarları uğruna orman tahribi ile halka ve dolayısıyla Partimize zarar veren bu kişileri yazılı olarak, bu bildiri ile kamuoyu önünde resmen ve son defa uyarmayı iyi niyetimizin sınırlı olarak belirtmeyi görev biliyoruz. Bu resmi uyarımızdan sonra, kesim yasağına uymayanlara cezai müeyyideler uygulanacaktır. Bundan dolayı, bu gibilerinin mağduriyetinden biz sorumlu olmayacağız. Halkımıza önemle duyurulur."

3- Kısmen zengin genellikle orta halli köylülerin sahip oldukları traktör vb. tarım aletlerinin kiralama bedellerini keyfi olarak yüksek tutmasının sınırlandırılması ile ilgili karar şöyle:

**"HALKIMIZA**

Köylülerimizin traktör sahipleri tarafından aşırı ölçüde sömürülmesini gözönünde bulunduran Partimiz, bir grup traktör sahibiyle birlikte kârı da hesaplayarak, traktörle ekim raşisini 30.000 TL. olarak saptamıştır.

Belirlenen raış üzerinde para ödemeyin. Raişe uymayan traktör sahiplerini Partimize bildirin.

Raişe uymayan traktör sahipleri hakkında cezai müeyyideler uygulanacaktır. Köylülerimize ve traktör sahiplerine duyurulur."

Ayrıca TKP-ML; Dersim yöresinde gerilla faaliyetinde bulunan PKK gerillalarının halka zarar veren bazı yanlış tutum ve eylemlerini eleştiren, TIKKO gerillaları tarafından gerçekleştirildiği halde burjuva basında, hatta demokrat bazı yayın organlarında da "PKK" ya maledilmesi karşısında sessiz kalmayıp PKK gerillalarının bu eylemleri sahiplenmesini eleştiren bir açıklama yaparak sadece Dersim bölgesinde son iki aydır gerçekleştirilen eylemlerin dökümünü de yapmış. Sözkonusu yazılı açıklamadan bazı bölümler şöyledir:

*Şimdi de Partimiz önderliğindeki TİKKO Gerillalarının gerçekleştirdikleri eylemleri açıklıyoruz:*

1. Tunceli Batman Köyünde çatışma, 2 yoldaşımız şehit düştü, düşmana verdirilen kayıp 7.
2. Nazmiye/ Çakaran deresinde çatışma, 1 yoldaşımız şehit olurken, düşmanın kaybı 3.
3. Zumekte çatışma 1 yoldaşımız şehit düştü, düşmanın kaybı 5.
4. Şahin ve Alişer Yoldaşların şehit olmalarından dolayı Çemişgezek askeri birliğine saldırı, kaybımız yok, düşmanın kaybı 4.
5. Koç Kozluca karakoluna saldırı bizim ve düşmanın kaybı yok.
6. Mazgirt'te halk düşmanı Tarpusor muhtarının cezalandırılması.
7. Ovacık/ Çakperide 2 gün çatışma, kaybımız yok düşmanın kaybı 5.
8. Marçikte panzere saldırı, kaybımız yok düşmanın kaybı 8.
9. Mazgirt/ Hıranda operasyon yapan düşmana pusu, kaybımız yok düşmanın kaybı 5.
10. Ovacık tugayına saldırı kaybımız yok düşmanın kaybı 5.
11. Mazgirtte düşmana pusu kaybımız yok, düşmanın kaybı 6.
12. Ovacık/ Mercan karakoluna saldırı, kaybımız yok düşmanın kaybı 5.
13. Yeşilyazı karakoluna saldırı, kaybımız yok düşmanın kaybı hakkında bilgi edinilemedi.
14. Kığı/ Karakoçan yolunun tutularak, araçlarda bulunan yolculara 3,5 saat propaganda yapılması.
15. Eylül '92 de Sivas'ta TİKKO gerillaları girdiği bir çatışmada 1 Astsubay 3 er ölürken; yaralılar hakkında bilgi alınamadı. Gerillaların kaybı yok.
16. Ovacık merkezden iki timin kaçırılarak infaz edilmesi.

Bütün sıraladığımız bu eylemler sadece Dersim bölgesinde Partimiz-önderliğinde mücadele yürüten Ordumuz TİKKO tarafından gerçekleştirilen eylemlerdir.

Bu açıklamalardan sonra halkımızın bir karşılaştırma yapmasını istiyoruz. Evet ezilen emekçi halkımız; Partimiz önderliğindeki TİKKO Gerillalarının gerçekleştirdikleri bu eylemler, gerek burjuva basını, gerek Özgür Gündem, gerekse de PKK'nın sözlü propagandalarıyla PKK'ya mal edilmiştir.

### YURTSEVER EMEKÇİ HALKIMIZ

Partimiz PKK'yı halk sınıf ve tabakaları içerisinde devrimci bir Parti olarak değerlendirmektedir. Bu nedenle, halka ve taraftarlarımıza karşı olumsuz tavırlarını düzeltmelerini beklemekte ve yaymış oldukları yanlış haberleri düzelterek, kamuoyunu bu olumsuzluklarla ilgili aydınlatmalarını beklemektedir. Çünkü devrimciler devrimci ilhamlarını halktan alır ve bu nedenle yanlışlıklarını ve hatalarını halkımıza açıklamak zorundadırlar. Devrimcilerle halkımız suyla balığa benzer. Nasıl ki bir balık sudan çıkarıldığında kısa sürede ölmek zorunda kalır. Devrimcilerde halktan koştukları ve halk desteğini yitirdiklerinde, yok olmak zorunda kalırlar.

Amacımız halkımızı doğru bir şekilde aydınlatmak ve devrimci birliği daha da pekiştirmek için, hataları açıklayarak giderme görevini yerine getirmektir.

PKK yanlış tutum ve davranışlarını düzelterek, devrimci öze bağlı hareket etmelidir.

Faşist T.C. nin böl-parçala-yönet, halk ve devrimci örgütler arasında nifak tohumları saçarak, birbirine düşman etme ve bu şekilde devrimci ittifakı zayıflatma oyununa gelmeyelim. Unutmayalım ki hedefte bütünleşmekteyiz. devrim ezilen, sömürülen bütün sınıf ve katmanların katılımıyla zafere ulaşacaktır.

NOT: 13 Mayıs 1992 günü bir gerilla birliğimizin Nazmiye/ Çakaran deresinde pusuya düşmesi sonucunda, çıkan çatışma ve çatışmanın 14 Mayıs gününe kadar yansıyarak devam etmesi, aynı gün PKK'nın 14 Mayıs günü Nazmiye tugayına saldırı düzenlemesi aynı tarihlere tekabül ettiğinden, PKK'nın Nazmiye Tugayına saldırısı tamamıyla irademiz dışında iki olayın aynı gün olmasından dolayı yanlışlığa düşülerek, Partimizin, Partizan Dergisi'ne gönderdiği Nazmiye saldırısını üstlenen yazısı yanlışlığa düşülerek üstlenilmiştir. Bu eylemi PKK gerçekleştirmiştir. Yanılgı sonucu üstlenilen bu eylemle ilgili doğru açıklamayı kamuoyuna doğru olarak açıklama zorunluluğu duyduk. PKK'da yanlış anlamalar sonucu, üstlendikleri eylemlerimizi kamuoyuna doğru açıklayarak, devrimci sorumluluklarını yerine getirmelidir."

### "HALKIMIZA

Bölgemizde köy muhtarları, merkez ve köy karakollarına çağrılarak, köylülerin ormana girmesi, davar ve sığırını ormana sokmasının yasaklandığı kendilerine bildirilmiş ve o günden bu güne yasaklanan ormanlar (ormanlık alanlar) mütemadiyen karadan ve havadan bombalanmaktadır.

Bilindiği üzere köylülerin göçe zorlanması için devlet yıllardır sinsi ve zalimce bir göç politikası uygulamaktadır. Bunu kimi zaman dayak ve işkenceyle, kimi zaman açık veya gizli katliamlarla kimi zaman tehditle ve kimi zaman da ekonomik olarak çökertme yöntemiyle ama sistemli olarak uygulamaktadır.

Ormanlık alanın köylülere yasaklanması da bu yönlü bir politikanın devamıdır. Zira biliniyorki köylü

ormanla içiçedir yolu ormanı içinden geçer kışlık yakacağını ormandan temin eder, hayvan yiyeceğinin önemli bir kısmını orman içindeki otları biçerek temin eder, davarını sığırını ormanda otarır, hayvanlarının kışlık yiyeceği için yaprak kesimini ormandan yapar.

Köylülerimizin ormana olan bu ihtiyacı bilindiği için birincisi; köylülerin bu yönlü ihtiyaçlarını temin etmelerine mani olarak -ekonomik olarak- çökertmek, ikincisi; ormanlık alanları mütemadiyen bombalayarak her an bombalanacağı endişesi yaratarak köylüleri huzursuz etmek ve bu şekilde göçe zorlamak asıl hesaptır.

Bunun yanında orman içinde saklanması muhtemel Partizan birliklerini bulup ortaya çıkarmak ve onları çatışmaya zorlamak, bu şekilde ormanlık alan içerisinde barınma olanağını ortadan kaldırmak amacı da güdülmektedir ki bu akılsızca ve umutsuz bir çabadır ovalarda gerilla savaşı yürütülüp yürütülmeyeceği bundan 60 yıl önce Çin'de yürütülmüş ve bu işin ustası olan yoldaş Mao ZEDUNG tarafından olumlu sonuçla bağlanmıştı. Bugün sahra çöllerinde gerilla savaşı yürütüldüğünü biliyoruz. Gerillanın en önemli özelliklerinden biri gizli olmasıdır, bitki örtüsüyle kaplı olsun olmasın O, dağda ovada ve hatta şehirde çok iyi gizlenir, aniden ortaya çıkıp düşman kollarına, birliklerine merkezlerine, üslerine, karargahlarına ve nihayetinde canevine zülfikar olup dalar ve hızla kaybolur, bu durum süreklilik arzeder ve sap gibi orta yerde duran ve Partizan için her an hedef durumunda bulunan düşmanı çidirtir, kukultur. Durum buyken orman yasağından medet ummak, ormanlık alanları bombalamak, olsa olsa bir deli saçmalığıdır. Düşmanın bu yönlü hesapları girmesi ondan her zaman için umduğumuz bir aptallıktır. Bu aptalca bir yöntem olmakla birlikte düşmanın akıldanelerinin (!) bunu bildiğini ve bu yöntemle esas olarak köylülerimizi göç ettirmek amacı ile başvurduğu düşüncesindeyiz. Ama yağma yok, bu topraklar bizindir ve yıllardır, on yıllardır kanımızla suluyoruz ki terketmeye hiç mi hiç niyetimiz yok.

Bütün bunlardan dolayı köylülerimizi ve tüm halkımızı göç politikasına karşı koymaya çağırıyoruz. Orman yasağına ve orman tahribine karşı durmaya çağırıyoruz. Bölgemizdeki köy muhtarlarını -birbirleriyle dayanışma içerisinde- bu faşist politikaya karşı koymaya ve köylülerini bu politika karşısında savunmaya çağırıyoruz. Muhtar o dur ki, köylülerine sahiplik etsin Köylülere sahip çıkmayan ve onları devlet karşısında yalnız bırakan muhtarları yerlerinden ederiz!"

### Bu haberlerin dışında Muhabirlerimizin ilettiği diğer eylemlerde şunlardır:

Karakoçan-Kığı arasında bulunan Özlüce Barajı'nda çalışan bir grup işçinin işten atılmaları karşısında devrimci tavır koyan TİKKO gerillaları 1 Ağustos '92 günü Karakoçan-Kığı yolunu üçbuçuk saat süreyle trafiğe kapatarak, durdurulan araçlardaki yolculara konuyla ilgili ve genel olarak da propaganda içerikli konuşmalar yaptılar, olay yerine bomba süsü verilmiş bir pankart asan TİKKO gerillaları kayıp vermeden üslerine çekildiler.

14 Ağustos '92 günü askerlerin pusuya yattığı mevzileri önceden tespit ettikleri için, o mevzilere pusu atan TİKKO gerillaları biri uzman çavuş dördü er olmak üzere düşmana toplam 5 kayıp verdimiş 2 eri de yaralayarak safdışı etmiştir. Gerillaların kaybı yoktur.

Ovacık'ta içki içip halka sarkıntılık eden "güvenlik görevlileri"nin bu saldırısına karşı halk kepenk kapatmış ve kaymakamlık binası önünde oturma eylemi gerçekleştirmiştir. Halkın isteği ile iki "güvenlik görevlisi"nin görevden alınması üzerine halk eylemine son vermiştir. 18-25 Ağustos '92 tarihleri arasında oluşan bu olayın arkasından:

TİKKO gerillaları Gözeler mesire yerini çok kalabalık olduğu bir zamanda çembere almış ve 2,5 saat süren propaganda ve ajitasyondan sonra kayıp vermeden geri çekilmişlerdir.

Ersi gün Ovacık Merkez Jandarma karakolunun yakınlarında bir ses bombasının patlatılması sonucu askerlerin dikkati o yöne çekilmiş ve ters yönden TİKKO gerillaları roketli saldırıya geçmişlerdir. 3 roketin isabet ettiği karakoldaki ölü sayısı açıklanmadı, yaralı sayısının ise 18 olduğu söylenmektedir.

Bu olaydan bir gün sonra Gözeler mesire yeri tekrar gerillaların propaganda akınına uğramıştır. Hiç bir "güvenlik görevlisi"nin dahi yaşanmadığı Gözelerdeki bu eylem 1,5 saat sürmüştür.

İki gün sonra Ovacık'ın Yeşilyazı ile Elgazi karakolları TİKKO gerillalarının saldırısına uğramıştır. Ölü veya yaralı sayısı hakkında açıklama yapılmazken, gerillaların kaybının olmadığı ve karakolların kullanılamaz hale geldiği kesinlik kazanmıştır.

9 Eylül günü Dersim'e bağlı Sarıtaz köyü muhtarı ajan olduğu gerekçesiyle TİKKO gerillaları tarafından kurşunlanarak öldürüldüğü ve cenazesine hiçbir köylünün katılmadığı bildirildi.

19 Eylül gecesi, Ovacık/Cevizlidere Köyü karakolu TİKKO gerillalarınca saldırıya uğramış baskında iki er ölmüştür. Gerillaların kaybı olmamıştır.

Ayrıca TOKAT/KIZILDERE'de TİKKO gerillaları pusuya düşmüş, çemberi yapıp arkasından birçok yaralı asker bıraktıktan sonra üslerine çekilmişlerdir. Gerillaların kaybı yok.

BÜRSA'da, 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası'nı protesto etmek amacıyla, Bursa-Ankara karayolu TKP-ML TİKKO militanları tarafından trafiğe kapatıldı. Yolun Bursa girişinde biriken halka, 12 Eylül AFC'sinin ve SHP-DYP koalisyonunun ve devletin gerçek yüzünü teşhir eden bir konuşma yaparak, pankart asan göstericiler, "Kahrolsun Patron-ağa Devleti", "Yaşasın Halk Savaşı", "Yaşasın Partimiz TKP/ML, Ordumuz TİKKO" sloganlarını atarak, dağıldılar. Yol eyleminden sonra bir buçuk saat boyunca trafiğe kapalı kaldı.

## TANIKLAR DEVLET TERÖRÜNÜ ANLATIYOR!

### Tanıklardan dinliyoruz:

"12 Mayıs 1992 günü tesadüfen Mazgirt Merkezine yakın Batman köyü civarında bulunuyordum. Saat sabahın 9.00 - 10.00 arası idi. Birden silah sesleri duymaya başladım. Biraz korkudan, biraz da meraktan ne olduğunu anlamak için biraz yaklaştım. Bir anda jandarmalarla karşı karşıya geldim. Onları görünce oradan uzaklaşmak istedim. Onlar da beni görmüş olmalı ki, açtıkları ateş sonucu yaralandım. Ne olup, bittigini anlamadan uzun süre baygın yatmışım. Kendime geldiğimde silah sesleri susmuş, jandarmalar da bir kişiyi tartaklıyordu. O kişiye ısrarla "gerçek ve kod ismini, "TIKKO'nun barınaklarını", "Komutanın ismini" v.s. gibi sorular soruyorlardı. İsmi sonradan cezaevinde öğrendiğim, Gürsel ÇELEBİ ise sürekli slogan atıyordu. Şuurum tam yerinde olmamakla beraber, hatırladığım kadariyle sloganları "Yaşasın TKP/ML-TIKKO", "Yaşasın Halk Savaşı", "Yaşasın Önderimiz İbrahim Kaypakaya" gibiydi. Bu arada askerlerin bir kısmı da bir bayanı -sanırım O da gerillaydı- sürükleyerek başka bir yere götürüyorlardı. Uzaktan gördüğüm ve tahmin ettiğim kadariyle ismini sonradan cezaevinde öğrendiğim Gürsel ÇELEBİ'nin yarası ölümcül değildi. Çünkü slogan atarken ve jandarmalara mukavemet ederken bunu anlamak mümkündü. Gürsel ÇELEBİ'nin attığı sloganlar askerleri sinirlendiriyordu. Bir ara askerlerin komutanı Gürsel'e "Sende Naki GÖKSU gibi kahraman mı olmak istiyorsun lan, O.....çocuğu" diye bağırdı. Gürsel ise "konuşacak bir şeyim yok" diyerek peş peşe slogan atıyordu. Askerler komutanın emriyle ve acizliklerinin ifadesi olarak Gürsel'i gözlerinin önünde kurşuna dizdiler.

Sonra birden beni hatırladılar. Olayı gördüğüm için panik içindeydiler. Komutanları silahını bana doğru doğrularak "Gördüklerini unutacaksın lan, yoksa senide vururum" diyerek beni tehdit etti. Yaralı olmama rağmen beni tartaklıyor ve tekme-tokat üzerime saldıyorlardı. Beni korkutmak için sık sık kafama silah dayıyorlardı. Ne kadar zamandır, yaralı olduğumu ve orada kaldığımı hatırlamıyorum. Bu arada bir Helikopter geldi ve benim gözlerimi bağladılar. Bu arada bazı seslerden bazı askerlerin de yaralandığını anladım. Sanırım onları helikoptere bindirdiler. En sonrada gözlerim bağlı olarak beni bindirdiler.

Helikopterde gözlerim bağlı ve ölümlü tehdit ederek beni aşağı sarkıtıyorlardı. Her an öldürülebilirdim. Yer yer kalihahalar atıp hakkımda konuşuyorlardı. Anladığım kadariyle benim orda olmam onların şanslıymış. Beni de örgüt üyesi gösterip avantandan bir sürü para alacakmış. Helikopterle Tunceli'ye götürüldüm. Tunceli Terörle Mücadele Şubesi'nde iki gün kaldım. Bu iki gün boyunca yoğun fizik ve psikolojik işkenceye tabi tutuldum. Öyle ki yaralı olmama rağmen, özellikle yaralı yerlerime işkence ediyorlardı. Bu iki günün çoğunu baygın veya yarı baygın geçirdim. Sonra beni hastaneye götürmek zorunda kaldılar. Götürüldüğüm Elazığ Devlet Hastanesinde bile polisler sık sık gelip Gürsel'in olayını kimsese anlatmamamı, eğer anlatacak olursam tekrar şubeye götürüp işkence edeceklerini tehditle söylüyorlardı. Aynı şekilde kendileriyle işbirliği yapmamı, işbirliği yapınca bana ev, araba, para vereceklerini söylüyorlardı. Kabul etmezsem ömür boyu örgüt üyesi olduğum gerekçesi ile beni cezaevinde tutacaklarını belirttiler. "Biz istediğimiz andamı Kral, istemediğimizi de terörist yaparız" dediler. Bunu yapmak onlar için çocuk oyuncagıymış. Hastanede kaldığım süre tedavi olmak yerine çeşitli psikolojik ve fiziki işkencelere maruz kaldım.

Elazığ cezaevine geldiğimde "terörist" olduğum gerekçesiyle askerlerin saldırısına uğradım. Bu saldırılar sonucu yaralarım tekrar açıldı. Cezaevinin içine girer girmez, bu sefer de gardiyanların demirle ve üzerindeki bana ait kemerle bana vurmaya başladılar. Bu saldırılarda soyadımı bilmediğim AHMET isimli gardiyanın sadıstece zevk aldığını görüyordum. Bu insanlıktan nasibini almamış alçak yaratık beni hücreye götürürken "arkasında büyük güçlerin" olduğunu ima ederek hücrede de üzerime saldırdı. AHMET isimli gardiyan, kısa boylu, esmer, ince, aşağıya doğru sarkık bıyıklı, zayıf, ve tahminen Elazığlı - cezaevinin "çiftlik" olduğunu belirterek, kendisinin de kahyalardan biri olduğunu, çiftlik sahibinin kendisine tam yetki verdiğini belirtiyordu. Bu da Elazığ cezaevinin bir çiftlik gibi yönetildiğini gösterir. Üç ay boyunca cezaevinde kaldım, daha doğrusu üç ay boyunca cezaevi hücresinde kaldım. Bunun nedeni ise bana göre; Gürsel ÇELEBİ'nin kurşuna dizil-

miş olmasını görmüş olmam, aynı zamanda beni "örgüt üyesi" göstererek ve vurulan bayanla Gürsel şahsında örgüte "darbe" vurulmuş imajını yaratmak ve bunu kitlelerden gizlemektir. Aynı zamanda bir diğer amaçları da kendi tabiriyle "culkalarını doldurmak"tı. İşte tam da bu nedenlerden dolayı benim hücrede kalmam onların işlerine geliyordu.

3 ay boyunca fırça sapıyla dövülme, havalandırma yüzü görmemek, aramaya gelen askerlerin ve subayların, aynı zamanda da gardiyanların küfürlerine maruz kalmak, ne yazık ki Elazığ cezaevinde sürekli yaşanan olaylardı. Hücrede hiç bir dergi, gazete, kitap ve benzeri şeyleri okumak mümkün değildi.

Hücrede benim gibi bir de PKK davasından bir kişi vardı. O da yaklaşık 3 ay kaldı. Bu arada yazdığım dilekçelerin hiç birine yanıt verilmedi. Dilekçeleri ya yuttu ya da müdür dilekçeleri muhatap alıp ilgilenmiyordu. Cezaevi sorunları için gidilen Açlık Grevi sonucu oluşan kamuoyu neticesinde bizi hücreden çıkarmak zorunda kaldılar. Önce tecrit koğuşuna atmaya kalktılar. Kabul etmememiz ve direnememiz sonucu normal koğuşlara vermek zorunda kaldılar.

Sonra mahkemem Kayseri DGM'sinde görüldüğü için Nevşehir cezaevine getirildim. Bu arada benim hücredeyken hakkımda dava açılmış, haberim olmadan iki duruşmam bile olmuştu. Oysa ben hala neden yargılandığımı bile bilmiyordum.

İnsan olmanın gereği olarak şunu belirtmek istiyorum; Gürsel ÇELEBİ'ye bizzat jandarmalar ve Komutanları kurşuna dizdi. Gördüğümde yaralıydı ama yarası ölümcül değildi. Kurşuna dizilmesinin nedeni Komutanın istediği doğrultuda konuşmayı reddetmesiydi. Gürsel ÇELEBİ'nin ölümünden askerler ve komutanları sorumludur. Aynı şekilde Elazığ cezaevindeki uygulamaların sorumlusu da bir bütün olarak cezaevi idaresi ve personeliyle savcı ve askerlerdir. Öyle ki Elazığ cezaevi onların elinde bir işkencehaneye dönüşmüştür. Bu tip vahşetler ve keyfi uygulamalar karşısında bütün devrimci-demokratik kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyorum. Ve suçluların da cezalandırılmasını istiyorum."

ALİ DEMİR  
E TİPİ CEZAEVİ D-4 K. NEVŞEHİR

## ÜÇ BİN ASKERLE KUŞATMAYA ALINAN 10 TIKKO GERILLASINDAN Beşi, Pusuyu Kırmayı Başardı Beş Gerilla Şehit Düştü

23 Ağustos Günü, Tunceli Ovacık'ta pusuya düşürülen 10 TIKKO Gerillası ile devlet güçleri arasında çıkan çatışmada beş gerilla şehit oldu. Yaklaşık oniki saat süren çatışmada, devlet güçleri 300 civarında asker ve jet uçakları, helikopterler, lav silahları ve roketlerle karadan ve havadan gerillaları yoğun ateşle aldılar. Gece yarısı beş gerilla şehit düşerken, beş gerilla bu pusudan kurtulmayı başardı. Gerillalardan Meral Gezer(Yıldız), devlet güçlerini eline önce yaralı düşürdü. İşkence yapıp kol ve bacaklarının kırılmasında sonra süngü ve dipçik darbeleriyle katledildi. Şehit düşen gerillalardan;

- Dursun ELİK (Cemil) : Çorumlu TKP/ML üyesi, TIKKO Bölge komutanlığı üyesi.  
- Yıldız AYRIÇ (Eylem) : Tunceli'li, TIKKO Gerillası.  
- Cem İŞİTMEZ (Mete) : Elazığlı TIKKO Gerillası.  
- Meral GEZER (Yıldız) : Ovacık'lı TIKKO Gerillası.  
- Akın UZUN (Ünal) : Rize'li TIKKO Gerillası.

### HALK, ŞEHİTLERİNE SAHİP ÇIKIYOR.

Beş gerillanın şehit düştüğünü öğrenen Ovacık Halkı, devrimci sorumluluklarının bilinciyle olay yerine giderek, şehitlerine sahip çıktı. Cenazelerin Ovacık merkezine getirilmesiyle, Türkiye Komünist Partisi-Marksist Leninist (TKP-ML) cenaze dolayısıyla halka kepenk ve kontak kapatma eylemi çağrısında bulundu.

### Sahte Olan Paso Değil, Basının Ve Polisin Açıklamalarıydı POLİS TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN EKREM AKIN ÖĞRENCİYDİ

31 Ağustos günü Ekrem AKIN isimli öğrencinin kendi pasosunu kullanarak belediye otobüsüne binmesi üzerine, gerici otobüs sürücüsü tarafından "pason sahtedir" gerekçesiyle polise teslim edilmek istenmiş, Ekrem AKIN'ın da buna karşı çıkması üzerine çıkan çatışmada bir yolcu ölmüştü. Bunun üzerine kaçıp bir eve sığınan Ekrem AKIN yüzlerce polis tarafından kuşatılarak mermisi olmadığı halde evde infaz edilmiştir. Olaydan sonra İstanbul Dev-Genç imzasıyla arkadaşları tarafından yapılan basın açıklamasının ilgili bölümlerini olduğu gibi yayınıyoruz.

"Evet, olay işkenceci polis şefi Necdet Menzir'e bildirildiğinde, Menzir, Başbakan ve Başbakan Yardımcısı ile birlikteydi. İnfaz emrini bizzat onların yanında verip, katiller



Yıldız AYRIÇ, Ovacık halkının devrimci bilinciyle ellerde pankartlar, dillerde sloganlarla coşkulu bir şekilde toprağa verildi: ONLAR ÖLDÜLER, YENİLEDİLER!

Ovacık Halkı'nın eylem çağrısına etkisiz katılması karşısında, devlet güçleri, kepenkleri zorla açtırmaya, kilitleri kırmaya, dükkanları yağmalamaya çalıştı ancak, halkın direnci karşısında etkisiz kaldı. Halk, direnişi kitleleşme eyleme çevirerek kaymakamlık binasını sararak sloganlarla devlet güçlerini geriledi. Yine aynı gece, TIKKO gerillaları, şehit düşen yoldaşları için misilleme olarak Ovacık merkezdeki Tugay'a bombalı ve silahlı saldırıda

bulundu. Bu saldırıda devlet güçlerinden 3 yaralı varken, gerillalar kayıp vermedi.

Cem İŞİTMEZ ve Meral GEZER, görkemli bir cenaze töreniyle, Ovacık Halkı'nın coşkun katılımı eşliğinde toprağa verildi. Yıldız AYRIÇ ise Tunceli'nin Birma Köyü'nde toprağa verildi. Cenaze töreninin olduğu gün Tunceli, Mazgirt, Hozat ve köylerinde bir günlük kepenk ve kontak kapatma eylemleri gerçekleşti.

sürüsünü yönlendirmek üzere olay yerine gitti.

Bu infaz emri verilirken, Ekrem Akın Şavaş'ın kim olduğu dahi bilinmiyordu. Ekrem'in yerinde sıra-

dan, halktan biri de olsa katledilecekti. Çünkü egemen sınıf temsilcilerinin gözünü kan bürümüşü bir kez. Katiller sürüsünün karşısında, öncü örgütümüz Devrimci Sol'un il-



kelerine bağlı kalarak son mermisine kadar çarpışan yoldaşımıza yakın mesafeden onlarca kurşun sıkanlar, bir kez daha caniliklerini sergilediler.

Başbakanından bakanlarına, işkenceci şeflerine kadar gözünü kan bürümüş bir iktidarın katliamcı yüzü ber kez daha ortaya çıktı. Bu gerçek apaçık ortadayken, burjuva basın-yayın organları her zamanki gibi katliamların üstünü örtmek ve işkenceci cinayet şebekelerini açıklamak için en bayağı, en iğrenç yalan ve demagojilere başvurmayı sürdürüyor. İşkencecileri, katilleri, devrimci kanına susamış akbaba sürülerini kutsayan burjuva basın, yoldaşımızı "belediye otobüsünü tarayan", "halka kurşun sıkan" bir cani olarak göstermeye çalışıyor.

Bu aşağılık sömürü düzeninin borazanlığını yapan, devrimcilerin katledilmesinde en az işkenceciler kadar pay sahibi olan burjuva basından, farklı bir davranış da beklemiyoruz.

Ekrem yoldaşımız, halen öğren-

cidir. Bu hakkı Edebiyat Fakültesi'nin işbirlikçi faşist idaresi tarafından elinden alınmak istenilirse de, Ekrem mahkeme kararı ile öğrencilik hakkını tekrar kazanmıştır. Yoldaşımız, bu hakkı fiilen kullanmak dışında bir şey yapmamıştır.

Tüm bunların dışında; söylenilenler hakkında, araştırmalarımızdan çıkardığımız sonuçlar şöyledir.

Öğrencilik hakkını kullanmak isteyen yoldaşımıza faşist İETT görevlisinin işgüzarlığı ile engel olunmaya kalkışılmış, otobüsten inmesine izin verilmeyerek polise teslim edilmeye çalışılmıştır. Yoldaşımızın ikna çabaları sonuç vermemiştir. Bu durum karşısında yoldaşımızın işkencecilere teslim olması elbette düşünülemezdi. Ve zor kullanılmaktan başka yolu kalmamıştır. Ancak faşist İETT görevlisinin yoldaşımıza saldırması ve silahını almaya çalışması sonucu çıkan arbedede silahın patlaması haktan bir kişinin ölümüne neden olmuştur. Olayın sorumlusu sömürücü zorbaların sadık uşağı faşist İETT görevlisi ve siyasi

iktidardır.

Tek başına yüzlerce işkenceci tarafından kuşatıldığı halde; öncül hareketimiz Devrimci Sol'un ilkelere bağlı kalarak son mermisine kadar çarpışan, mermisi bittiği noktada tüm soğukkanlılığını ve yaratıcılığını kullanarak tüpgazı açıp işkencecilere tuzak hazırlamaya çalışan yoldaşımızın, gene öncül örgütümüz Devrimci Sol'un en temel ilkelerinden olan "HALKA ZARAR VERMEME" ilkesine de sonuna kadar sadık kaldığından adımız kadir eminiz.

Başta sosyalist basın olmak üzere demokrat okluğunu iddia eden tüm basın-yayın organlarından ve demokratik kuruluşlardan, bu gerçeklerin kamuoyuna yansıtılmasını, olayın objektif bir gözle araştırılarak gün yüzüne çıkarılmasını talep ediyoruz. Ayrıca yoldaşımızın hiçbir suçu olmasa da halktan birinin ölümüne neden olan bu olayda taraf olduğumuz için üzüntülerimizi belirtmek ister, ailesine başsağlığı dileriz."

## BUCA CEZAEVİ'NDE YENİ KATLIAMLAR TEZGAHLANMAYA ÇALIŞILYOR!

### İZMİR BÜRO:

14 Eylül 1992 günü saat: 19.00-22.00 arası Buca Kapalı Ceza ve Tutukluların siyasi tutsaklar üzerinde insanlık dışı vahşet yaşandı. 12 Eylül AFC (Askeri Faşist Cunta)'nın asıp kestiği, günlerce aç bıraktığı ve hak gasplarının yaşandığı cezaevleri şimdi de SHP-DYP Koalisyon Hükümetinin ilk ilgi alanı oldu. Dışarıda gelişen halk muhalefetine engelleyemeyen devlet, ele geçirdiği tutsaklardan hincını çıkartmaya çalışıyor. Buca cezaevinde koşullara arama bahanesiyle giren, kendilerine KAP (Kemalist Asker Polis) adını veren ve başlarında yarbay bulunan askerler, savunmasız insanların üzerine vahşice saldırıp 20'si ağır olmak üzere 58 kişiyi yaraladılar. Yaralılara ilk etapta hiçbir tıbbi müdahale yapılmayıp, tamamen ölüme terk edildiler. Koşullarda bulunan tüm özel eşyalar bu saldırı sonucu tahrip edildi, yutulup kırıldı. Arama bahanesiyle

yataklar parçalandı. Özel eşyalar, iddianameler ve mahkeme tutanakları başta olmak üzere her şey parçalandı ve özel eşyalarla paralar gaspedildi.

Saldırının asıl kaynağı, bugüne kadar tutsakların can bedeli aldıkları hakların birer birer ellerinden alınmasıydı. Bu hak gaspları ve cezaevindeki baskılar önce diğer (Elazığ cezaevi, Ankara cezaevi, Mardin cezaevi...) cezaevlerinde başladı. İzmir'e sıçraması da an meselesiydi ve beklenen de oldu. İlk önce havalandırma kapılarının açılıp-kapanmasının erken bir saate alınması gündeme geldi. Havalandırma kapıları bugüne kadar saat: 21'de kapanıyordu. Şimdi de saat: 19'da kapatılmaya çalışılıyordu. İdare ve tutuklular arasındaki tartışma sonucunda, yarbay komutasında 100 kişilik asker-polis-gardiyan üçlüsünün saldırısı başlıyordu. İlk saldırı 1. (bayanlar), 3. ve 5. koşullardaki siyasi

tutsakları yapıyor, 4. koşu ise arama adı altında eşyalar kırılıp dökülüyor ve talan ediliyordu. 1. 3. ve 5. koşullarda ise fiili bir saldırı sonucu 20'si ağır olmak üzere 58 kişi yaralandı. 15 Eylül akşamı ise ikinci bir saldırı bu kez sadece 1. ve 3. koşullara yapıldı. Bu saldırı sonucu da zaten yaralı olan insanlardan oldukça ağır olan 7'si hastaneye gönderildi. Hastanede kilerin isimleri şöyle: İskender DENİZ (belinde kırık var), İsmet KALABAKTAŞ (kol kırık), Ercan KARATAŞ (başı ve kolu kırık), Timur ÇELİK (bilinç kaybı var, soruları algılamıyor), Turan Dursun DEMİR (sırtta darbeler), Mehmet GÜVEN (iç kanama ve kan kusuyor), Hüseyin AKDUMAN (kolu kırık) daha önce hastaneyi götürülüp geri getirilen Faruk TARLA'nın ise kaburgası kırık.

16. Eylül günü 1. 3. 5. ve 4. koşullardan birer temsilci ile avukatlar cezaevi savcısıyla sorunların çözü-

mesiyle ilgili bir görüşme yaptılar. Ancak olumlu bir sonuç alınamadı. Cezaevi idaresi, uygulamalarında ısrar ediyor.

17. 9. '92 günü ise avukatlar müvekkilleriyle görüşmeye gittiklerinde, tutuklular görüşmeye gelmediler. Gelenler de çıplak ayakla geliyorlardı. Daha önce avukat görüşmelerinde tutukluların üzerleri aramazken, bugün tutuklular ayakkabılarının içine kadar aranmak istenmekte. Yani siyasi tutsakların haklarından biri daha böylece alınmak isteniyor. Tutuklular da bu tutumu protesto etmek için avukat görüşüne çıkmıyorlar. 4. koşu tutsaklar 15 Eylül'den itibaren 3 günlük açlık grevine başladılar. 1,3 ve 5. koşu tutsakları ise süresiz açlık grevine başladılar.

Tutuklu aileleri ise, İHD Şubesi'nde toplanarak önce Cumhuriyet Başsavcılığı'na (C.Başsavcısı Melih Tarı, C.evi Savcısı, C.evi 1. Müdürü Mehmet Akinci, C.evi 2. Müdürleri İsa Uzun) suç duyurusunda bulundular. Tabipler Odasına da dilekçeyle başvurarak cezaevindeki yaralılara tıbbi müdahalede bulunmaları için başvuruda bulundular. İzmir İHD şubesi, tüm siyasa partilere,

İnsan Hakları Bakanlığı'na İHD Genel Merkezine birer mektup gönderdi, basın açıklaması da yapılarak tüm kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıldı.

16. Eylül günü saat:13.00'de tutuklu aileleri ile İHD ve Devrimci Demokratlar tarafından (100 kişilik bir grup) Buca cezaevi önünde kamuoyuna bir açıklama yapıldı. Bu arada cezaevindeki saldırıyı kinayan çeşitli dövizler de taşındı. Basın açıklamasından sonra kitle otobüs durağına doğru yürüdü. Eylemcilerin slogan atması üzerine polis saldırısı başladı. İnsanların üzerine jop, tekme ve yumruklarla saldıran polise karşı "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganları atıldı. Bu arada İHD yönetimindekiler ve avukatların müdahalesi sonucu saldırılar durdu. Daha sonra otobüslere binen insanlar İHD Şubesi'ne geldiler. Bu eylemde gözaltına alınan olmadı.

### İŞTE "DEMOKRATİK" VE "ŞEFFAF" HÜKÜMETİN CEZAEVİ İCRAATI:

FARUK TARLA: Kaburga kırığı

HÜSEYİN KURT: Bacak kırığı

HALİME ŞİK: Sağ kolda hematom

HALİL URGAN: Sağ el travması

HALİL EROL: Gözhematom

KAZIM ARDIÇ: Dorsolomber bölgede kontüzyon

HALİL BURCU: Lomber kontüzyon ve ekimozlar

TUNCAY BAGUZ: Dorsal bölge ve sağ kolda ekimozlar

AYDIN ORAN: Sırtta yumuşak dokuda ekimozlar

TAYFUR UZUNKAYA: Thoraks kontüzyonu

ALİ MİTİL: Kulak travması

MUSTAFA ERGÜN: Sırtta yumuşak dokuda ekimozlar.

MUTLU OCAKTÜRK: Sırtta da çeşitli ebatlarda ekimozlar

RECEP AYKAN: Dorsal bölgede yumuşak dokuda ekimozlar

ATILLA EMRAHBAH: Maksillofasial travma

RECEP GENEL: Thoraks kontüzyonu

DENİZ SARIKAYA: Sırtta yumuşak dokuda değişik ebatlarda ekimozlar

CAFER ALP: Sağ omuzda ve olber bölgede kontüzyon

MEHMET DENİZLİ: Sırtta ekimozlar.

## "KATİLLER BULUNUR HESAP SORULUR"

### ADANA BÜRO:

14 Eylül Pazartesi günü gece saat 24.00 sıralarında Adana polisi "çatışma" süsü altında, EROL POYRAZ - ALİ ŞAHİN adlı iki TKP/ML HAREKETİ militanını katletti.

Olayın olduğu günün sabahı, polis açıklamasında, Kazım Başer mahallesinde bildiri dağıtıldığı "ihbarı" alındığı bu nedenle bölgede operasyon başlatıldığı çıkan "çatışmada" iki "teröristin" öldürüldüğü, bir polis'in de yaralandığı belirtiliyordu.

Mahalle halkının anlatımları polisi yalanlıyordu. Görgü tanıkları olayı şöyle anlatıyorlardı. "Gece yarısı silah seslerini duyunca sokağa fırladık, her tarafı polis kuşatmıştı her yerden silah sıkılıyordu, silahsız biri kaçarken po-

lislerin açtığı ateş sonucu yere yığıldı, bir süre sonra silah sesleri kesildi; o sırada sokakta bulunan traktörün yanından "teslim oluyorum" diye bir ses duyduk. Polisler hemen oraya yığıldı ve genç bir insanı sürükleyerek sokakta bulunan kum yığının yanında kurşuna dizdiler. Bizlere göz dağı vermek için de bir süre daha ateş etmeye devam ettiler. Olayın ertesi günü aynı saatte gelip yine rastgele ateş ettiler."

### HALKIMIZ CENAZELERİNE SAHİP ÇIKIYOR

Faşist diktatörlüğün kitleleri yıldırma için uyguladığı sokak infazları, kitle katliamları ve her türlü gözdağına rağmen halkımız cenazelerine sahip çıkıyor ve gerçekleri kamuoyuna açıklamaktan çekinmiyor. 15 Eylül günü saat

üç sıralarında EROL POYRAZ ve ALİ ŞAHİN'in cenazeleri aileleri tarafından morktan alınarak Buruk mezarlığına getirildi. Cenazeler yıkandıktan sonra, aileler, Erol ve Ali'nin yoldaşları ve diğer devrimci demokrat çevrelerden oluşan 100 kişilik topluluk cenazeleri alarak, "Devrim Şehitleri Ölümstüzdür." "Ali,Erol Mücadelemizde Yaşıyor" "Devlet Terörüne Son." "Katiller Bulunur Hesap Sorulur." gibi sloganlarla mezar yerine götürdüler. Ali-Erol ve tüm devrim şehitleri adına yapılan saygı duruşundan sonra, TKP/ML TIKKO RAMAZAN CEVİZ-DEVİRİMCI SOL SAVAŞÇISI GÜVEN KESKİN ve İHD yöneticisi ve üyeleri, 5'lerin, mezarları başında saygı duruşları yapılarak tören sona erdirildi.)

# 18 AYDIR DEVAM ETMEKTE OLAN TKP/ML-TİKKO DAVASI BİR TÜRLÜ SONUÇLANDIRILAMIYOR

## MALATYA BÜROSU:

Malatya DGM'de görülmekte olan TKP/ML-TİKKO davası 18 aydır devam etmesine rağmen hala sonuçlanmadı. Adam öldürme (Adana'da bir MİT'in cezalancını-ması) ve banka soygunuyla ilgili yargılanan M.Baki Özmen, Mustafa Kuruçay ve Abdullah Nergiz Ka 31 Ağustos günü yapılan duruşmada "Hiçbir tanık ve kanıt olmamasına rağmen, sadece işkenceci polislerin beyanlarına dayanarak 18 aydır tutukluluğumuz devam etmektedir. Mahkemenizin kendi yasalarını dahi hiçe sayan bu tutumunu kınıyor ve protesto ediyoruz" dediler.

Daha önceki duruşmalarda tanık olarak çağrılan Hatice Türkoğlu (öldürülen MİT'in karısı) ve diğer tanık daha önce verdikleri ifadeden vazgeçerek "bu insanları" tanıma-

dıklarını, daha önce hiç görmediklerini ve 'polislin zorlaması ve yönlendirmesiyle yalancı tanıklık' yaptıklarını belirtmişlerdi.

Tutsaklardan Abdullah Nergiz Ka Mahkemede yaptığı açıklamada "Elinizde hiçbir kanıt, tanık ve emniyet ifadesi olmanasına rağmen, mahkemeniz kanıt olarak sadece işkenceci faşist kopeklerin beyanlarına dayanmaktadır. Savcı Ali Özdemir işkencecilerin beyanlarına dayanarak hakkımızda idam istemektedir... Tarihten bu yana ezen sınıfla ezilen sınıf arasındaki mücadele devam etmektedir. Siz Kompardor Burjuvaziyi ve toprak ağalarını temsil etmekteyiz, bizler ise ezilen sınıfı yani işçiyi köylüyü ve tüm emekçi halkı temsil etmekteyiz... Bizler sizin mahkemelerinizi yeni tanımıyoruz; biz sizi Alman-

ya'da Hitler mahkemelerinde, İtalya'da Mussolini mahkemelerinde, İspanya'da Franko mahkemelerinde, Çin'de Çan-kay-şek mahkemelerinde, Şili'de Pinoşe mahkemelerinde, Peru'da Fujimori mahkemelerinden tanımaktayız... Ben burada sadece devrimci Komünist/düşünce ve kişiliğinden dolayı yargılanmaktayım" dedi.

Mahkeme heyeti Abdullah Nergiz Ka'nın bu açıklamalarının 'kendilerine bir hakaret olduğunu' belirterek, savunmasını bitirmesine izin vermeyip, duruşmaya ara verdi. Olaylı geçen mahkeme duruşması 8 Ekim tarihine ertelendi.

Emniyet güçleri duruşmayı haber yapmak isteyen mahalli basını matbaalarını kapatmakla tehdit ederek, duruşmanın haber yapılmasını engellediler.

## ÇÜRÜMÜŞ SİSTEMİN TOPAL AYAĞI: YARGI SİSTEMİ

### KAYSERİ:

TKP/ML TİKKO dava sanıklarının KDGM'sinde okudukları dilekçeyi kısaltarak yayımlıyoruz.

### PARTİZAN

"Sınıfların ortaya çıkmasıyla, ezen sınıflar ezilenleri denetlemek ve baskı altında tutmak için çeşitli örgütlenmelere başvururlar. Sömürücü sınıfa zarar verecek uygulamalara tavır almak ve ceza vermek için hukuk ve yargı sistemi oluşturuldu. Alt yapıya bağlı bir üst yapı kurumu olarak ortaya çıkan yargıda amaç; sömürücülerin çıkarlarını koruyup, kollamaktır.

Ülkemizde yargının işlevi devletin yıkılmaz-bölünmez bütünlüğünün devamıdır. Yani egemenlerin çıkarlarını korumak ve kollamaktır. Ülkemizdeki egemenler komprador burjuva ve toprak ağalarıdır. Ve bu egemenler çıkarlarını Faşist devlet aracılığıyla sürdürürler. Emperyalizme göbekten bağımlı komprador burjuva ve onların müttefiki; toprak

ağalarının zayıflığı devletin biçiminin kaçınılmaz olarak faşizm olmasına yol açıyor. Üst yapı kurumu devletin faşist olması, diğer üst yapı kurumlarının da faşist olmasını beraberinde getiriyor. Bir üst yapı kurumu olan yargı sisteminde ülkemizdeki almış olduğu biçim Faşist'tir. Yargılamalarda alınan kararlar komprador burjuvazi ve toprak ağalarının çıkarlarına uygun olan, kendi anayasa ve hukukuna bile karşı olup, tamamıyla politiktir. Yargı sistemindeki bu politik tavır, insanların düşünme ve örgütlenme özgürlüğünü yok edilmesidir ki bu insanın insan olma özelliklerinden birisinin zorla gaspedilmesidir. Bu yargı sistemi insanın insan olma özelliğini yalnızca bir kesime -komprador burjuva ve toprak ağalarına- vermektir, bu da yargı sisteminin birilerinin lehine taraf olduğunu gösterir ki bu yönüyle yargı sistemi sömürü düzenini korumakla yükümlü olup, -Türkiye'deki yargı sistemi tam da budur. Yargıda ki atamalar olsun, atanmaların kararları olsun, hepsi hakim sınıfların iste-

ği ve çıkarları doğrultusunda. Ülkemizde bağımsız ve çağdaş yargı gibi kavramlar egemen sınıfların faşist üst yapı kurumlarının gerçek yüzlerini gizlemek için ortaya attığı demagojik kavramlardır. Yarı-sömürge, yarı-feodal sosyo-ekonomik yapıya sahip üst yapı kurumlarının hepsinin faşist olduğu Türkiye de çağdaş ve bağımsız yapıdan bahsetmek mümkün değildir. 12 Eylül'le kaleme alınan bir yasa, militarizmin ve faşizmin en yoğun halini aldığı bir devlette, yargıda kaçınılmaz olarak faşist bir karakter almıştır.

Bugün ülkemizdeki yargı sistemi denetleyen, en yüksek yargı organı yargıtayın başkanının basında açıklanan konuşmasında, Türkiye'deki yargı sistemini ve onun kime hizmet ettiğini çok net bir biçimde açıklamaktadır. Yargıtay başkanı "Türk toplumu değişik halklardan oluşmuş ve Türkiye'de Türkçe'den başka dil konuşulamaz" derken nasıldan taraflı, gerçeklikten ve objektiflikten uzak olduğunu gösteriyor.

Hayır gerçekler hiç de öyle değildir. Türkiye çok ulusludur. Bir çok da azınlık vardır. Türkler ve Kürtler, Türkiye'deki iki büyük ulustur ve her ikisinin de kendisine özgü dili vardır. Türklerin dili Türkçe, Kürtlerin dili ise Kürtçedir. Bunu yok saymak tarihi ve objektif gerçekliği tahrip etmektedir. Yargıtay başkanı tam da bunu yapmaktadır. Yine yargıtay başkanı "Türkiye'de yalnız Türkçe konuşulur" diyerek kara mizah örneği sergiliyor gözler önüne. İnsanların ana dili yargıtay başkanının demesiyle değişmiyor, değişmediği gibi kafatasçı, ırçık ve şoven yaklaşımlarda yok edilemiyor. Bugün Kürt ulusunun inkar ve Kürtçe'yi yok sayan anlayış, Hitler'in anlayışının ta kendisidir.

Devlet öyle bir açmaza girmişki; bugün yargıtay başkanı dahi devlette biraz soluk aldırılmak için, demagojisini çok sık yaptıkları "hukukun üstünlüğünü" hiçe sayarak gerçek yüzünü pervasızca gözler önüne seriyor. "Teröre karşı" devlet terörünün gerekliliğinden tutalım da, sanki ülke bağımsızmış da "bö-lücülere karşı istiklal savaşı ruhuyla savaş"a davetiye çıkarıyor. Bu çaresizliktir. Bu açmazlıktır. Bu faşist devletin tıkanmasıdır. Ve başkası yargının asıl görevi ortaya çıkıyor. Bu da komprador burjuva ve toprak ağalarının egemenliklerini olabildiğince sürdürmeye çalışmalarıdır. Ama arabanın orta tekeri kırıldı, araba devrilmek üzere.

Yargı sisteminde kararlar kapalı kapılar ardında komplo ve sahtekarlıkla alınıyor. Yargı sisteminde sömürücülerin, dolandırıcıların suçlarını mahkemeler ört-bas etmek için ellerinden geleni yaparken, emekçi insanları suçlamak için çeşitli sahtekarlıklara başvurmaktalardır. Araştırdığımızda bunun binlerce örneğini görmek-göstermek mümkündür. Özellikle devrimci-demokratlara sınıf çıkarları gereği uşakların kindarlığıyla komplolar hazırlamaktadırlar. Bunun son örneği Kayseri Devlet Güvenlik Mahkemesi şahsında kamuoyuna yansıdı. Kamuoyuna yansıdığı kadarıyla KDGM'nde ilginç bir sahtekarlık örneği yaşanıyor, Sivas'ta TKP/ML-TİKKO örgütüne üye olmak ve yardım etmekten

Hasan GÜNGÖRMEZ, Oktay OĞUZ, Hüseyin ÖĞREN ve Adem ASAL gö-zaltına alınıp tutuklanırlar. Sanıklar 20 Ocak 1992 günü KDGM'ne verdikleri bir dilekçe ile tutukluluklarına itiraz ederler. Ancak mahkeme heyeti "oybirliği ile" sanıkların isteminin reddine karar verir. Olay bundan sonra ilginç gelişmelere sahne olur. Mahkeme belgelerinde "oybirliği ile" reddedilen tahliye istemi, aslında "oybirliği" değil oyçokluğudur. Ancak heyet ısrarlıdır. Oybirliğini oluşturmaya ve izinli olan hakimlerden birisinin ne hikmetse! Önceden imzaladığı boş kağıda geçirirler kararları. Oysa izinli hakimim olaydan haberi bile yoktur ve bu sahtekarlık sonucu tutuklulukları devam eder öğrenlerin. TKP/ML-TİKKO davası tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tepki olarak firar ederler, Sonradan Hüseyin ÖĞREN ve Oktay OĞUZ yakalanırlar. Çıkarıldıkları KDGM'de ilk tutuklanma nedenlerinden tahliye olurlar. Ancak firar ettikleri için 4 yıl ceza alırlar. Eğer ki KDGM sahte evrakla bu insanları tutsaklarıyla beraber haksız tutuklanmaya tep

# Gülünay Ailesi Yaklaşık İki Aydır Kayıp Olan Hasan GÜLÜNAY'ı Aramaya Devam Ediyor: GÖZALTINDA KAYIPLAR VE YARGISIZ İNFAZLAR ÜLKESİ TÜRKİYE!..

## ANKARA BÜROSU:

**Demokratik Kitle Örgütleri'nin de desteklediği 8 günlük bir açlık grevine giden Birşen GÜLÜNAY, çocukları, ağabeyi Zeki Eyi; 7 Eylül de İnsan Hakları Derneği' (İstanbul)'nda yaptıkları bir basın açıklamasıyla açlık grevine son verdiler.**

**Artvin-Şavşat'ta işkencede katledilen Ali Ekber Atmaca'nın ailesinin, Yeni Demokratik Kadın Derneği'nin (YDKD), Hüseyin Toraman'ın ailesinin, Özgür-Der'lilerin ve İHD yönetim kurulundan Hüseyin Aygül'ün imzalarının bulunduğu basın açıklamasında şöyle denildi:**

## "HASAN GÜLÜNAY İLK DEĞİLDİR"

Bugün insanları gözaltında kaybeden polis en küçük bir hak alma talebinde olanları baskı ve terör yöntemleriyle sindirmeye çalışıyor.

İnsan olarak en temel haklarına sahip çıkmanın bedeli işkencedir. İnfazdır, gözaltında kaybolmak ya da intihar etmek için emniyetin üçüncü katını seçmektir. Artık evden işe gitmenin bedeli de her an ölüm olabilir. Sucu, simitçi, işçi, öğrenci olmanız farketmiyor. Her an polislin kör kurşununa hedef olabilirsiniz. Bütün bunların sorumlusu olan iktidar halktan ne istiyor? Dün terörle asimile etmeye çalıştığı Kürt halkını bugün yakıyor, yıkıyor, öldürüyor, sakat bırakıyor.

İktidarın baskı ve sömürüsünü artırmak için başvurmadığı yöntem kalmadı. Ama biz işkencelere, yok edilmelere infazlara, toplu katliamlara rağmen susmayacağız. Sesimiz çıktığı kadar bağıracağız. Gerekirse bu uygulamalara karşı bedenlerimizle set oluşturacağız."

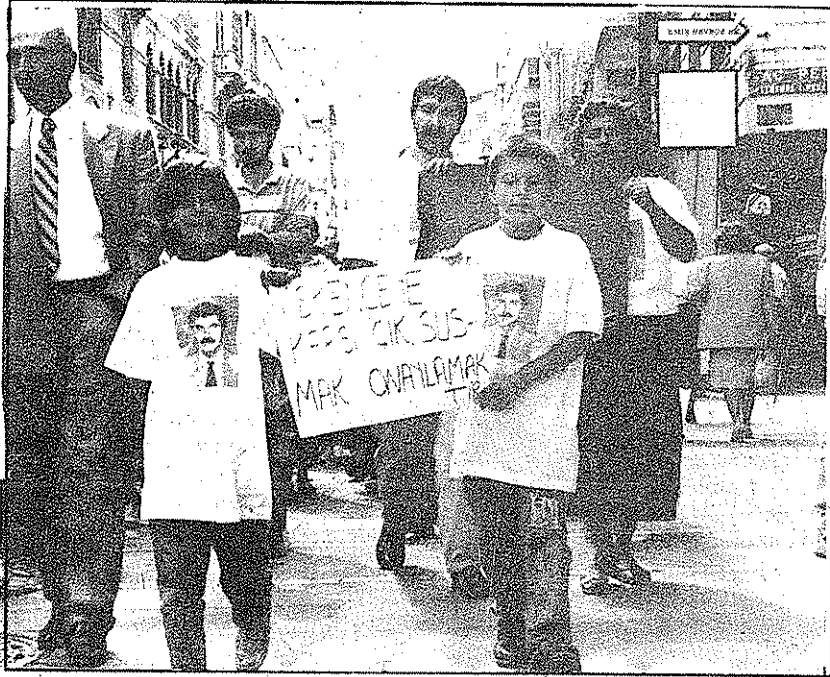
Daha sonra İHD'den Galatasaray Postanesi'ne kadar ellerinde dövizlerle yürüten Birşen GÜLÜNAY, çocukları, ağabeyi ve Yeni Demokratik Kadın Derneği'nden destekçiler, postaneden Başbakan Demirel'e mektup yollayarak, Hasan GÜLÜNAY'ın sağ olarak bulunmasını istediler.

Aile, aynı günün akşamı, milletvekilleri ve bakanlarla görüşmek için Ankara'ya gitti.

8 Eylül'de Ankara'ya gelen Birşen GÜLÜNAY ve ağabeyi Zeki EYİ dört gün boyunca YDKD, DDSB, Özgür-Der ve dergimiz Ankara Bürosu'nun yardımlarıyla başkent bürokrasisi ve

devletin yetkili ağzlarından somut girişimler beklemek gitgide anlamsız bir çabaya dönüştü. Polisinden bakanına dek büyük bir suç ortaklığıyla karşı karşıya bulunuyoruz." dedi.

Birşen Gülünay eşininin akibetini bilmek istediklerini belirterek de-



"Polis tarafından gözaltına alınalı 50 gün oldu. Hasan GÜLÜNAY'dan hala bir haber yok.

TBMM'de Hasan GÜLÜNAY'dan bir haber alabilmek için çabaladılar. Gülünay'ın ağabeyi Turan GÜLÜNAY'da sonraki günlerde bu çabalara katıldı.

İHD Ankara Şubesi'nde sloganlı tişörtlerle 10 Eylül'de bir basın toplantısı düzenleyen Birşen GÜLÜNAY, HASAN GÜLÜNAY'ın kaybolmasından sonraki gelişmeleri basına anlattı. Birşen Gülünay, Hasan'ı İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde gören tanıklara ve polislin elinde olduğunu gösteren kanıtlara rağmen hükümet çevrelerinin ısrarlı bir suskunluk içinde olduğunu belirterek "Arama çabalarımız sonu gelmeyen bürokratik mekanizmalar arasında boğulup gitti.

ni yerine getirmeye çağırıyoruz.

Susmak onaylamaktır, suça ortak olmaktır."

## HASAN'I KAYBEDEMEYECEKLER!

Ankara'dan ayrılmadan önce Gülünay ailesi ile yaptığımız röportajı okuyucularımıza sunuyoruz.

PARTİZAN: Ankara'ya geliş nedeninizi anlatır mısınız?

ZEKİ EYİ: 20 Temmuz 1992'de eniştem Hasan Gülünay kayboldu. İstanbul'da çeşitli yerlere başvurduk, DKÖ'lere İHD'ye, DGM'ye dilekçe verdik. Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunduk. İstanbul'dan cevap alamayınca Ankara'ya geldik. Bizden evvel ağabeyi de gelmişti. Burada Sinan Yerlikaya ile Ercan Karakaş'la görüştük. Seyfi Oktay'dan randevu aldık ama daha sonra kendisini bulamadık. İnsan Hakları Bakanlığı'na dilekçe verdik. İnsan Hakları Komisyonuna tekrar dilekçe verdik. Mehmet Moğoltay'la, Mustafa Kul'la görüştük. İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'le görüştük; Sezgin, dosyayı İstanbul'a faxla göndereceğini, gerekli araştırmayı yapıp bir hafta içinde bizi bilgilendireceğini söyledi. İnönü'nün yolunu keserek durumu anlattık.

PARTİZAN: Ankara'daki bu devlet erkanına başvurularınızdan bir umut çıkarabildiniz mi?

BİRŞEN GÜLÜNAY: Ankara'ya umutla geldim ama beklediğim gibi olmadı.

ZEKİ EYİ: Bakanlar, Milletvekilleri çok ilgili gibi görünüyordular ama özünde ilgisizlerdi. İki hafta evvel, bir ay evvel başvurduğum, dökümanları verdiğim bakan olayı bilmiyor. Kimdi? İsmi neydi diye tekrar sorma gereği duyuyor. Bu da dinlemediğini, ilgilenmediğini gösteriyor, herhangi bir bakanın herhangi bir sekreteri veya herhangi bir milletvekiline bahsettiğinde, basında çıktı diyorsun, bilmiyorum diyor. Yani hiçbir gazete okumuyor. Bunu bütün bakanlar ve milletvekillerinde gözlemledim.

Örneğin, Ercan Karakaş belli oranda ilgilenmiş gibi yaptı, fakat bizi olayı hiç bilmeyen bir sekretere göndererek başından savdı. Daha

çok bizzat bizimle zaman ayırıp do-laşmalarında Sinan Yerlikaya daha iyiydi kendisi gelip ilgilendi.

PARTİZAN: İHD Ankara Şube'de basın toplantısı yaptınız. İHD olayı sahiplendi mi?

ZEKİ EYİ: Basın toplantısında İHD'nin direkt katılımı olabiliirdi ama hiçbir temsilci, şube başkanı yoktu. İHD'de yeteri kadar ilgi gördüğümü-zü söyleyemem. SHP'ye gitseydik de (ayıp olmasın diye) bu kadar ilgilenirlerdi yine. Sanki bizim orada olmamızdan rahatsız oldular. Özgür-Der'li arkadaşlar daha duyarlıydılar. Basın toplantısında HEP milletvekili Sedat Yurttaş ilgilendi. Konuyu mec-lise götürceğini söyledi.

PARTİZAN: Ankara'da bürokrasi çarkındaki gözlemlerinizi nedir?

ZEKİ EYİ: Eşi ve eniştesi kaybolmuş birine bön bön bakıyorlar. "Çok mu önemli yani" der gibi. Yüzlerinde bir şaşırma belirtisi, "aman kardeşim buyurun şöyle geçin oturun" der gibi bir durum yok. Tamamen kayıtsızlık var.

PARTİZAN: Milletvekillerinin, Bakanların yardımcı oluyormuş gibi gör-rünmelerini nasıl yorumluyorsunuz?

ZEKİ EYİ: Devletin en düzgün yüzü makamda. İnsanlara hoş geldin buyrun oturun diyorlar, görünüşte öyleler. Bir takım şeyleri gizlemek için öyle yapıyorlardı. Buraya gelen bilinçsiz bir vatandaş "koskoca bakan benimle görüşüyor" diyebilir. Bence de en iyi milletvekilleri kayıtsız kalıyor. Gerisi zaten baskıya ortak. Hasan ve Hasan gibi kaybolan ve kaybolacak olanların sorumlusu tek tek bütün milletvekilleridir. Hepsinin sorumluluğu vardır. Tümü kendisini farklı görsün görmesin, o koltuğa oturmakla yapılan zulme baskılara işkenceye ortak olmaktadır. Niçin bir milletvekili ben bırakıyorum bu işi, istifa ediyorum, işkence var baskı var demiyor?..

PARTİZAN: Hasan'ın kayboldu-ğunu anlığınızda ne hissettiniz?

BİRŞEN GÜLÜNAY: O gün eve gelmeyince ertesi gün öldüğünü sandım. bir gün mücadele içinde şehit düşeceğini hep düşünüyordum. Sabah işe giderken gözden kaybolma kadar hep arkasından bakardım. Bir gün geri dönmeyeceğini bizden

ayrılacağını hissederdim. Kaybolma-sından şaşkınlık duydum. Şaşkınlığı-mu koşuşturma içerisinde attım. Yok-luğuna bir yerde aldım.

PARTİZAN: Eskiden kayıplar ol-duğunu duyuyordun, ne hissediyor-dun? Bundan sonra kayıplar olursa nasıl tavır alırsın?

BİRŞEN GÜLÜNAY: Bundan önce pek ilgim yoktu. Bundan sonra kayıp aileleriyle görüşmek sesimizi birleştirmek istiyorum.

PARTİZAN: Bize Hasan Gülü-nay'ı anlatırmısınız? Aranızdaki ilişki nasıldı?

BİRŞEN GÜLÜNAY: İlk evlilik yıllarımızda siyasi bir insan değildi. Evliliğimizin ikinci yılından sonra yoğun siyasi faaliyet içinde oldu-ğunu hissediyordum. Ona fazla ayak bağı olmak istemiyordum. Evdeki sorunları anlatarak onu etkilemek istemiyordum. Siyasi faaliyet içinde ol-duğu sürece eşimden gurur duyuyordum. Hasan halkı için uğruyor, iyi ki böyle bir insanla evlenmişim diye düşünüyordum. Hatta bazen kendisine "sen kendi işine gidip gelen insan olsaydın seni terkeder-dim" derdim.

PARTİZAN: Hasan sizinle yete-rince ilgileniyor muydu?

BİRŞEN GÜLÜNAY: Hasan diye-bilirim ki, 24 saatini siyasi mücadele-ye veriyordu, tabii bizi ihmal ediyor-du, arkadaşları da eleştiriyordu ama zamanla önemsemiyordum. Ben onu anlıyordum, çocuklarını seven bir babaydı.

PARTİZAN: Çocuklar babalarının kaybolmasından nasıl etkilendi?

BİRŞEN GÜLÜNAY: Küçükler olup bitenin farkında değiller. "Babam bir yerlere gitmiştir, bir gün çıkıp gelecek" diyorlar. Kayboldu-ğunu biliyorlar ama çıkıp gelir diye umutlanıyorlar. Büyük çocuk Özgür babasını aramalarımız sırasında çok hırçınlaşıyordu. Nede olsa çocuk. Oynuyor oynuyor tekrar gelip soru-yordu, babamdan bir haber aldınız mı diye... Daha sonra bana anne ben bir yerlere gidip, aklıma geldik-çe ağlıyorum, diyor. Babaları varken yaramazlıkları az oluyordu. Hasan'la beraber olduğum süre içerisinde Hasan'a birşey olursa ben ne yapar-ım, onsuz ne yaparım diye düşü-nürdüm. Ekonomik kaygılar değil,

## DİDAR ABLA Ölümünün 5. Yılında Dostları Tarafından Anıldı

12 Eylül zulmünün kol gezdiği yıllarda can kardeşinin işkencelere uğratılması onu evinden dışarı çıkararak ilk adım oldu. Yaşamın can damarını görmesine, güzel bir dünya yaratma mücadelesine sahiplenmesine, çocukları için yaşamı ortaya koymasına ve nihayet onurlu bir geçmiş, güzel değerler bırakarak yaşamını yitirmesine götüren bu süreç onu "Didar Abla" yaptı. Ve tüm siyasi tutseklerle insan hakları savunucularının yüreğinde sıcak ve güvenilir bir dost olarak sonsuza kadar yaşatacak onuru yerini aldı.

1 Eylül Barış Günü'nün yaşayan değil ancak mücadeleyle kazanılacak bir gün olduğunu faşist saldırılar altında can vererek kanıtlayan Didar abla, 5 yıl sonra bu kez de, kendisi için düzenlenen günde, "Sultanahmet şimdi özgür" diyenlerin yanlıgılarını kanıtıyordu. Faşist diktatörlük altında yaşanan bir ülkede, dört bir yandan katliam, işkence, kayıp, baskı haberleri gelirken, küçük ve dört duvarla çevrilmiş özgürlük adacıklarının, hele de hakim sınıfların izniyle olamayacağını yada bir aldatmacanın aracı olarak yanıtsamaya sevk edilmiş olacağını gösteriyordu. Daha bir kaç gün öncesinde "ülke bir bütün olarak özgürlüğünü kazanmadan Sultanahmet'in özgür olduğunu seslendirenler, düzene istemeyerek de olsa destek veriyorlar" eleştirileri karşısında, üstüne basa basa "evet Sultanahmet özgür" diye bağırıyorlar da dileriz Didar ablanın pratik olarak gösterdiği bu durumu dersler çıkarmasını bilirler...



Dostları, DİDAR ABLA'yı yine yalnız bırakmadı.

Didar abla mezarı başında yapılan saygı duruşu, konuşmalar ve sloganlarla 40-50 kişinin katıldığı bir programla anıldı. Devlet güçlerinin, sivil resmi ile abartılı boyutlarda yığıldığı, mezarlığı sardığı, girenleri aradığı bir ortamda; mücadele arkadaşı İ.H.D. kurucu ve yönetim kurulu üyesi Leman Firtına; Şükriye Nazarı; Dostları ve çocukları Eylem Albayrak ve Umit Efe'nin konuşmaları sonrasında; "Didar abla yaşıyor aramızda", "insanlık onuru işkenceyi yenecek" sloganlarının detaylıca atılmasının ardından; "Hoşçakalın Dostlarım Benim" ve "Hayat Denilen Kavgayı Girdik" marşlarının söylenmesiyle anma sona erdirildi.

Mezarlıktan toptuca çıkılması ve yakalardaki anma rozetlerinin çıkarılması noktasında ufak çaplı tartışmalar olmasına rağmen gözetilene alınmadı.

Dikkat çekilmesi gereken iki oğlu; katilimcilerin ve oğullarım-kızlarım dediği eski tutukuların beklenenden az oluşuydu.

onsuz nasıl kalırım diye...Ama onun yokluğuna alıştım. Hala bir umudum var. Umudumu tam kaybetmedim, çıkıp geleceğim diye umutluyum.

PARTİZAN: Hasan'ın kaybolmasından sonra çevrenizdeki insanların size yaklaşımı nasıl oldu?

BİRŞEN GÜLÜNAY: Yalnız olmadığımı düşündüm. O arkadaşlarım yanımda olduğunda huzur duyuyordum. Onların yanından ayrılmak istemiyordum. YDKD (Yeni Demokratik Kadın Derneği)li arkadaşlarla açlık grevi yaptığımız süre içinde çok iyiydim. Yani moralim düzelmisti. Eve gideceğim, çocuklarla beraber olacağım, bu arkadaşlardan uzaklaşacağım diye düşünüyordum. Daha önce bu insanlarla tanışmıyordum. Pek çoğuyla yeni arkadaş oldum.

PARTİZAN: Peki sen on yıllık evlilik içerisinde Hasan'la daha çok şey paylaşmak için bir istek duydun mu?

BİRŞEN GÜLÜNAY: Hasan sürekli kitap oku derdi bana, ben de çocuklardan zaman bulamıyorum, di-yordum. Sık sık tekrarlıyordu, seni arkadaşlarla tanıştıralım, oturun konuşun, kitap okuyun diyordu. Ben zamanım yok çocukla uğraş-ıyorum, derdim. Oturup konuşuyordu, sabahlara kadar sürekli söylüyordu.

Repörtajin ilerleyen bölümlerinde Birşen GÜLÜNAY bize eşini aramaları sırasında gözetilene alınışını anlattı. Ev sahibi kira yüzünden Birşen GÜLÜNAY'la tartışmış ve karakola gitmişler. Hasan Gülünay'ın eşi olduğunu öğrenen karakol görevlileri Birşen Gülünay'ı Gayrettepe'ye göndermişler. Burada sorguya alınan Birşen Gülünay'a "Kocanı buralarda arama, o şimdi Tunceli'nin Pülümür dağlarına çıkmıştır." diyerek eşini aramasından rahatsız olduklarını belirtmişler. "Kim şana akıl veriyor? Seni avukat Mihriban Kırdök mü yönlendiriyor, gazetecilerle niye görüşüyorsun? Örgüt sizi besliyordur, bak şehit polis eşleri gibi senin de elin koynunda kaldı" gibi sözlerle Birşen Gülünay'a tehditle karışık bir gözdağı vermişler. Birşen Gülünay Hasan'ı ellerinde tuttuklarına inandığı polislerden, orada öğrendiğini belirterek sözlerini şöyle tamamladı, "Hasan'ı buluncaya kadar aramaya devam edeceğiz."

## GÜLERMAK'TA ŞİMDİLİK PATRONLAR KAZANDI

Gülermak'ta Polisi de Arkasına Alan İşveren İşçilerin Direnişini İşten Atmalar Ve Tehditlerle Kırmaya Başardı.

### ANKARA BÜROSU:

20 yıldır sarı sendikaların sultasında bir çeşit örgütsüzlüğü yaşayan GÜLERMAK İşçileri, fabrikadaki son sekiz yılı da sendikasız geçirdiler. Otomobil-İş Sendikasıyla bir yıldır temasta olan öncü işçiler, dört aylık yoğun bir çalışmanın sonunda 17 Ağustos günü 170 işçinin çalıştığı fabrikadan 105 işçiyi sendikaya üye yaptırıldılar.

Ankara Gölbaşı'nda kurulu ağır çelik kontrüksiyon üretimi yapan GÜLERMAK'ın patronu Vildan Gülermaz fabrikayı telefonlarla yönetiyor. İşyerini asıl çekip çeviren ise Genel Müdür Necdet Demir. Patronun has adamı olan Necdet Demir sendikalaşmayı haber alır almaz 22 öncü işçiyi işten atıyor. Bir hafta içinde atılanların sayısı 32'ye çıktı. N.Demir işçileri atmakla rahatlayamadı, işçileri "ya sendikadan istifa ederseniz ya da sizi işten atarım" gibi sözlerle tehdit etmeyi de ihmal etmedi. Demir'in zoruyla sendikadan istifa dilekçesi veren 50 kadar işçiden 26'sı zaten sendikaya üye değillerdi. İstifa dilekçelerini alınca biraz rahatlayan N. Demir "bu saatten sonra uslu durursanız maaşınıza zam da yapacağım" diyerek sopanın üstüne havuçta uzattı işçilere. Demir'in maaş dediği şey asgari ücretten başka bir şey değil. GÜLERMAK patronu vergiden ve sigortadan para kaçırmak için 20 yıllık işçileri bile asgari ücretli gösterip, maaşların üstünü elden veriyor işçilere.

Atılan işçiler 24 Ağustos'ta fabrika önünde direnmeye başladı. Fabrikada çalışan işçilerde üretimi yavaşlatarak onlara destek verdiler. Aynı zaman da kaymakam vekilliği de yapan Gölbaşı Emniyet Amiri işçilerin üzerine polisleri sü-

rerek direnişi dağıtmaya çalıştı. İşçiler ilk gün polise, işverenden alacaklarının olduğunu söyleyerek direndiler. Ertesi gün polis bizzat devreye girerek, işverenin paralarını dağıtmasını sağladı. Emniyet Müdürü Otomobil-İş yetkililerini kaymakamlık makamına çağırarak "işçilere söyleyin zor kullanacağız" demesine rağmen işçiler fabrika önünde beş gün direndiler. Hafta başında fabrikanın içinden direnişe destek kesilince atılan işçiler fabrika önündeki eylemlerini sona erdirdiler.

Sendika yöneticileri direnişin böyle bitmesini "15-20 yıllık usta konumundaki bazı işçiler ve patrona yakınlaşmış diğer çalışanlardan oluşan çok iyi işleyen bir işpiyon ağı kurulmuş fabrikada. Üyemiz işçilerin bir kısmı bile üyeliklerini gizlemek zorunda kaldılar bu yüzden, GÜLERMAK'ta taahhüt işleri yapıldığı için, siparişler hafiflediğinde kolaylıkla işçi sayısını azaltabiliyorlar. İçerdeki üyelerimiz desteği çekince, bir takım taktik hesaplardan dolayı direnişi bitirdik" sözleriyle açıkladılar.

Otomobil-İş yöneticileri GÜLERMAK'taki sendikal mücadelenin geleceğinden umutlu görünüyordular ama önlerinde aşmaları gereken, ilk örgütlenme döneminden daha karmaşık ve zorlu süreçler olduğu da bir gerçek. Atılan işçilerden İSMAİL TAŞTAN'ın anlattıkları bu düşüncemizi güçlendiren ifadelerle dolu. TAŞTAN fabrikaya 1974'te girmiş:

PARTİZAN: Otomobil-İş'ten önce sendikalaşma çabalarınız oldu mu?

İSMAİL TAŞTAN: Fabrika ilk önce Vildan Gülermaz Müteahhitliği olarak kuruldu. 1976'da adı GÜLERMAK A.Ş. oldu. Bu dönemde iki üç yıl Tümsa-İş'in sarı sen-

dikacılığını yaşadık. 1979'da Tüm Maden-İş'e üye olduk. Sendikamız o zamanki başkanı Uğur Cankocak'tı. Biraz yasaların kaviliği biraz da sendikamızın gevşekliği yüzünden yetkiyi alamadık. Aynı yıl bağımsız Akım-İş sendikası fabrikada yetkiyi aldı. Gerici bir sendika olan Akım-İş 1984 yılında yolsuzluklar ve % 10 barajını aşmamak gibi nedenlerden dolayı feshedildi. GÜLERMAK işçileri 1988'e dek Akım-İş'in aldığı hakları işyerinde koruduk. O yıl, fabrikanın şimdiki Genel Müdürü Necdet Demir yasal haklarımızı budadı. Son bir yıldır görüşüyoruz.

PARTİZAN: GÜLERMAK'taki sendikalaşma mücadelesinden umutlu musunuz?

İSMAİL TAŞTAN: İçerdeki işçiler artık benimle görüşmekten korkuyor. Bunlar 10-12 yıllık arkadaşlarım. İşveren sendikamızın girmesinden sonra her tarafa örümcek ağı gibi muhbir salmış. Arkadaşlar biraz da bundan korkuyorlar galiba. Arkadaşlara "siz cehenneme deyin ben sizinle orada görüşeyim" diye haber saldığım halde gelmediler görüşmeye. Atıldığımıza üzülüyorum, hesaplaşmak için Necdet Demir'in karşısına çıkıp oturmadığıma üzülüyorum. Çünkü o bizi vaatlerle çok oyaladı.

PARTİZAN: Direnişin kırılmasını nelere bağlıyorsun?

İSMAİL TAŞTAN: Birincisi bizim bu konuda acemi ve beceriksiz oluşumuz. İşverenin bizi çikarmasından sonra arkadaşlar pes ettirildi, sendikadan istifa ettirildi. Birden pustular. Bu olmamalıydı. Biz atıldıktan sonra oraya bir lider lazımdı. Ama biz atılınca başsız kaldılar.

PARTİZAN İsmail usta teşekkür ediyoruz.

**MESA'YA SENDİKA GİRDİ**

*İşverenin Bütün Ayak Oyunlarına Rağmen Otomobil-İş Sendikası MESA İşçilerinin Kararlı Mücadelesi Sayesinde Yetki Almayı Başardı!*

Toplu konut inşaatları alanında geniş yatırımları olan MESA şirketinin bir yan kuruluşu olan MESA inşaat malzemeleri fabrikası işçileri dört aylık bir çalışmanın sonunda Otomobil-İş üyesi olarak örgütsüzlüklerine son verdiler.

İnşaat kalıpları, basır çelik konstrüksiyon üreten ve mamullerini hem kendi inşaatlarında kullanıp hem de piyasada satışa sunan MESA fabrikasında yaklaşık 200 işçi çalışıyor. Sincan-Yenikent'te kurulu bulunan MESA fabrikasının işçileri Temmuz ayında sendikaya üye olunca işveren sendikadan Bakanlığa verdiği yetki başvurusuna itiraz etti. MESA patronları işçileri tek tek makamına çağırarak sendikadan istifaya zorladılar. Sendikacıların PKK'lı bunlara kanmayın" sözleriyle kafalarını karıştırmaya çalıştılar. İşçiler baskılara 15 gün iş yavaşlatma eylemi yaparak yanıt verdiler. Fabrika bu süre boyunca % 10 kapasiteyle çalıştı.

Fabrikanın hizmetli ve yönetici personeli de sendikaya üye oldu. Fabrikada müdür vekili olarak görev yapan bir mimar da sendikaya kaydını yaptırdı. Patronlar kopurdu ve müdür vekilini isten atmaya çalıştılar. İşçiler yemek boykotu yaparak mimarın atılmasına engel oldular.

İşçilerin kararlı tavrı karşısında MESA işvereni yemek boykotundan iki gün sonra (9 Eylül) yetki başvurusuna karşı yaptığı itirazı geri çekti. Otomobil-İş sendikası Eylül ayı içerisinde bakanlıktan kesin yetki belgesini alarak MESA işvereni ile toplu iş sözleşmesi yapmayı umuyor.

**BELEDİYE İŞÇİLERİ SONUNDA SÖZLEŞME YÜZÜ GÖRDÜLERİ!**

*Büyükşehir-Çankaya-EGO İşçilerinin Toplu İş Sözleşmeleri Grevin Ertelemesini İzleyen Günler İçerisinde İmzalandı*

Belediye işkolunda 30 Ağustosta başlayan grevin Bakanlar Kurulu tarafından 60 gün süreyle retelenmesinin ardından Belediye-İş Sendikasının Ankara 1 ve 2/nolu şubeleri işveren kanadıyla TİS'i imzalamanın yollarını aramaya başladı. Belediye-İş'in Yargıtay'a yaptığı itirazın reddedilmesinden sonra işçiler de ister istemez bu beklentiye ortak olmaya başlamışlardı.

Sonunda Eylül ayı ortalarında YHK'nın ASKİ için belirlediği ücret düzeylerinin önemli ölçüde baz aldığı yeni sözleşmeler imzalandı. Aynı günlerde Haziran ayından beri sürdürdüğü TİS görüşmelerini bitiren Belediye-İş EGO şubesi de işverenle sözleşme imzaladı.

Yeni sözleşmeyle Büyükşehir Belediyesi işçilerinin ortalama maaşları şöyle oldu: Kadrolu işçilerin yevmiyesi 50-60 bin liradan 135 bin liraya, geçici işçilerin yevmiyesi 41 bin liradan 115 bin liraya çıktı. Böylece Büyükşehir işçileri % 115 ile % 175 arası ücret artışıyla sözleşme dönemini kapattılar.

Çankaya belediyesinde 1. grup geçici işçilerin yevmiyesi 43 bin liradan 115 bin liraya (%167), kadrolu işçilerin yevmiyesi 55 bin liradan

117 bin liraya (%115) çıkarken, 2. grup geçici işçilerin yevmiyesi 60 bin liradan 127 bin liraya (%115), kadrolu işçilerin yevmiyesi 63 bin liradan 137 bin liraya (%118) yükseldi.

EGO işçilerinin yevmiyeleri de 115 bin ile 135 bin arası düzeylere yükseldi. EGO işçileri Belediye-İş EGO şube başkanı Ethem Akkaya'ya çok kızgındılar. Ethem Akkaya Mart'ta başlaması gereken TİS sürecini Haziran'a kadar geciktirdiği için işçilerin geriye dönük üç aylık hak kayıpları olmuştur.

Sendika yöneticileri iyi bir sözleşme imzaladıklarını pek söylemiyorlar ama yan yardımlardaki kabank görünen rakamları öne çıkarmadan da yapamıyorlar. Geçmiş sözleşmeye göre geçici işçilerle kadrolular arasındaki ücret farkının epeyce kapanmış olması da en çok övündükleri konu nedense. İşçiler ASKİ'nin kaderinin YHK'da belirlenmesinden sonra TİS'in böyle sonuçlanacağını anlatıklarını belirterek, okulların açılmasının, sağa sola borçlarının birikmesinin sözleşme öncesinde tavır almalarının engellendiğini dile getiriyorlar.

**ATAGÜR İŞVERENİ DİZE GELDİ!**

Sincan Organize Sanayi bölgesinde faaliyet gösteren ATAGÜR'de (çelik dolap ve eşya üreten bir fabrika) sendikalaşan işyerleri arasına girdi. 36 işçinin çalıştığı ATAGÜR'de Otomobil-İş Temmuz başlarında 25 üye kaydetti ve yetki için bakanlığa başvurdu.

ATAGÜR işverenin: "sendika girerse fabrikayı kapatırım. Gelin vazgeçin, ücretlerinizi yükseltelim. Mali kriz için deyim, biz bir aileyiz aramıza yabancıları sokmayın" gibi sözleri işçileri etkilemedi. DMO ile yoğun iş bağlantıları olan ATAGÜR işvereni, işçiler bir ay süreyle işi yavaşlatınca dize geldi ve itiraz süresi dolmasına rağmen yetki litrazında bulunamadı. Böylece Otomobil-İş Sendikası ATAGÜR'de yetkiyi almış oldu.

**ALTINDAĞ GECEKONDU HALKI YIKIMA KARŞI DİRENİYOR**

*Altındağ'da İstimlak Gerekçesiyle Belediye 500'e Yakın Evde Yıkım Kararı Aldı. Evsiz Kalma Tehlikesiyle Yaşayan Altındağ Gecekondu Halkı Yıkıma Karşı Örgütlü Bir Direniş Yaratmaya Çalışıyor*

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı şehrin en eski yerleşim alanlarından olan Altındağ ilçesine bağlı birçok mahallede yeni imar planlarını yürürlüğe koymak için yıkım kararı aldı. İriüf ufaklı 500 kadar konutu içine alan istimlak alanında üçbin civarında insan barınıyor. Belediye konduların üstünde yükseldiği arsaları metrekaresi 125 bin liradan kapatmaya çalışıyor. Böylece konduları 4,5-5 milyona istimlak etmesi de mümkün olacak. Bu rada evsiz barsız kalacak binlerce insanın nereye yerleşeceği de belediyenin hiç derdi değilmiş gibi görünüyor.

Seçim döneminde dostlar alışverişte görsün hesabı bu mahallelere okul, cami, park, yol, hastane yapacağını vaat edip duran Altındağ Belediye Başkanı Ali Rıza Koç'a gecekondu halkı sormadan edemiyor: "Bizleri topraklarımızdan ediyorsunuz, bu hizmetlerden kimleri yararlandırmayı düşünüyorsunuz?"

Altındağ gecekondu halkı şehrin orta yerindeki yüksek tepelerin üzerinde kartal yuvaları gibi oyularak üstüste yerleştirilmiş görünümleriyle

yıllardır yoksul insanların barınağı olmuş. Uzun yıllardır devletin gözden ırak tuttuğu kondulular bir yerde alt-yapı sorunlarının halledilmesi demek olan yeni imar planından bir türlü hoşnut olamıyorlar: "İmarın bedeli bizi sokak artasında bırakmak olmamalıdır. Belediye ya bize yeni bir yer göstermeli ya da yeni bir ev yapacak kadar para vermelidir.

Evlerimizi çok ucuza istimlak ederek bizi kışta kıyamette sokaklara mahkum etmeye çalışıyorlar. Ne belediyeye ne de devlete güvenimiz kalmadı, biz bu kondularımızı hamallıkla, seyyar satıcılık yaparak kurduk

gerekirse kanımızın son damlasına kadar savunuruz. İnsan namusu ve toprağı için savaşır" diyor dört çocuk babası simitçi Mehmet.

Altındağ'ın Yenidoğan-Sinanpaşa, Hayri Akmanlar, Yavuz Selim, Yiğitler, mahallelerindeki bütün evlere belediye tarafından kırmızı boya ile çarpı işaretleri atılmış. Ölüm fermanları imzalanmış gibi duran evlerin balkonlarında, bahçelerinde ve ara sokaklarında insanlar günlük yaşamlarına devam ediyorlar öyle ki evlerinin kırık dökük yerlerini de tamir etmeyi sürdürüyorlar. Sıkça geçen polis minibüslerinden

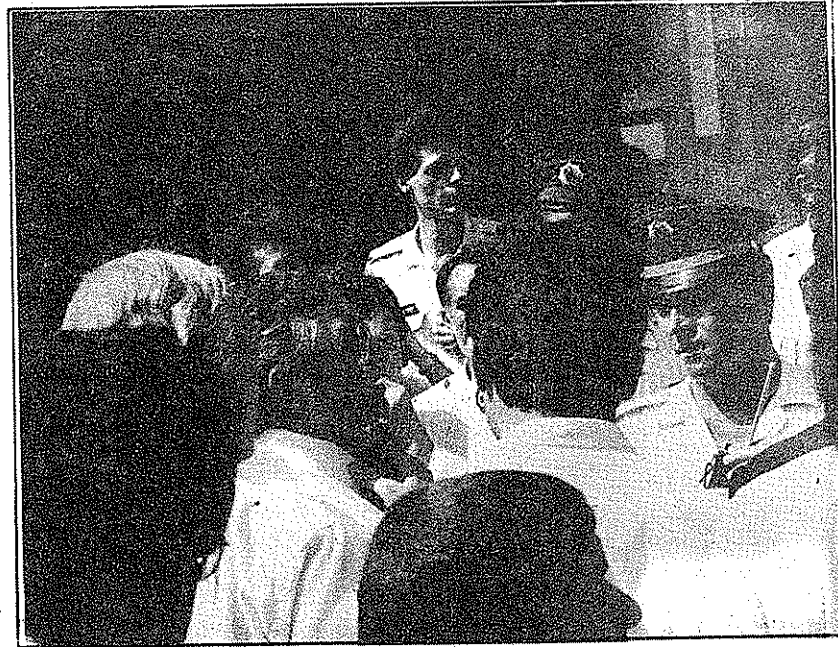
gelen A. R. Koç kondulularla Belediye Toplantı salonunda görüştü. Söze hemen: "Bu işler yürümekle, gösteri yapmakla olmaz içinizde ev sahiplerinden başka kimse varsa gitsin. Bu anarşiye körük çekmek olur" gibi it-hamlarla başlayan A.R. Koç'a tepki gösteren kondulular: "bizim oylarımızla buraya geldiniz. Seçimde hiç böyle demiyordunuz. Reklamımızı yaparken çok şeyler vaatmiş, pembe tablolar çizmişsiniz" diyerek hesap sordular. Koç'un: "orada ev dediğiniz 15 metre-kare yerdir, 15 metrekaare ev olmaz" lafına orta yaşlı bir kondulu: "15 metre-

rekare dediğiniz yerde 15 kişi yaşıyor siz Altındağ'ı bilmiyorsunuz sözleriyle yanıt verdi.

A. R. Koç'un kendilerine net olarak bir söz vermesini isteyen 27 yıllık belediye memuru yaşlı bir kondulu da "bugüne kadar ki memuriyetimle ancak edindiğim kondumu elimden alıyorsunuz, bana vereceğiniz parayla bir kümes bile yapılmaz" dedi. Kondulular başkandan istimlak bedellerinin yükseltilmesini ve kendilerine ev yapabilecekleri alanlar göstermesini isteyerek sonuna kadar haklarını aradılar.

Sıkışın Koç 15 güne kadar her mahalleden beşer kişilik temsilci hazırlamalarını söyleyerek konduluları başından savdı. 15 gün sonra temsilcileri yeniden karşısına çıkan konduluların sorunlarına bir çözüm sunamayan Başkan Koç; çok başının ağrıdığını söyleyerek tatile çıktı. O günden beri başkan tatilde.

Altındağ gecekondu halkı yazgı gibi dayatılan yıkım kararına karşı mücadelede kararlı görüntüyorlar: "Buralar bizim ahnterimiz el emeğimizdir. Gerekirse kanımızın son damlasına kadar direniriz"



## DERİ-İŞ ALSA AYAKKABININ KAPISINDAN DÖNDÜ ALSA İşçileri Direnişlerinin İlerleyen Günlerinde Patronun Dayattığı Koşulları Kabul Ederek Sendikalarından İstifa Ettiler

Geçen sayımızda "ALSA AYAKKABI İŞÇİLERİ DİRENMEYİ ÖĞRENIYOR" başlığı atmış ve işyerlerine DERİ-İŞ Sendikasını sokmaya çalışan ALSA İşçilerinin mücadelesini anlatmıştık.

Hemen hepsi geri bilinç düzeyinde olan ALSA İşçileri, direnişin ilerleyen günlerinde doğru bir önderlikten ve kararlılıktan yoksun oluşlarının bedelini ödemek zorunda kaldılar. Önceleri işyerinde işi durdurarak atılan arkadaşlarına destek atan işçiler, bir süre sonra patron M.A.Ertekin'le uzlaşmanın yollarını aramaya başladılar. İşçiler patrona sendikadan vazgeçmelerinin koşulu olarak üçer milyon lira maaş dışı para

talep ettiler önce. Maaşlara % 50 zam, sigorta primlerinin asgari ücretten değil esas maaşlarından ödenmesi, parça başı para alanların aylıklı olarak çalışması gibi teklifler sundularsa da patron hiçbirinin kabul etmedi. Sadece işçilere bizar harçlık dağıtıp "birkaç gün düşünün sendikadan vazgeçerseniz atılar arkadaşlarınızı da alacağım" demekle yetindi. Durumlarını sendikaya anlatan işçiler telefonda DERİ-İŞ yetkililerinden şu yanıtı aldılar: "mağdur durumdaysanız istifa edin. Sonradan tekrar kayıt alırsınız,biz yetki almaz üzereyiz".

İşçiler hafta başında işyerlerine gelidklerinde M. A. Ertekin'in fab-

rikayı taşıdığını öğrendiler. Fabrikanın yeni yerini arayıp bulan işçilere patron vergi iadelerini dağıtarak bir hafta izinli olduklarını söyledi. M. A. Ertekin fabrikanın ismini ve ortaklarını da bu arada değiştirmeye çalışıyordu. İlerleyen günlerde patronun koşullarını kabul eden işçiler sendikadan istifa ettiler, atılan işçiler de işe geri alındı.

Sendikal çalışmanın, İstanbul'dan telefonlar ederek ve (fabrikada olup bitenlerden uzakta) yetki alma çabalarıyla olamayacağını DERİ-İŞ yöneticileri umarız ALSA deneyiminden öğrenmişlerdir.

## Tuzla Deri İşçileri: "İŞÇİLER KARDEŞ, PATRONLAR KALLEŞ!"

Kazlıçeşme'deki deri fabrikalarının taşındığı Tuzla'da gün geçmiyor ki, bir direniş olmasın. Tuzla'da örgütsüz, ucuz işçi çalıştıracağını hayal eden deri işverenleri, işçilerin sendikaya üye olmaları karşısında, işçileri ölümle tehdit ederek, küfür ve hakaretlerle işten atma yolunu tutuyorlar. Ancak onların bu göz dönmüş öfkeleri ve sömürme hırsı ise, işçilerde yılmak yerinde direniş şeklinde yansımasını buluyor. Kazlıçeşme'deki

kazanılmış haklarını, tavizsiz bir şekilde Tuzla'ya taşımakta kararlı olan Deri-İş Sendikası ve işçiler "Tuzla'yı onlara ucuz işçi cenneti

yapmayacağız. Burada sendikasız bir tek işçi bırakmayacağız. Duymayan kulaklar duysun." diyorlar.

Yine Tuzla'da bulunan Servet Deri Fabrikası'nda geçtiğimiz günlerde ikinci bir direniş başladı. Buradaki ilk direniş geçtiğimiz Nisan ayında olmuştu ve 55 gün sürmüştü. İlk direnişin nedeni sendika irtibat bürosunun açılışına katılan işçilerin işten atılmasıydı. Atılan işçiler, işverenin vermeye yanaşmadığı ihbar ve kıdem tazminatlarını alarak direnişe son vermişlerdi. İkinci direnişin nedeni ise, işveren Hasan Hüseyin Örservet'in, işçilere vaat ettiği haklarını vermemesi üzeri-



ne, sendikaya üye olan işçileri işten atması. İşçiler, ilk atılan arkadaşlarının direndikleri dönemde işverenin, onlara destek vermemeleri için kendilerine iyi davrandığını, ancak direnen arkadaşlarının direnişlerini bitirdikten sonra, işverenin bir toplantıda kendilerine "size hiç bir hak vermiyorum. İster çalışın ister s.....olun gidin." dediğini belirtiyorlar. İşçiler bunun üzerine aynı günün akşamı sendikaya giderek, üye olmuşlar. Bunu duyan işveren, işçilerden birini yanına çağırarak "Niye sendikaya üye oldunuz?" diyerek tokat atmış. Bu olaydan sonra bütün işçiler iş bırakarak olayı protesto etmişler. O günden sonra servis araçları da onları taşı-

mamış, işveren de işten atmış hepsini. Atılan işçiler de yılmayarak fabrikanın karşısına çadır kurup direnişe geçmişler. İşverenin İstanbul'un karşı yakasından çalıştırmak için getirdiği işçileri de çalıştırmamışlar. Bunun üzerine işveren bağırıp çağırarak direnişçileri tehdit etmiş. "Ben Allah'tan başka kimseyi takmam. Kanun manun tanımam. Beni zor durumda bırakmayın, hepinizin leşini sererim. Özal benim akrabam." diyerek, tabanca çekmiş işçilere. İşçiler ise kararlı. 10 Eylül Perşembe Günü sendika ve direnişteki diğer işçilerle birlikte bir basın açıklaması yaptılar. Şimdilik toplam 800 işçinin çalıştığı Tuzla Organize Deri Sanayi'nde 350-400 civarında deri işçisi

bir araya gelerek, Servet Deri direnişçilerine destek verdiler. Atlas Deri, Güney Deri, Yükşan Deri ve May Deri'den dayanışma için gelen deri işçileri sürekli olarak "Sendika Hakkımız, Söke Söke Alırız", "İşçi Kıyımına Son", "Kahrolsun Patron Ağa Zulmü" ve "Haklıyız Kazanacağız" sloganlarını haykırdılar. Toplu şekilde ve slogan atarak deri fabrikalarının önünden geçen işçiler, deri işverenlerine kararlılıklarını ve öfkelerini de gösteriyorlardı.

Servet Deri işçileri, yaptıkları basın açıklamasında taleplerinin işe geri dönerek tekrar işbaşı yapmak olduğunu, bunun için de sonuna kadar direneceklerini belirttiler.

## ZEYTİNBURNU BELEDİYESİ'NDE DİRENİŞ KAZANDI

Zeytinburnu Belediyesi'nde sözleşmeli olarak çalışan 58 işçiden 29'u sözleşmeleri yenilenmeyerek, 7 Eylül'de işten çıkarıldı. İşten atılan işçiler, açlık grevine başlayarak, işe geri alınmaya kadar direneceklerini belirttiler. Açlık grevinin 3. gününde, Zeytinburnu Belediyesi'nin bütün birimlerinde çalışan toplam 450 işçi bir günlük iş bırakma eylemi ve basın açıklaması yaparak arkadaşlarını desteklediklerini bildirdiler.

Belediye-iş 2 No'lu şube sekreteri Hasan Gülüm, bu olayda özelleştirme ve taşeronlaştırmaya dikkat çekilmesi gerektiğini belirterek, "Ayda 1 milyar lira sadece temizlik işi yapan müteahhide veren ve yol, park işleri için onlarca müteahhidi çalıştıran bir belediyenin "para yok" gerekçesiyle işçileri işten çıkarması gülünçtür." dedi.

Temizlik işlerinin özelleştiril-

mesiyle, ilk özelleştirmeye geçen belediyelerden biri olan Zeytinburnu Belediyesi'nde, taşeron ayda 1 milyar verilirken, işçilerin toplam maaş tutarının 675 milyon olduğu belirtildi. "O parayı taşeronla vereceğine, kendi işçilerinin maaşına zam yaparak, çok daha iyi sonuç alacağını" belirten işçiler, "başkanın bu duruma rağmen "kar ettiğini" söylemesi yüzsüzlüktür." diyorlar. Ayrıca Temizlik İşlerini alan taşeronun başkanın yakın akrabası ve belediyenin

iş verdiği taşeron şirketlerden birinin de başkanın kardeşinin olduğu belirtilirken, taşeron şirketlerin, belediyenin araçlarını kullanarak iş yapmalarının, belediye başkanının, taşeronlara para kazandırmak için çaba harcadığının göstergesi olarak açıklanıyor.

İşçiler, "Zeytinburnu halkına sorulsun, Zeytinburnu özelleştirmeden önce mi daha iyi temizleniyordu, özelleştirmeden sonra mı? Biz, özelleştirmeden

önce belediye hizmetleri konusunda örnek bir belediyeydik. Ama şimdi tam tersi oldu." diyorlar.

Öte yandan, Zeytinburnu Belediyesi'nde işçi statüsünde çalışan onyediyen bayan, memur olmaları için yapılan baskıdan sonra, 14'ü baskılara boyun eğerken, üç kişi memur olmamakta direnen işçi statüsünü korumuş. Baskılardaki asıl amacın, işçileri sendikasızlaştırma ve örgütsüz kılma



# Devrimci Hareket'e Seviyesiz Saldırıyla Birlikte Açıklanan ABDULLAH ÖCALAN'IN "YENİ DEVRİM SÜRECİ" NEDİR?

**PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ın Serxwebun'un Şubat 1992 Tarihli 122 Sayısında Yayınlanan "TÜRKİYE SOL'UNA YÖNELİK ELEŞTİRİSEL DEĞERLENDİRME VE TÜM DEVRİMCİLERE ÇAĞRI" ve "TÜRKİYE'DE YENİ BİR DEVRİMCİ SÜREÇ BAŞLARKEN SOL'UN DURUMU VE GÖREVLER" Başlıklı Yazısının Eleştirisidir...**

## (III. Bölüm)

"Yenilik" ve "çekicilik" kavramları soyuttur. Bunları amaçları bakımından somutlaştırmak gerekirse, her siyasi parti ve akım dayanağı toplumsal sınıf tabanının önyargılarına, yanlılara ilişkin "yenilik" özelemlerine, hayat ve dünya görüşüne uygun bir "çekici"lik ve "kişilik" esasına dayanmaktadır. Dolayısıyla bu toplumsal taban da kendi sınıfsal isteklerine uygun düşen bu "kişilik"leri "çekici" bulur ve onlara birlikte bir toplumsal eylemde bulunma yönünde hareket gösterir. Bu anlamda burjuva ve küçük burjuva kişiliği ve çekiciliği farklıdır. Komünistler, din, dil, milliyet, ırk ve memleket farkını gözetmeksizin, bütün insanlığın sömürsüz, baskısız, barışçı bir kardeşlik dünyası için mücadeleli amaçları ve kişilikleri bu yönde, enternasyonalist bir özellik taşır. İnsanlara, sınıflı toplumların önyargılarından farklı yepyeni hedefler gösterirler ve onları alışılmamış bir hayatı kurmaya çağırırlar. Bu, burjuvazi için "çekici" değildir ve bir "kişilik" de sayılmaz. Burjuvazi bunu "soysuzluk", hatta "hainlik" sayar. Çünkü bu hayat görüşü ve politikada, kendi ulusuna genel insanlık zararına ayrıcalık istemek yoktur. Aslında bir ulusun, bir toplumun uzun vadeli yararı da ulusal bencillikçe dayanmayan, kendi ulusu nun ve toplumunun yararı barışık sınıfsız bir dünya düzenindedir. Bu, sınırlarla bölünmüş ayrıcalıklı ve sömürücü dünya sistemini sürdüren burjuvazinin çıkarlarına uygun değildir. Onun amacı güzel bir insanlık düzeni değil, güzel bir sömürü düzenidir. Bu yüzden milliyetçilikte aradığı sınıfsal çıkarlarını, toplumun çıkarları gibi gösterir ve özellikle henüz üretim amaçlarından yoksunlaşmamış emekçi tabakalara karşı da sahte bir "çekicilik" görüntüsü verir. Bir toplumun ulusal veya toplumsal çıkarlarını, ulusçulukta değil de enternasyonalistlikte bulan bu yüzden sınıf "orijinine" dayanan komünistleri ulusun yararına karşı göstermek burjuvaziye bir kurnazlık ve sahtekarlıktır. Komünistler bu ulusal devrime karşı değiller, tersine, bir ulusal devrimin güven içinde başarılması için komünist bir partinin öncülüğü son derece tayin edicidir. Bu yüzden devrimci sosyal dinamiklerin ilişki ve kesişme noktası, odak noktası demek olan "orjini"ne hangi sınıfsal "kişilik" yerleştirmek gerektiği çok önemlidir. Buraya burjuva niteliği, burjuva amaçları ve burjuva önderliği koyduğumuz zaman, bir toplumsal devrim hareketi toplumun özgürleştirilmesi yerine, sömürücü bir sınıf olan burjuvazinin egemenliğini kolaylaştırırız. Komünistler bunu engellemeye çalışan politikacılar. Çin devrimi enternasyonalist bir devrimdi, ama aynı zamanda ulusal bir devrimdi de. Sınıfsal "orjine" dayanan ulusal bir devrimdi. Başka bir dizi ulusal devrim "ulus orjini"ne dayandığı için yanda kesildi kaldı ve işbirlikçi rejimlere dönüştüler.

Burada bir sorun daha var; milliyetçiliğin tarihi sosyalizme göre hayli eskidir. Yalnız bu kadar değil, milliyetçilik, bütün önceki sınıflı toplumların ayrıcalıklara dayanan ve toplumda alışkanlık haline gelmiş ön yargılarını onaylar ve sürdürür. Bu anlamda toplumdaki olumsuz alışkanlıklara karşı ciddi bir direnişinden söz edilmez. Halbuki, komünistler bütün bu alışkanlıklar halinde süren sınıflı toplumun kültürünü red ederler. Buna karşı direnirler. Burjuvazi açısından böyle bir sorun olmadığı için topluma "çekici" gelme sorunu üzerine çok söz eder ve kitle dalkavukluğuna uzanıp giden popülist politikalar yürütür. Bu anlamda milliyetçiler genellikle kuyrukçu, komünistler ise öncü bir nitelik taşırlar. Burjuvazinin parlak sözleri heyecan verir ama söner geçer, komünistler ise her gün giderek adım adım toplumun ruhuna işleyen çağrılar kalıcı bir etki yaparlar ve sönmeyen bir özellik taşırlar. Sınıf "orjini"ne dayanan böyle bir toplumsal kişilik halka "güven vermez" de, neticede sömürücü bir sınıf olan ve kitlelere onların alışkanlık halinde bildiklerinden başka bir şey vermeyen, üstelik kendi sınıfının köleliği isteyen ayrıcalık sistemini öngören "ulus orjini"ne dayanan politikalar mı halka güven verecek?

"Yenilik" kavramını da buna bağlı olarak ele almak gerekir. Ne yönde ve nasıl bir "yenilik"?

Devrimciler, özellikle komünistler için böyle bir öneride bulunmak anlamlıdır. Çünkü onlar

gütsüz kılma çabasından kaynaklandığını söyleyen bayan işçilerden biri şu anda park görevlisi olarak, diğeri de temizlik görevlisi olarak sürgüne uğramışlar. Asıl olarak muhasebe ve bilgisayar görevlisi olduklarını söyleyen bayan işçiler, ücretlerinin geç ödenmesinden dolayı Eylül ayı başında yaptıkları üç günlük vevne eyleminden sonra, müdürün kendilerini odasına çağırarak ya odacılık yapacaklarını ya da hizmet işlerinde bulaşık yıkayacaklarını söylediğini, ikisini de kabul etmeyince kendilerini park görevlisi ve çöp toplama görevlisi olarak sürgün ettiğini söylüyorlar.

odacılık yapacaklarını ya da hizmet işlerinde bulaşık yıkayacaklarını söylediğini, ikisini de kabul etmeyince kendilerini park görevlisi ve çöp toplama görevlisi olarak sürgün ettiğini söylüyorlar.

Bu arada işten atılan 29 işçi, diğer işçi arkadaşlarının verdiği destekle de, açlık grevlerinin 3. gününde tekrar işe alındılar.

odasına çağırarak ya odacılık yapacaklarını ya da hizmet işlerinde bulaşık yıkayacaklarını söylediğini, ikisini de kabul etmeyince kendilerini park görevlisi ve çöp toplama görevlisi olarak sürgün ettiğini söylüyorlar.

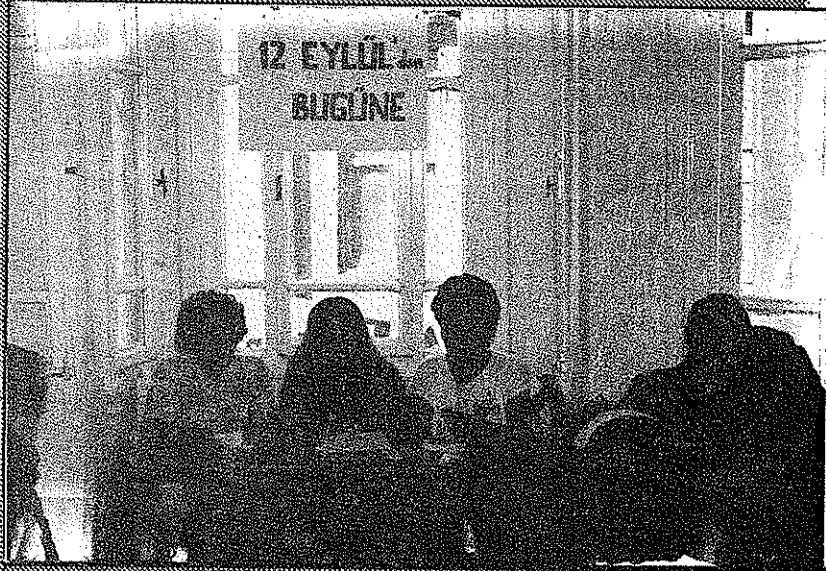
Bu arada işten atılan 29 işçi, diğer işçi arkadaşlarının verdiği destekle de, açlık grevlerinin 3. gününde tekrar işe alındılar.

## 12 EYLÜL'DEN GÜNÜMÜZE

*Kadınların örgütlenip sosyal ve siyasal yaşamda yer alması amacıyla kurulan ve önemli bir demokratik mevzi olan Yeni Demokratik Kadın Derneği (YDKD) kuruldugu günden bu yana amacına uygun bir çok faaliyetin icrasına girmişti. Gücü oranında ve olanaklarını da zorlayarak demokrasi mücadelesinde yerini almıştır.*

*Üyelerine siyasal bilinç ve siyasal perspektif kazandırmak için eğitime önem veren YDKD bir dizi ders ve tecrübelerle dolu 12 Eylül sürecini üyelerine kavratmak için "12 Eylül'den Günümüze" adlı bir seminer verdi. Seminer sosyal, siyasal, ekonomik, askeri ve ideolojik açıdan 12 Eylül'ün geniş bir tahlilini içermekteydi. 12 Eylül'e geliş nedeni, 24 Ocak kararları, AFC (Askeri Faşist Çünfa), ANAP dönemi, erken seçim koalisyon dönemi ve tüm bu süreçlerde yaşananlar anlatıldı.*

*Daha sonra da dernekle ilgili beklentiler, öneriler ve bundan sonra neler yapılacağı noktasında sohbet yapıldı. Seminere katılanlar bu tür çalışmalarını çok olumlu bulduklarını, siyasal bilinç kazanmalarında yardımcı olduklarını ve sık sık bu tür çalışmalara yer verilmesini önerdiler. Dernek yöneticileri de bu önerileri olumlu buldular ve zaten bu önerinin çalışma faaliyetleriyle çakıştığını söylediler. Ayrıca kendine devrimci, demokrat, yurtsever kısaca insanın diyen duyarlı herkesi dernekte faaliyette bulunmaya davet ettiler.*



zaten yepyeni bir hayatın peşindedirler. Kuşkusuz buna karşın, komünistler de zaman zaman ilerleyen gelişmelere uygun olarak bazı görüşlerinin "eskidiğini" düşünür ve yenilerler. Bunları şimdi dünya komünist hareketi tartışıyor ve Komünist Partisi de bu tartışmaların öncülerinden biridir. Aslında bu tartışmalar Mao Zedung tarafından üst noktaya çıkartılıp geliştirilen bir tartışmadır. Bu, daha çok burjuva saldırılarına karşı devrimi koruma ve sürdürme noktasında ortaya çıktı ve sürüyor. Ancak yazık ki PKK'nin bu konuda görüşü bile yok, daha da ötesi liderliği bu görüşlere dudak büken aklını "yenilik" ve "yeni dünya düzeni"ne takmış bir liderliktir. O halde dikkatimizi burjuvazinin başlattığı "yeni dünya düzeni" ve "yeni yapılanma" hareketine çevirmek istediğini düşünmek durumundayız. Ki zaten milliyetler sorununda ve başka bir dizi konuda kendisini bu "yeniliğe" kapırdığı anlaşılıyor. Üstü kapalı biçimde Sovyetler de milliyetler sorununun çözümünü eleştirmektedir. Stalin ve Lenin'in marksist ulusal sorun tezlerini milliyetçi yorumlara tabi tutmaktadır. Bütün bunlar milliyetlerin ayrılma hakkını değil, ayrılma eylemini mutlaklaştırma yönündeki yorum ve revizyonlardır. Bütün diğer meselelerle birlikte bunlar, PKK'nin "yenilik" konusunda revizyonist olduğunu gösteriyor. Bunların üstünde başka bir yazımızda durmaya çalışacağız.

Yakın ilgisi nedeniyle burada başka bir sataşma üzerinde durmak istiyoruz.

PKK liderliği, sık sık "mezhep" vurgusu yaparak özel bir mesaj vermeye çalışmaktadır. Yazık ki Kürt milliyetçiliği bakımından daha ileri ve modern bir aşamayı karakterize eden böyle bir hareketin bu konuda düştüğü durum üzüntü vericidir. Aslında burjuva devrimciliği bakımından bunda şaşılacak bir durum yoktur ve Öcalan'ın bu tutumu salt din okullarında aldığı eğitimin nüks eden alışkanlıkları değil, burjuva ideolojisi, varoluşçuluğuna uygun olarak din'le spirüel bir sarmallık içindedir; onu red etmez, kendine göre biraz mantıklı ve kabul edilebilir kılarak sürdürmeye çalışır. Çünkü sömürücü ayrıcalıklarını sürdürmek için dine gereksinim duymaktadır. Bu nedenle, PKK şimdiden din faktöründen hem komünistlere karşı, hem de savaşa insan malzemesi kazanmak için yararlanmaktadır. Hac faraziyelerinde mümince bildiriler dağıtırken, komünistleri de sünnetlik kültüne dayanan avantajlarla, zan altına sokmakta egemen mezheplere mensup emekçiler arasında gelişip yayılmasını engellemeye ve bu alanı kendi milliyetçiliğine ayırmaya çalışmaktadır. PKK bu açıdan devrimcilerle karşı da, kullandığı karalama ve zehirli sözlerle dayalı sözde eleştirisinde de olduğu gibi, ahlaki yönünü düşünmeksizin her türlü silahı kullanmaktadır. Öte yanda, mezhepler konusunda bile her şeyi eşitleyen, bilimsel olmayan bir kafa yapısına sahiptir. Mezhepler bile tarihsel süreçlerde sınıf mücadelesinin maskelendiği bir biçimdir. Geçmişte bir çok büyük köylü ayaklanmaları hep çeşitli tarikat ve mezhep hareketleri şeklinde ortaya çıkmıştır. Alman Köylü Şavaşı ve Thomas Munzer, Ege köylü hareket ve Şeyh Bedrettin, Anadolu Kızılbaşlığı, Kafkasya İsmailliği vb. Bunlar dinsel görünüşteki devrimci halk hareketleri değil mi? Dolayısıyla taşıdığı kültür dinsel nitelikte bile olsa, zorbalığa karşı başkaldırı kültürüdür. Ya egemen mezhepler için aynı şeyi söyleyebilir miyiz? Bunların kültürü, halkı uyutup uysallaştıran, egemen kurumlarını kutsayan, tabulayan, dokunulmaz kılan bitmez tükenmez "farz", "sünnet", "hadis", "vecd" ve "günah" zincirinden oluşan bir kültür biçimidir. Komünistlerin bir halkın en ilerici kesimlerinde öncelikle kök salması doğalken, Öncü'nün Dersim'deki gücünü hazmetmeyen ve ama onun Kürdistanın diğer bölgelerine yayılmasını önlemek için kastin Öncü'yü Dersim bölgesinin dinsel ayrıklığını öne sürerek "mezhepçilik" bakımından zan altına sokmak, politikada ahlaki olmayan bir davranıştır. Bu yüzden Öncü'nün genişçe farklı bölgelere yayılan gücü kasten Dersim alanıyla sınırlı gösterilmekte ve özel mesajlar çıkartma amaçlanmaktadır.

PKK, "mezhepler" konusun da, "kişilik" ve "çekiçilik" konusunda burjuva terimleri ve anlayışları taşımakla kalmamakta görüş ayrılıklarına dayanan ayrılıklar, farklı sınıf ve tabakalara hitap eden siyasal örgütler konusunda da burjuva düşünme biçimine sahiptir ve onun terimlerini kullanmaktadır. "Fraksiyonlar arası kavga", "fraksiyon" terimi böyle kullanılmaktadır. Öncü de dahil olmak üzere, özellikle devrimci parti ve örgütlerden meydana gelen ayrılımları ve ayrı örgütler biçiminde var olmaları kötü amaçlı bir eleştiriyle istismar etmektedir. Söz gelişi Öncü'den ayrılan "Hareket", "Boşevik" vb. Öncü'den farklı programatik düşüncelere ulaştılar. Kendileri isterse Öncü'den ayrılmaları hakına sahiptirler, ayrıldılar. Proletarya Partisi, ayrılıp bir örgüt daha çoğaltmasınlar gibi düşünseydi ve bunu şiddet yoluyla bastırsaydı kendi dünya görüşüne uygun davranmış olmazdı ve halkın Proletarya partisine sırf bu yüzden güven duymaması, kuşkuyla bakması son derece haklı olurdu. Hem insanların özgürlüğü için mücadele edeceksin, hem de kendi saflarındaki insanların özgürlüğünü şiddet yoluyla bastıracağını... Bu ne büyük tutarsızlıktır! Böyle bir partiye halkın güvenmemesi son derece haklı ve iyidir. KP'sine insanlar gönüllü katılır ve bu gönüllüğü sona erdiği andan itibaren de ayrılabilirler. Bu bireysel ayrılma şeklinde değil, ayrı bir parti kurma şeklinde de olabilir ve oldu. Bu yüzden KP'sinden PKK liderliğini şaşırtacak kadar bol "fraksiyon" çıkabilirdi. Halbuki PKK içinden PKK nezdinde legal(!) ortaya çıkmış bir örgütsel "fraksiyon" yoktur, çünkü onları daha başından şiddetle bastırmaktadır. Ama sonuca bakın şimdi, KP'si kendisinden ayrılanların kurduğu örgütleri yine

de halk örgütleri ve ilerici örgütler olarak kaldıkları sürece onlarla arkadaşça dostça ilişkiler kurdu, eylem birlikleri yaptı, hatta halkçı mücadelelerinde kendilerine elinden geldikçe yardımcı oldu. Bir şey kayb etmedi. Bunlar toplumsal pratik içinde boyunun ölçüsünü aldılar; ya eriyip gittiler; ya da marjinal gruplar olarak kaldılar, ama KP'si onların tabanının güvenini de kazanarak daha çok güçlendi ve gelişti. Böylece görüş farklılıklarının şiddetle bastırılmasının ne kadar anlamsız olduğunu bizzat kanıtlamış oldu. PKK ve bazı küçük burjuva örgütleri şiddet yöntemlerine karşılık içi en tekin olmayan örgütler olmaya devam ediyor. Geçmişte kof örgütsel birliğini şiddet yoluyla korumaya çalışanlar 12 Eylül'ün faşist şiddeti altında akıl almaz ihanetlerle dağılıp gittiler. Faşist diktatörlük altında, ona karşı mücadele eden insanların gönüllü ve çelikten bir birliğe ihtiyacı vardı. Ancak bu durumda bütün tehlikeli geçitlerden birbirine ihanet etmeden, birbirine güvenerek elele tutuşup geçebilirler. Böyle bir birlik örgüt içi şiddetle sağlanabilir mi?

İlginçtir ki, PKK liderliği kendi gerçeğine karşılık başkalarına karşı "burjuva toplumdaki tartışma gücünü bile göstermiyorlar", görüş ayrılıklarını "örgüt içi terörle susturuyorlar" iddiasında bulunabiliyor. Belki bunu başka küçük burjuva devrimci örgütleri için söylemektedir, ama KP'sini de hedef tahtasına koyduğu aynı yerde bunları belirtmesi ve ayırım yapmaması bunları yazmamızı zorunlu kılıyor. KP'si yalnız örgüt içi görüş ayrılıklarına uygar bir olgunlukla yaklaşmakla kalmamakta halk içindeki çelişkileri ikna ve tartışma yöntemiyle çözme ve halk içinde şiddet davranışlarına asla izin vermeme yönünde son derece iyi hak edilmiş bir üne sahiptir. PKK'nın bu eleştirisini, kendi yanlış tutumundan vazgeçtiği anlamına yormak isteriz ve umarız öyle olsun. Yoksa herkesin bildiği gibi örgüt içi şiddet konusunda en ünlü örgüt ne yazık ki PKK'dır.

### SOSYALİST OLMADIĞI HALDE SOSYALİST OLDUĞUNU SÖYLEYENLER KİMLERDİR?

PKK lideri, "bazıları ideoloji olarak sosyalizmi benimsediklerini söylüyorlar, ama benimsedikleri sosyalizm daha çok real sosyalizmdir. Biz başlangıçtan itibaren real sosyalizme biraz kuşku ile bakıyor, bilimsel sosyalizme denk gelmiyor diye ihtiyatlı ve eleştirel yaklaşıyoruz. Türkiye'de ise bunlar, doğuşlarıyla birlikte bazı merkezlerin propagandacısı biçiminde ortaya çıktılar ve öyle kaldılar", diyor.

Gerçekten durumu bilmeyenler için son derece beylik, büyük laflar bunlar.

Herşeyden önce "bazıları" sözü burda gereksiz bir fazlalıktır ve gerçeği ifade etmiyor. Çünkü "bazıları" değil, hepsi "sosyalist" hatta "komünist" olduklarını söylüyorlardı ve hala %90'ı böyle söylemeye devam ediyor. Çünkü sosyalizmin dünya ölçüsündeki prestijinden hepsi yararlanmak istiyorlardı ve bu bugün de devam ediyor. Bu yalnız ülkemiz için değil, gerçekte milliyetçi, hatta dinci akımlar bile kendilerine "sosyalist", ya da "islami sosyalist", "milli sosyalist" v.s., derlerdi. Türkiye'de PKK da dahil olmak üzere sosyalizme sempati duyan herkes kendisine sosyalist diyordu. Gerçekte ise PKK'da dahil bunlar sosyalist değillerdi. Bu paradoks Sovyetler de geriye dönüşle birlikte çözülmeye başladı; "sosyalizm" maskeli bürokratik burjuva diktatörlüğü ve "enternasyonalizm" adına uygulanan sosyal-emperyalizmi eleştirme gücü ve cesareti gösteremediler. Bunlara PKK da dahildir. sosyalist ideolojiye yapılan bu ölçüstüz sinsî saldırılara sesiz kaldılar. Sosyal-emperyalist müdahale ve işgalleri "sosyalizm" adına alkışladılar ve kendilerine niye aynı "yardımın" yapılmadığını söyleyerek sitem ettiler. PKK yayınları izlendiğinde bunun çok uzun bir dönem aldığını görebiliriz. Örneğin bir Afganistan işgali karşısındaki tutum belleklerde ve hala da savunduklarını sanıyoruz. Buna karşılık "hiç bir merkeze bağlı değildik" ve tarafsızlık, "ihtiyatlıydık" iddiası yerde kalan gerçek dışı bir iddiadır. Oysa dünya ölçüsünde ideolojik-politik çatışmaya ve üstelik Moskova ve Avrupa kaynaklı revizyonist sayısal, siyasi ve askeri üstünlüğün her yerde bütün sosyalist değerleri kırıp döktüğü, komünist hareketler üzerinde fiili baskı kurduğu, şantaj ve tehditlere başvurduğu ve hatta eylemsel olarak saldırdığı bir anda tarafsızlık, ben hiç bir merkezden değilim iddiası güçlünden yana, yani sosyal-emperyalizm ve komünizme yönelen revizyonist saldırılardan yana bir tavırdı ve buna PKK da dahildi.

PKK liderleri, "real sosyalizme" değil ama sosyalizme "ta başından beri" "biraz" değil, basbayağı "kuşku ile bakıyordu". Bu yüzden sosyalist ideallere ve sosyalist kurama revizyonist saldırılar başladığı zaman "acaba ?!" diye duraksadılar ve çareyi kolaycı "yerel sosyalizm"de, yani milliyetçilikte buldular. "Merkez dışılık" safsatası, sosyalizme yöneltilen saldırılarda tarafsızlık, sıkıcı ideolojik tahlillerden ve mücadeleden kaçmak demektir. PKK'nın şimdi çokça eleştirdiği milli burjuva akımla birlikte, gerçekte revizyonist ve sosyal-emperyalist odağın yerel biçimlerine, işbirlikçiliğine yaslandılar. Küba'yı düşünelim: Onlar da PKK ve diğer milli burjuva akımları gibi "hiç bir merkeze bağlı olmadığımızı" söylüyordu, ama sosyal emperyalizmin dünya çapındaki politikasını askerleriydiler, tankıydılar, diplomatik taraftarıydılar v.s. PKK'nın ve ötekilerinin durumu da bundan asla farklı değildi. "Merkezler", "Moskova", "Pekin", "Tiran" taraflamaları eskiden beri burjuvazinin ileri sürdüğü bir safsatay-



di. Bu çatışmanın ideolojik niteliğini, burjuvazi ile proletaryanın bu oldukça kapsamlı sınıf çatışmasını gözden kaçırıp onu anlamsız bir merkezler ve mezhepler çatışması şeklinde göstermek isteyenler, doğal olarak böyle davranırlar. Çünkü bu sınıf çatışmasının kendi ülkelerinde yankı bulmasını istemiyorlardı. Her sınıf çatışması, burjuvazinin statükosu için tahrik edici bir tehlike içermektedir, o, sınıf çatışması yerine, ideolojik kapışma yerine, milliyetçiliğe daha elverişli ülkeler, başkentler arası çatışma şeklinde göstermeyi, böylece "ben", "benim ülkem", "beni ilgilendirmeyen merkezlerin, devletlerin, hükümetlerin çatışması" safatasıyla emekçileri uyutur ve bir yandan bu çatışmanın muhtevasından kaytarma şansı bulurken, diğer yanda da çatışmanın bilincindedir ve burjuva kardeşlerini el altından büyük bir maharet ve sinsilikle savunur. Aslında bir "merkez"den yanadır ve tarafçıdır. Şimdi PKK ve onun gibilerinin bunlardan ne farkı var? Düşünelimki; "barış içinde geçiş", "barış içinde bir arada yaşama", "sınırlı egemenli-ekonomik işbölümü", "üretici güçler teorisi" ve "burjuva hakkı", "ana parti-yavru parti", kısacası her noktada ML teorisi revizyona ve hatta tümden tadile tabi tutan yığınla revizyonist teori ve taktiğe karşı başlayan Büyük Proleter Kültür Devrimi'yle muazzam bir politik iktidar kapışmasına dönüşen; yani muhtevası bu olan çatışmada tarafsızlık, merkez dışılık ne anlama gelebilir? İnsana sormazlar mı; siz bu tercihlerden, bu dünya görüşlerinden hangisinden yanasınız, hangisine karşısınız?

Evet, PKK, "real sosyalizme" değil, gerçekte sosyalizme "kuşku" ile baktığı için, sosyalizme yöneltile saldırlardan onu savunma cesareti göstermedi ve aslında savunma isteği de yoktu, çünkü bunu hala bu bilgisizliğini sürdürmesinden ve tartışmaları sıradan kahvehane sohbetleri tarzında katılmasından bellidir. Tersine, bu saldırıları tarafsızlık adı altında çoğu kez pratik alanda onlarla kol kola girerek onayladı, destek verdi. Yoksa, Hikmet Kivılcımlı sempatisi, Y.Küçük abi-kardeşliği nasıl bir geçmişe dayanabilirli?

Dünyada çokça başkent, ülke ve merkez vardır. Ama sadece esaslı iki dünya görüşü vardır. Peki dünyada ki bu çalışmaların sınıfsal bir anlamı yok mudur? Dünyayı sarsan bu mücadele çocuk kavgasıydı? Kaldı ki bu, Çin'de açıkça görüldüğü gibi yalnızca "merkezler" arası değil, bizzat "merkezlerin" kendi içinde de cereyan eden bir kavgaydı. Nitekim bizler, enternasyonalist bir anlayışla kendi sınıf kardeşlerimizle aynı duyguları ve aynı kavgayı paylaşmak durumunda olduğumuz için, sözcüğü Çin'de sınıf kardeşlerimiz yenilip iktidar sınıf düşmanlarımızın eline geçince hemen onlara tavır koyduk ve hiç de "merkez"den yoksun kalmanın bunalımını yaşamadık. Çünkü "merkezleri", Pekin'i değil sosyalizmi savunuyorduk. Ama Moskova açık biçimde burjuva niteliğini ilan edince, gerçekten, sosyalizmi değil "real sosyalizmi", yani bir "merkezi" devleti savunanlar gerçekten bunalıma girdiler. Onlardan umdukları yardım hayalleri yıkıldı, TKP gibi bazıları bu yardım kesilince tümden yok olup gittiler. Hala bu bunalım ve yıkılma süreci devam ediyor. Ideolojik "boşluğu" "yenilik", "arayış", sosyalist kuramın "yetersizliği"ni giderme ve marksizmi gözden geçirme yoluyla dolandırıyorlar. Tabii ki her "yenilik"arayışı, bulunulan mekandan başlamak üzere bir yol izler; PKK liderliğinin mekanı enternasyonalizm değil, milliyetçilikti; bütün sosyalist kuramı gerçekleştirmiş pratiği enternasyonalist bir bilinç öznesi olarak değil, milliyetçi bir bilinç öznesi olarak, bu mekânın önyargılarına ve çıkarlarına göre arayışını biçimlendiriyor ve marksizmi gözden geçiriyor.

Komünistler, bu kavgaya tarafsız kalmadılar, kendi saflarında yer almakta tereddüt etmediler, ancak kendi görevleri olan kendi ülkesinin devrimini de kimseden bekleme gafletine düşmediler, kendi sorunlarının çözümünü başka "merkezler"de aramadılar. Bu anlamda sosyalist eylemleri, fiili devrimci girişimleri tamamen yereldir. Söz gelişi, PKK gibi Moskova veya başka bir yere ne heyetler gönderdiler ve bununla övündüler, ne de TİİKP gibi birilerinden kendilerini "kardeş parti" olarak tanımlarını istediler. Ama ideolojik mücadelelere, bunların nesnel çatışma biçimleri almasına nasıl tarafsız kalabilirsiniz?

Gerçeği söylemek gerekirse, Öcalan, gerçekten islam dininin özelliklerini ve enternasyonal biçimlerini iyi öğrenmiş ve betimlemektedir, ama sosyalizmi, sosyalist enternasyonalizmi aynı ölçüde kavradığı söylenemez. Herşeyden önce islam dinini Araplar dışındaki uluslar sadece Kuran'dan öğrenip uygulamaktadırlar ve bu da genellikle Arapçadır. Arapça dualar ezberlenir ve anlamı bilinmeksizin huşu içinde tekrarlanır durur. "Karadenizli" de başka yerdeki müslüman da böyle yapmaktadır ve tabii ki islam dinini Araplar kadar anlayamaz. Ama sosyalizm öyle değil; sınıf kavgasıdır, sınıf ideolojisidir; bunun başka bir dili yoktur. Her yerde tek bir dilden konuşur, tek bir "ibadet" biçimi vardır. İnsanlar sınıf kavgasını her yerde kendi diline çevirir ve yaparlar. Sosyalis teorisi ezberleseniz bile anlamadığınız Arapçadan veya başka bir dilden değil, kendi dilinizden ezberlersiniz. Kendi dilinizi bile anlayamıyorsanız kusuru sosyalist kuramda değil, kendinizde aramalısınız. PKK, sosyalist, proleter enternasyonalist değil, ama sosyalizme gereksinim duyuyor ve sempatiyle bakıyor; bunun sosyalist bir bilince dönüşmesini de dileriz. Fakat artık "merkezler" v.s. gibi antik safsatayı bırakmalı ve iki ideoloji arasındaki bocalamadan kurtulmalıdır.

# GÜNEY AFRİKA: DEVRİMİN YÜKSELİŞİ

**ÖN AÇIKLAMA:** Bu yazı ABD Devrimci Komünist Partisi Haftalık yaygın organı Devrimci İşçi'nin 5. Temmuz 1992 Tarihi 663 üncü Sayısından Çevrilmiştir.

## BOIPATONG KATLIAMI "LIBERAL GÖRÜŞMELER" HİKAYESİNİ YERLE BİR ETTİ.

Klerk başkanlığındaki beyaz azınlık hükümeti ve Nelson Mandela önderliğindeki Afrika Ulusal Kongresi (ANC) arasında görüşmeler başladı. Güney Afrika'da "barış"ın sağlanması adına, dünya güçleri yayımlarlık politikalarını sürdürmeye çalışarak, herkesin gözü önünde insan hakları ihlallerine ve ırkçı politikalarına devam etmektedirler.

Bu, barışı sağlama hikayeleri; Johannesburg'un biraz güneyindeki Boipatoag'ta bozguna uğramıştır. 17 Haziran gecesi İnkatha geçici hükümetinin silahlı katilleri, zencilerin yaşadığı bölgelerde ve onun yakınındaki göçmen kampında, soğukkanlı hayvanlar gibi 40'in üzerinde insan katletmişlerdir.

Bu katliam Güney Afrika'nın bugünkü durumunu açık ve net bir şekilde ortaya koymaktadır. Barıştan yana olduğu öne sürülen görüşmelerde, tarafların tek yönlü-ezici bir barış düşünceleri ortadadır. Bunlar, "Barış" naralarıyla kendi işlerini kolaylaştırma-ya çalışmaktadırlar.

Güney Afrika'da yaşayan zenciler, İnkatha katilleri ve bunun sürüyü andıran silahlandırılmış birlikleri tarafından hergün öldürülmekte veya hayvanlaştırılmaya çalışılmaktadırlar. Aynı zamanda Afrika Ulusal Kongresi'nin (ANC) reformist lideri tarafından "silahlarınızı denize atın" çağrıları yapılarak, halkın

yapılmakta olan görüşmelere güvenmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Oysa ırkçı yasaların hazırlanması esnasında ezen sistemi yok edecek hiç bir şeye rastlanmamakta, fakat bunun aksi iddia edilmektedir.

Azanyalılar arasında bu durumdan dolayı yükselmekte olan bir öfke var. Bu öfkeli sesler Afrika Ulusal Kongresi (ANC), hükümet ve burjuvaların susmasına neden oluyor

Boipatong katliamı halk arasında kızgın bir öfkeyi tutuşturmuş durumda. Bu durumu hiç kimse görmezlikten gelemez. Güney Afrika'daki bu öfke, ufukta yeni bir fırtınanın başlamakta olduğunu ve fırtınanın Güney Afrika'yı baştan başa etkisi altına alabileceğini gösteriyor.

## BOİPATONG'TA KATLIAM

Afrika Ulusal Kongresi (ANC) tarafından "baskı kampanyası" olarak adlandırılan, Klerk hükümetinin bazı imtiyazlarının kaldırılmasını öngören kampanya 16 Haziran'da başlatıldı. Her ne kadar ANC, Klerk hükümetini bazı istemlere yanıt vermemesi durumunda toplu greve gitmekle tehdit ettiyse de, insanları yatırtmaya ve protestoları engellemeye çalışıyor. 30 bin kişilik bir stadyumda Mandela, beyazlara karşı gerilla savaşını engellemeye yönelik propagandalar yapıyor. Her şeyi kontrol altına almaya çalışıyor ancak bunu pek başaramıyor. Olaylar 16 Haziran gecesi Soveto'da 9 kişinin kimliği belirsiz silahlı kişiler tarafından öldürülmesiyle başlıyor. Bir sonraki gece kan, Soveto'nun biraz güneyindeki Boipatong ve Slova Park'daki göçmen kampına da sıçradı

Bazı rivayetlere göre İnkatha, Boipatong ve çevresine günlerce saldırlarda bulunmuş kasabanın gençleri kendilerini korumak amacıyla caddelerde devriyeler oluşturmaya başlamışlar. Bu olaylar esnasında İnkatha uzun süre ırkçı rejimle işbirliği yapmış olan Gatsha Buthelezi tarafından idare edilmiş. Bunlar Güney Afrika Polisiyle birlikte terör ortamı yaratıp zencileri öldürmek için elele verip birlikte çalışmışlar. Boipatong'un dışında yerleşmiş olan göçmen işçiler de İnkatha'nın kalesi olarak biliniyordu.

Katliamı yaşayıp ondan sağ kalanlara göre, ilk önce polis caddele ve göçmen kampının bulunduğu yere göz yaşartıcı bombalarla saldırmışlar. Bir taksii sürücüsünün ifadesine göre, beş polis otobüsü kasabaya gelip İnkathalı ve polisleri oraya bırakıyor. Bu üniformalı saldırganlar kasabada yaşlarına bakılmaksızın yerli halkı öldürmeye başlıyorlar. Öldürülenler arasında, çocuklar, yaşlılar ve hamile kadınlar da vardı. Bazı yerliler beyaz polislerin katliamda direkt İnkatha ile birlikte olduklarını görmüş. Bir görgü tanığına göre, resmi arabalı ve üniformalı polisler İnkatha katilleri ile birlikte bir evin kapısını paramparça edip, içerdekilerin hepsini öldürüyorlardı. Diğer bir tanığa göre katliamdan kurtulmak için kaçmaya çalışan insanların üzerine polis ateş açıyordu. 40'in üzerinde insan öldürüldü (katledildi) ve çok sayıda insan da ağır yaralandı.

Hükümet yetkililerinin iddialarına göre hiç bir polis bu saldırılarda yer almamış. Onca görgü tanığına rağmen Klerk hükümeti bütün gerçekleri utanmaz bir şekilde saptırmaya ve örtbas etme-

ye çalışıyor. Günler sonra bağımsız bir komisyonun incelemeleri sonucu yapılan açıklamaya göre, hükümetin gizli servisi Boipatong'un 80 mil dışındaki maden işçilerinin çalıştığı yere sevk edilmiş, yani hükümetin bu katliamla hiç ilgisi yokmuş. Hatta bu gizli servis Afrika'daki ırkçı rejime karşı Angola ve Namibia'da mücadele ediyormuş. Klerk de bu servisin Boipatong'da olmadığını daha önceden dağıldığını iddia ediyor. Oysa, olayları yaşayan halk, Koeroetgizli servisinin bu katliama direk katıldığını görmüş. Hükümet yetkilileri ve polis teşkilatı bu konuda bir araştırmanın yapılmasına dair söz veriyorlar. Ancak bu araştırma kendi toplum katliamlarının üstünü örtme çabası olacak gibi gözüküyor.

Katliamdan bir sonraki gün yerel mahkemenin aldığı bir karar, oradaki sistemin halka hiç bir hak tanımadığını gösteriyor. Gecen yıl zencilerin yaşadığı Sebokeng'deki cenaze töreni arefesinde 38 kişinin katledilmesi ile yargılanan 7 İnkatha'lıya yöneltilen bütün suçlamaları davanın hakimi ret etmiş. Bu deneyimler Boipatong'a saldıranların kimler olduğunu, nereden geldiklerini açık bir şekilde ortaya koyuyor.

Halk Klerk'i kasabaya sokmak istemiyor. 20 Haziran günü sıkı koruma altında bir konvoyla, Klerk ve diğer yetkililer Boipatong girdi. Klerk kasabada yapmayı düşündüğü bir gösteri ile ikiyüzlü hükümetin yalanlarını sıralayacaktı. Ancak bu iki yüzlüklere gelmeyen Boipatong halkı bu alçak cani adamın BMW'sinin dışına çıkmasına bile izin vermediler. Klerk'in çevresindeki binlerce insan Klerk'in yanına silahlı korumalar tarafından yaklaştırılmıyordu. Halk "Klerk'le birlikte cehennem olun gidin" diye bağırıyordu Bir gazete haberine göre

ise "Klerk'in arabası çarşamba günkü katliamın yapıldığı alanın orta yerinde durdu ve başkanın oradan halk tarafından kovulacağı ihtimaline karşı güvenlik güçleri kalabalığı arabaya yaklaştırmıyordu. Çevreye bir göz attıklarında ellerinde taşlarla öfkeli gençleri fark etmiş olmalılarki Klerk ve adamları hızlı bir şekilde ordan ayrıldılar. Halk Klerk'i kasabanın boş ve tozlu sokaklarından, arkasından "sürgün sürgün" ve Pan Afrikalılar Birliğinin sloganı olan "Bir yabancı, bir kurşun" diye bağırıyordu. Halkın bu tepkisinden rahatsız olan polis, korkak ve kinli bir halkın üzerine gitmeye başladı. Halk polis tarafından itilip kalkılmaya başlandı. Eten duvar haline gelmiş polis ile halk arasında münüküşalarda vardı. Bu arada polis diz çöküp kalabalığa doğru nişan aldı ve silahını ateşledi. Burada en az üç beş kişi öldürüldü. Bütün bunlar gazetecilerin ve uluslararası basından gelen kameraların önünde oldu. Güney Afrika zalimlerinin hiç bir kaygı duymadan zencileri katletmesine bütün dünya seyirci kalıyorsa her gün Azanya'lı insanlara yapılan müthiş vahşet kimbilir nasıl devam edecek?

#### AFRİKA ULUSAL KONGRESİNİN (ANC) GREV TAVRI:

Afrika Ulusal Kongresi Klerk hükümetiyle ilerde yapacağı görüşmelerden umutlu. ANC liderliği sömürge yöneticileriyle konuşmakla oradaki zencilere sadece küçük yerleşim birimlerinin elde edilceğini biliyor. Ancak ANC yöneticileri, kendi etkileri altındaki halkın sadakatinin devamı için birtakım önlemler almak zorundalar.

23 Haziran'da ANC, Klerk hükümetiyle görüşmelerin geçici olarak ertelendiğini duyurdu. Bu arada Mandela "Bizim insanları-

mızı öldürenlerle konuşmaya devam etmenin nedenini halkıma uzun uzun açıklayamam" diyor-

Bütün bunlar olurken Mandela ve ANC'ye şu soru sorulmalı: Binlerce Azanya'lı, hükümet güçleri, polis, İnkatha, Nazi grupları ve Klerk'in atamları tarafından katledilirken, bu katliamı gerçekleştirenlerle ANC aynı masaya nasıl oturup el sıkışabiliyor?

ANC, Liberal hükümet veya ırkçı beyazların güdümüne girmek için kendi insanlarını seçime zorlayarak onları satmaya çalışıyor. Mandela bile Klerk'in "dürüst" bir insan olduğunu ileri sürebiliyor. Aslında, Azanya'lı insanların Klerk'in ırkçı rejiminin güdümü altına girmesi isteniyor. İrkçi kanunların kaldırılması resmen öngörülmesine rağmen uygulamada bu değişmeyecek. Azanya'lıların yarısından çoğunun toprağı yok ve hala kenar mahalleler de topraksız ve mülksüz yaşıyorlar.

Güney Afrika'daki beyazların yaşam standartları Avrupalıların standartlarına uyduğu halde Azanya'lıların yaşam standardı bunun çok çok altında. Beyazların yaşadığı bölgelerin yakınında yaşamaya teşebbüs eden zenciler sık sık askeri güçlerin saldırılarına uğruyorlar. Görüşmelerdeki onca barış naralarına rağmen Güney Afrika hükümetinin polisi ve askeri kasabalılara artan bir şiddet uygulamaya devam ediyor.

Klerk, Düzenle uyum içinde olan ve onunla birlikte çalışan zencileri kapsayacak bir yasa değişikliği yapmayı düşünüyor. Fakat bunun asıl amaca Güney Afrika'da yaşayan zenciler üzerindeki sömürü ve baskıyı oluşturan kapitalizmi güçlendirmektir.

ANC liderliğe, Klerk'le çekişmelerini program dışı bırakıp

halkı kendine çekme çabasında. ANC hükümetle görüşmelerini sadece bir takım imtiyazlar elde edebilmek için erteliyor.

Mandela, görüşmelerden önce Boipatong katliamının uluslararası düzeyde araştırılmasını ve İnkatha'nın kontrol altına alınmasını istiyor. Mandela bu taleplerde bulunmasına rağmen "eğer önemli taleplerimizi kabul ederlerse görüşmelere devam edebiliriz" diyor. Hükümet yetkilileri Mandela'nın bu açıklaması karşısında bir an şaşkınlığa düşüyor, ancak Mandela tarafından hazırlanan talepleri gördüklerinde şöyle diyorlar "er veya geç bizimle görüşmelere oturacak gibi görünüyorlar."

ANC'nin bu tür taktikleri yeni değildir. Mart ayında Klerk rejimi ANC ile görüşmeler için beyazlarla bir referandumla gidileceğini duyurdu. Bu referandumun yapılacağı ilan edilince ANC'de bu ırkçı seçim kampanyasının protesto edileceği, engelleneceği tehdidinde bulundu. Ancak sonuçta ANC protestoları iptal ederek Klerk'in referandumuna katıldı.

#### SİLAHLI MÜCADELENİN SORUNLARI

ANC'den etkilenen gençlik içinde, görüşme planlarıyla ilgili büyük bir sabırsızlık gözleniyor. Mandela'nın Evaton kasabası'ndaki bir konuşması esnasında gençler kollarını kaldırarak "silah

istiyoruz" diye bağınıyorlardı. ANC'nin üst düzey yetkililerinden biri silahlı mücadeleden yolumun nasıl açılacağına sorgulanmadığını söylerken, diğer bir yetkilide ANC'nin silahlı mücadeleyi nasıl yürüteceği konusunda bazı şeylerin yapılması gerektiğini vurguluyordu.

Ancak işin gerçeği ANC'nin, Güney Afrika güçlerine karşı devrimci silahlı mücadele de yapacağı, yapmak istediği hiç bir şey yok. Herşeyden önce ANC'nin yaptığı şey askeri ve siyasi anlamda silahsızlanmayı sağlamaya çalışmak. Dahası, bir toplumu yeniden yaratabilmek için; hükümetle görüşmelere devam edilmesi ve kendi silahlarını hükümete verip, kendilerini koruması düşüncesi ANC tarafından benimsetilmeye çalışılıyor. Hatta kasabalıları silahsızlandırmak için hükümetten yardım istemekte kasabadaki devrimci gençliğe karşı baskı kampanyalarını desteklemektedir.

ANC'nin silahlı kanadı Umkhanto ve Sizve bile aslında Sovyetler Birliğindeki sahte "komünistler" gibi davranmakta. ANC'de zaten bu silahlı gücü sadece görüşmelerde söz sahibi olabilmek için bir baskı aracı olarak kullanıyor. Bu silahlı kanat sadece kasaba gençliğini kontrol altında tutmak ve Klerk rejiminden bir takım tavizler alabilmek için kullanılmakta.

Oysa Güney Afrika'nın asi

gençliği bir takım şeyleri elde edebilmek için her şeylerinden vazgeçmeye hazır. Azanya'nın devrimci kurtuluşunu ancak bunlar sağlayacaktır. Karşısındaki donanımlı düşmana karşı onlarında yiğitçe direnişleri oradaki gerçek devrimci potansiyeli ortaya koyuyor. Güney Afrika halkının kurtuluşu bu gençlik sayesinde olacaktır.

#### "GÜÇLÜ"LER KORKUYLA SARSILIYOR

1980'lerin ortalarındaki ayaklanma Güney Afrika'yı ve bütün dünyayı sarsmıştır. Emperyalist güçler Güney Afrika'da yükselen dalga'nın endişesi içindeler. Newsweek gazetesi şöyle diyor "görüşmeler kesildiğinden beri kasabalılar olası bir patlamayı destekliyor. Bu patlama 20 yıllık bir geriye gidise neden olacaktır. Birçok Güney Afrika'lı, Boipatong'daki katliamın büyük yangınları tutuşturacağından korkuyor".

Chicago Tribane ise "Güney Afrika küstah sivil savaşa kadar uyuyordu. Ancak bunun sonuçları korkunç olacağına benziyor" diyor.

Güney Afrika'nın güçlü ve kızgın gençliği güçlerin sarsılmasına ve alarma geçmesine neden oldu. Ancak dünyadaki proletarya ve ezilen halklar için özgür Azanya'nın oluşturulmasında bu asi gençlik umut kaynağı oluşturmaktadır.

# D U Y U R U !

**A.T.İ.K**  
**CEZAEVLERİNDE TUTUKLU VE ŞEHİT AİLELERİYLE**  
**DAYANIŞMA KOMİTESİ'NDEN**

*Komitemiz; adından da anlaşılacağı üzere şehit ve tutuklu aileleriyle dayanışma amacıyla kurulmuştur. İlgililer aşağıda vereceğimiz adrese yazılı olarak başvurarak maddi ve manevi dayanışmamızdan yararlanabilirler. Ayrıca A.T.İ.K. Mücadele Gazetesi'ne (yine bu adrese) teorik ve haber yazıları yollayabilirler.*

**A.C.O.T.F., 49 RUE DE LA COURSE, 67000 STRASBOURG-FRANSA**

# GERİLLA BÖLGESİNDEN GERİLLA KALEMİNDEN

## GERİLLA PRATIĞİNDE KADININ YERİ

Sınıflı toplumlar varolduğu müddetçe kadının üzerindeki baskı sömürü ve aşağılama politikası da sistemli bir şekilde toplumsal yapılanma sonucu olarak süre gelmiş, ve böyle de süre gidecektir. Burjuva toplumun kadına bakış açısı her zaman bu olmuştur. Kadın alınıp, satılan bir meta, zevk aracı ve doğurma makinası olarak görülmüştür. Bu da kadını hem fiziki, hem de ruhsal olarak yıpratmaktadır. Kadın her zaman toplumun geri kesimine itilmiş, toplumla olan ilişkilerinden soyutlanarak, kendi evinin, yatak odasına ve mutfağına hapsedilmiş bir köle haline getirilmiştir. Bu ilkel toplumda ana erkil hukukunun yıkılıp yerine ata erkil ailenin geçmesinden sonra günümüze dek devam edip gelmektedir ve diğer toplumlarda da giderek sistemli bir hale gelen, kadının daha bir zor şartlarda çalıştırılıp, ama emeğinin karşılığının verilmemesi kadın üzerindeki sömürünün boyutunu giderek derinleştirmiştir. Feodal toplumda kadının tarım da en ağır işlerde çalıştırılmasının yanı sıra, evinde de çocuklarına ve eşine en iyi yemekler pişirerek efendisinin cinsel zevklerini yerine getirip onun rızasını alma zorunluluğu vardır. Aksi taktirde horlanıp, aşağılanarak evden kovulmayla başbaşa kalabilir. Yine bu toplumda kadın, kendi rızası olmadan ailesi tarafından kendinden yaşça çok büyük erkeğe mal karşılığında satılabildiği gibi, onun bu karar üzerine hakkı tamamen elinden alınmıştır. Feodal toplum sonrası burjuva toplumda da kadın üzerindeki sömürü aygıtı daha da sert bir şekilde kullanılarak onu toplumun geri pozisyonu konumuna getirmiştir. Bu toplumda kadının emek gücü erkeğin emek gücünden daha ucuzdur. Burjuvazi buna gerekçe olarak da, kadının çalışma gücünün erkeğin çalışma gücünden daha zayıf olduğunu öne sürmüştü. Örneğin: Sekiz saatlik iş gücünün on iki saate çıkararak, bunun dört saatlik sürecini kendi angarya işlerinde çalıştırıp kadın üzerindeki sömürü oranını iki kat daha da artırmıştır. Aslında bu konuda alt alta sıralanacak pek çok sorun vardır. Evet sözün kısası bu toplumda kadın sorunları çok yönlü olmakla beraber, burjuvazinin kadınlara yönelik söylemiş olduğu bir "ata sözü"yle bu konuda ne kadar doğru ve haklı olduğunu kanıtlayacaktır. Kadına "Gökyüzünde düğün var desen, merdiveni nerde diye sormuş" bu toplumun kadına bakış açısını sergilemektedir. Kadın üzerindeki bu asimilasyon politikaları kadının mücadeleden alıkonmasında da aktif bir rol oynamış-

tır. Onu siyasetten uzak tutmak için, esas yerinin ailesinin yanı olmalıdır şeklindeki gerici propagandalarıyla kadını pasifleştirip edilgen bir duruma sokmuştur. Bu vesileyle kadın toplum sorunlarından uzak, olup bitenlerden habersiz kalan kendi halinde zavallı, korunmaya muhtaç biri olarak görülmüştür.

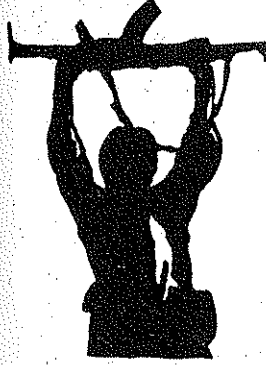
Sınıflar mücadelesinin olduğu her toplumda, egemen sınıflar, kendilerine yönelik gelişen mücadeleyi farklı yerlere kanalize ederler. Kadının kendi esas mücadelesi olan sınıf mücadelesi için de yer almamasının sebebi, burjuvazi kendi iktidarını ayakta tutabilmek için sorunu sınıf gerçeğinden sapıtırarak cinsiyet sorununa indirgemektedir. Bunun içinde kadının kurtuluşunun sınıf mücadelesinde olmayıp, esas kurtuluşunun karşıtı cins karşı mücadeledede olduğunu ve bu cinsin kadın üzerindeki egemenliğinin yıkılmasıyla ancak mümkün olabileceğini getirmektedir. Sorunu bu düzlemde ele almaları kadını, toplumun diğer sorunları gibi, kendi sorunlarının da tek çözümü olan sınıf mücadelesi bayrağına sarılmasını engelleyerek onun beceri, yetenek ve kudretini heder etmeyi amaç edinir.

Günümüzde sınıf mücadelesinin keskinleştiği bu dönemde biz kadınların kurtuluşunun ancak ve ancak kendi elimizle olabileceğini ve bunu da sınıf mücadelesi içinde aktif bir şekilde yer almamızla mümkün olabileceğini, önümüzdeki tek seçeneğinin devrim yolu olduğunu bilinç üzerine çıkarmalıyız. Lenin yoldaşın deyimiyle "kadınlar katılmadan devrim olmaz, devrim olmadan da kadınlar kurtulmaz" şiarını kendimize rehber ederek, doğru biçimde ele alırsak, kadının kurtuluşunun uzak değil, ne kadar yakın olduğunu daha iyi kavramış oluruz.

## GERİLLA MÜCADELESİNDE KADIN

Nesnel şartların gereği, sınıf mücadelesinin aldığı biçimi, varolan durumun değişebilmesi, yani egemen sınıfın ortadan kalkması için ancak onun bütün kurumlarının yıkılıp, hakim olan burjuva ideolojisinin yok edilmesiyle mümkündür. Bu egemenliğin kaldırılması içinde zora karşı zorun örgütlenip onu parçalayıp ortadan kaldırılmasıyla olacaktır. Bu gerekliliğin yerine getirilebilmesi içinde ML çizgi sifati taşıyan ve bu örgütlülük içinde sağlam bir yapı oluşturan ve gerçektede ona doğru bir önderlik edebilecek komünist bir partinin olması gerekir. Bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde sınıf gerçeğinden hareketle kadın ve erkek emekçilerin proletarya önderliğinde örgütlenmek, Demokratik

Halk Devrimi ve Sosyalizm yolunda ve onu tarihin en parlak çağı olan altın çağa ulaştırmak için sınıf düşmanlarına karşı ortak mücadelede yer almaktan geçer. Evet biz bu örgütlülük içinde kesinlikle kadının ayrı örgütlenmesini istemeyiz. Ayrı örgütlülük komünist partinin anlayışına ters bir anlayıştır. Sorun sadece biz kadınların kurtuluşu sorunu değildir. Sorun kadın ve erkeği köleleştiren egemen sınıf hakimiyetinin ortadan kalkması sorunudur. Bu anlayış doğrultusunda hareket eden ve gerilla mücadelesi içinde yer alan biz ezilen kadınlar, özellikle kırsal alanda kadın gerilla örgütlemek için ve mücadeleye kadınların katılımını yükseltmek için onlara sınıf bilincini götürerek mücadeleye katılmaları yönünden çaba sarfetmeliyiz. Özellikle kırsal alanda kadınların mücadeleye çekilmesine halkımızın bakış açısı ve yaklaşımı; gerici değer yargıları içinde olduğu için de bunlara karşı sonuna kadar mücadele vermemiz gerekir. Bu



mücadelede yöntemimiz inandırma, kavratma ve ikna olmalıdır. Ancak böylelikle onların o dar bakış açısını değiştirmiş oluruz. Ben bu konuda kendimi örnekledirecek olursam şunu söyleyebilirim. Kırsal alanda iki yılla yakın profesyonel faaliyet yürütmektedirim. Kendim bu yörenin insanıyım. Halkımızı yakından tanırım. Ve onların kadına bakış açısını biliyorum. Bu alana yeni geldiğimde daha çok halkımızın bu tür sorunlarıyla karşılaştım. Bunlar aynı zamanda gerici ve yıkıcı türdendi. "Yavrum sen neden bu mücadeleyi katıldın. Devrimden sana ne, bırakında bu devrimi erkekler yapsın, bu onların işi siz zavallı esketekler (esketek zavallı, kendi halinde, korunmaya muhtaç; kadınlar için kullandıkları tabiridir.) bu işi yürütemezsiniz, gidin evinizde oturun ne zaman devrim olursa, o zaman size haber verirler." şeklindeki gerici feodal yaklaşımlarıyla karşı karşıya kalıyorduk. Bu eğilim içinde olan feodal erkek kafalar mutlaka kırılmalıdır ve kırılacaktır. Burada en büyük iş biz kadınlara düşüyor. Kadınları bu kafayla mücadele etmeden kendilerini yetiştirmeden, mücadelenin yükseliş seyri içinde önder olarak, savaşçı olarak veya bir yönetici olarak belli bir yer edinemeyecektir. Bu da onları ancak belli bir nokta içinde mahkum etmeye götürür. Hiç bir örgütün veya anlayışın kadınları küçümsemeye hakkı yoktur. İdeallerinin kurtuluş mücadelesinde, kadının ne kadar özverili, fedakar ve diğer özellikleriyle de ihtiyaç duyulması gerektiği mücadeledeki yeri ve önemini ne kadar büyük olduğunu göstermiştir.

Günümüz somutunda da bir çok devrimci kadın ve yoldaşımız büyük bir özveriyle gözünü kırpmadan tereddütsüz ölüme gidebilmiştir. Kadınlar taşıdıkları devrimci potansiyelin büyüklüğü bir yana, çeşitli özellikleriyle mücadeleye azımsanmayacak katkıları olan ve dahada olacak bir kesimdir. Hiç kimsenin onları bir kalıba hapsetmeye hakkı yoktur. Aksine onlara inisiyatif tanıyaraktan ileri sürece yönlendirebilecek bir anlayış içinde olunmalıdır. Artık bu gün hiç kimse kadının o inançlı, kararlı ve ihtilalci ruhunu yıkamamaktadır. Kadınlarımız kimi zaman silah elde savaşırken, kimi zamanda faşizmin azgınca saldırılarına karşı bir komutan ve bir önder olarak kendi örgütlü birimlerini yönetip, yönlendirmekte, kimi zamanda yiğitçe savaşarak kendisini adadığı bu yolda can, kan pahasına da olsa serini vermeyi bilmiştir. Mücadelenin her alanında ve özellikle de bizim bugün vermiş olduğumuz gerilla mücadelesi somutunda zorun üstesinden gelebilen, çıkmazlara karşı her zaman farklı çözüm yolları arayan, çözümsüzlüklere çeşitli alternatifler üretebilen ve bu gücünün farkına varan kadınlarımızı bu sürecin dışında tutmayı hiç bir güç başaramaz. Bunu kendisine amaç edinen bir kimsede o sürecin içinde yer alamaz ve dışlanır. Dışalanmazsa bile biz proleter kadınlar buna hiç bir surette izin veremeyiz.

.... Bölgesinden  
bir Kadın Partizan

\* \* \*

## DÜŞMANIN KAZANIMLARINA YÖNELME

Devletin Parçalanması,  
Tek Tek Kurumlarının

İşlemez Hale Getirilmesiyle Olanaktır

Devlet, egemen sınıf veya sınıfların egemenlik aracıdır ve hangi sınıfın elinde olursa olsun onun hizmetinde olan, örgütlenmiş üst yapının tüm kurum ve kuruluşlarıdır. Bunun en başında, zorun örgütü, en üst örgütlü biçimi olan Ordu gelir.

Devletin tüm kurum ve kuruluşları sonuçta parçalanması zorunlu olan, fakat bunların öncelik ve de parçalamaya gücü müzün yeterli olmadığı kurumlarında çalışma - esasen sonuçta onu teşhir edip yıkmak içindir - günün sorunları olarak ayırdedilmesi ve topyekün, tekdüze bir politik belirlemenin yanlışlığına düşmeden, mücadelemizin yönelimine doğru tespit etme zorunluluğu ile karşı karşıyayız.



Ordu, polis, bürokrasi, hukuk, kültür, parlamento v.s. tüm kurum ve kuruluşları devrimin savaş gücü önünde hedef olan ve esasen düşmanın tüm kazanımlarına yönelimi gerekli gören sınıf anlayışı ile hareket ederek gücümüzü, birincil derecede önem arzeden ve vuruşun esas halkalarını da içeren noktalara yönelmemiz gerekli olmalıdır.

Günümüzde devletin varlığının temel direği olan orduya ve onu ayakta tutan, düşman kazanımlarına yönelme öncelik gerektirmektedir. Ve burda örgütlenmiş savaş gücü (beyaz ordu) karşımızda açık hedef olarak durmaktadır. Bunun tespitinde herhangi bir muğlaklık sözkonusu değildir. Fakat, düşmanın bazı kazanımları vardır ki bunlar açık hedefler değildir ve açığa çıkarılmaları yok edilmelerinden çok daha zordur. Eğer bu uğraş içinde doğru tespitler ve de bu tespitleri sonuçlandıracak doğru yöntemler izlenemezse sorun daha da zorlaşacaktır.

Burada esas olarak düşmanın ihbarcı, ajan şebekelerine yönelimi ve burada izlenilmesi gerekli doğru yöntemin ne olması gerektiğine değineceğiz.

Düşman baskı ve şiddetle yanına çekemediği halk katmanlarını farklı yöntemler izleyerek, kazanmacı bir politikalarla yavaşmış, bu noktada başarılarında elde etmiştir. Bazı bölgelerde (Kürdistan'ın) köy koruculuğu v.b. uygulamalarla halkın bir kesimini yanına çekebilmiş, onları karşı-devrim safında örgütleyebilmiştir. Bazı bölgelerde ise, bunu gerçekleştiremediği gibi halkın baskı ve şiddet karşısında direnişinde (objektif olarak) yükselmesine neden olmuştur.

DERSİM; işte bu ikincil durumda olan yerlerden başta, hatta tek olarak gelir. Ve düşman burada şiddeti belli bir noktada yumuşatmış ('83 e gelindiğinde) kazanma ve satın alma yolunu gütmüştür. Bunda başarılı olduğu söylenebilir. Bu başarısında elbetteki devrim cephesindeki durumda direkt etkisi olmuştur. Bunda başta sıkı ve sağlıklı bir yaklaşım izlenilememiş, kitlelere (her yere) ulaşılamamış (bu birazda objektif durumun gereğidir) ve dolayısıyla boş kalan alanlarda devletin merkezi otoritesinin örgütlenme ve güçlenme kolaylığı doğmuş olmakla birlikte devletin bu kazanımlarına yönelmede doğru yöntemlerin izlenilememesi, dönem dönem yanlışları da beraber getirmiş ve bütün bunların ceremesi, bölgede düşman kazanımları bugün olması gerektiği yerdedir.

Ve bugün bu sorun aynı aciliyetiyle önümüzde durmaktadır. düşman kazanımlarına yönelmede, her şeyden önce amaç ve yöntem ne olmalıdır? Sorularını yanıtlamak gerekmektedir.

Başta şunu belirttik ki, devletin parçalanması, onun kurum ve kuruluşlarının tek tek parçalanması ile olanaklıdır. Bu da her kurum ve kuruluşun, küçükten büyüğe hepsinin işleme hale getirilmesi

esas alınmalıdır.

Düşmanın halk içinden tarafına kazandığı ve bunlardan çeşitli biçimlerde faydalandığı kesim günümüzde, gerillanın örgütlenme ve gelişimi önünde önemli derecede bir engel teşkil etmektedir. Ve bunların direkt halkın arasında olmaları işi daha da zor kılmaktadır. Burada amaç bu kuruluşun işleme kılınmasıdır. Yani onun etkisiz duruma getirilmesidir. Bu da birinci derecede açığa çıkarılması ile mümkündür. Etkisiz kılmanın ne anlam içerdiğini açmak zorunluluk arz eden bir durumdur elbet.

Bu kuruluşların ve örgütlemelerin açığa çıkarılabilmesi için, büyük dikkat ve çalışma gerekmektedir. Geniş araştırmalar yapıp, şüpheli unsurlar yoğun takibe tutularak kitleler ve yöredeki devrimci kamuoyu bu konuda dikkate alınmalı, gerekli çevreler bilgilendirilmelidirler. Yine ilkesel olarak devrimci örgütler arasında bilgi alış-verişinde bulunulmalı, ajan ve muhbirlerin açığa çıkarılması için birlikte çalışılmalıdır. Devrime ve halka karşı sorumluluk gereği grupçu, faydacı çıkarılardan ve hesaplardan vazgeçilerek genelin çıkarı gözetilmelidir.

Yine bu çalışmalar sırasında halkın değer yargıları, feodal bağları, faydacı yaklaşımları vb. dikkatle irdelenerek yanlışla sürükleme, hedef saptırma vb. gibi yaklaşımlar dikkate alınmalı meseleler tek yanlı ve sığ biçimiyle bırakılmamalıdır.

Açığa çıkarma durumunda ve şüphelerin kesinliği durumunda etkisiz kılmada tek çare imha etmek olmamalı, teslim alma (sorunu bir itiraf ve anti-devletçi bir pozisyonda gönüllü olma), bölge dışına çıkarma, para cezası, tecrit vb. biçimde, suçun ve suçlunun o anki pozisyonu ve alacağı tavır dikkate alınarak, etkisizleştirmeye gidilmelidir. Bu gibi oluşumlar, veya kişiler mümkün olduğunca kitleler nezdinde teşhir edilmeli yeni satılıklar için caydırıcı bir rol oynayabilecek şekilde işlenilmelidir.

Ayrıca bu uğraşların tümünde devrimci yöntemden uzaklaşmadan, ihbarcılar halktan teşhir ve tecrit edilmeli, yakın çevresine ve ailesine zarar vermeden onları kazanma yönünde politika izlenilmelidir.

Şebeke olarak çalışan veya öyle bir yönelimin açığa çıkarılması durumunda, bu örgütlenme içinde yer alan her unsurun durumu ayrıca ele alınmalı, suçlara katılım özenle ayırd edilmeli ve durum ayrıştırılmalıdır. Bu konuda bölgemiz özgülünde bir Zarik olayı bunun tecrübe kaynağı olarak incelenmelidir.

Öncü, halka ve devrime karşı suromluluğunu yerine getirerek, yanlışların varlığını doğruların var olma koşulu olduğu ve doğrularımızın yanında yanlışlarımıza sahip çıkılmasının, komünist bir Parti olmanın kıstası olduğu bilinciyle, doğrularda halka gurur, yanlışlarda hesap vermenin gerekli olduğunu vurgular ve bize şunu emreder:

*\*Halka ve devrime karşı suç işleyenler karşısında amansız olun!*

*\*Halka ve devrime karşı suç işlenmesine izin vermeyin!*

*\*Doğruların en sadık savunucusu olun!*

*\*Meselelere orta-yolcu faydacı yaklaşmayın!*

*\*Halka şiddet değil, demokrasi uygulayın!*

*\*Halkın devrime katılımını sağlayın!*

*\*Halkı eleştirici olmak, yanlışlar karşısında ayağa kalkmak için eğitin!*

*\*Halka çıkarlarının devrim çıkarları olduğunu kavratın!*

*\*Halkı Öncü ve Ordu saflarında örgütleyin!*

*\*Halka sahip çıkın!*

*\*Halka devrim adına hesap verin!*

Ocak/ '92

\* \* \*

## HALK ARASINDAKİ ÇELİŞMELERE YAKLAŞIMDA; İki Anlayış, İki Tarz

### 1 NO'LU GERİLLA BÖLGESİ'NDEN

Çok çeşitli sınıfların çok çeşitli ilişki ve çelişkiler içinde olduğu, karmaşık bir toplumsal şekilleniş içinde sınıfların konumlanışını, niteliklerini, birbirleriyle olan bağıntı ve zıtlıklarını tahlil sorunu önem arz etmektedir.

Sınıfın dost ve düşmanlarının doğru tespitini yapmak, aynı zamanda bu sınıflara yaklaşım sorunu da netleştirir.

İnsanlık tarihi, üretimde iş bölümünün ortaya çıkmasıyla sınıfların ortaya çıktığını, üretim araçlarını eline geçirenin egemen duruma geldiği ve sorunları kendi sınıf çıkarları bazında ele aldığı ve de bu ilişkileri düzenleyen üst-yapı kurumlarını oluşturarak, egemenlik altındaki sınıflar üzerinde baskı ve şiddet araçları olarak kullandığı ve bu durumun egemen ve egemenlik altındaki sınıflar arasındaki çatışmaların boyutunu netleştirdiğini gösterir. Aradaki uçurum, aradaki karşıtlık iktisadın gelişmesindeki boyutla iyice ayyuka çıkmış, üretici güçler kendisine uygun düşmeyen üretim ilişkileri karşısında başkaldırmıştır. Bu durumda ortada bir çelişme vardır ki, bu kendisini en belirgin biçimde gösteren en şiddetli karşıtlıktır.

Bizim özgülümüzde de, dost-düşman (egemen, egemenlik altında olan) çelişmesi böylesine nettir. Fakat dedik ki çok çeşitli sınıfların var olduğu kar-

maşık bir toplumda çelişkilerde çok çeşitli ve karmaşık olacaktır. Biz de sorunlara kendi sınıfsal çıkarlarımız temelinde yaklaşmak zorundayız. Düşmanla aramızdaki çelişmeler uzlaşmaz olan ve çözümü de şiddeti zorunlu kulan çelişmelerdir. Üretici güçler kendisiyle uyum içinde olmayan, kendisini çelmeleyen ilişkileri parçalayacak ve kendisine uygun yeni ilişkileri yaratacaktır. Bu mücadele içinde proletarya kendi mevzisini, dost güçleri, müttefiklerini belirleyecektir. İşte bizim sorunumuzda esas olarak bu mevzilenişte dost güçler yani halk arasındaki çelişmeleri çözüm ve bu çelişmelere yaklaşım sorunu proleter ideoloji ile burjuva ideolojisi arasındaki ayrıma ilişkin olacaktır.

Halk arasındaki çelişmeler derken; her şeyden önce halk kavramından ne anladığımızı belirtelim. Halk; devrimden menfaati olan sınıflar olarak tanımlanır. Egemen olan sınıfın, egemenlik altındaki sınıflarla arasında farklı boyutta çelişmeler mevcuttur. Diktatörlüğün devrilmesinden proletarya dışında egemenlik altındaki diğer sınıflarında menfaatleri mevcuttur ve bu sınıflar en devrimci olan sınıf proletaryanın yanında yer alabilirler. İşte bu süreçte diktatörlük altındaki sınıflar halk kavramı içine girer ve her tarihi süreçte halk kapsamı değişir. Özgülümüzde, büyük toprak ağaları ve komprador burjuvazinin egemenliği altında olan sınıfların tümü halk kapsamına girer. Yani bunların bu tarihi süreçte devrimden (Milli Demokratik Devrim) menfaatleri vardır.

Düşmanla aramızdaki çelişme uzlaşmaz olan ve şiddeti gerekli gören bir tür çelişme iken, dost güçler yani halk arasındaki çelişmeler uzlaşmaz olmayan ve çözümünün şiddet gerektirmediği -bu aşamada- çelişmelerdir. Bu çelişmeler doğru tarzda ele alınamazsa karşıtına yani uzlaşmaz olana dönüşebilir.

Ve bizler, her sınıfın sorunlara kendi ideolojisi ile yaklaşacağı gerçeğinden yola çıkarak, proleter ideolojiji her türden burjuva küçük-burjuva ideolojiden ayırarak, mücadele bayrağını yüce tutmayı görev edinmek zorundayız.

Çelişmeleri kendisine özgü objektif tahlillere dayanarak açığa çıkarmak, çözümleri için birincil yapılması gerekli olmalıdır. Halk için, halk demokrasisinin geçerli olduğunu, Mao'nun "halk arasında demokrasi işler" sözündeki gibi, halk arasındaki çelişmelerin çözümüne yaklaşımda neyi kıstas almamız gerektiğini belirterek başlayalım.

Demokratik devrim aşamasında halk arasındaki çelişkilerin çözümünde, devrim güçlerinin birliği, düşmanı tanıma ve esas yönelmesi gerekli hedefe yönelmek (Sınıf Bilinçli Proletarya) en acil görevleri arasındadır. Bunu bu bazda ele almayan halkın gelişim, değişim ve dönüşümünü önemsemeyip her

işi silahın namlusunda gören k.burjuva mantık, onun karakteristik özelliği olan ve karşısını içinde besleyip geliştiren solculuk ve bunun doğurduğu anarşizmdir.

SBP (Sınıf Bilinçli Proletarya) halk arasındaki çelişmeleri doğru bir tarzda çözme/yözülmesini halka öğretmeyi, onu kendi kendisini idare edebilecek duruma getirmeyi devrimin acil sorunları arasında görerek, yerine getirilmesi gerekli görevler olduğunu vurgular ve doğru çözüm yöntemlerini açığa çıkarmaya çalışır.

Halk arasındaki çelişkilerin çözümünde SBP'nin (Sınıf Bilinçli Proletarya) yöntemi konusunda MAO şöyle der: "halk arasındaki tartışmalı sorunları çözenin yolu, zorlama ya da baskı yöntemi değil, sadece demokratik yöntem, tartışma eleştirisi, ikna ve eğitim yöntemidir" (Cilt V, Sf.446-47)

SBP (Sınıf Bilinçli Proletarya) sorunları diyalektik gelişimi içinde bağıntıları, etki ve tepki koşulları ve halk menfaatleri içinde ele alır, çözümü halkın yararına sunar. Mao'nun da belirttiği gibi zorlama ve baskı proleter ideolojiye denk bir yöntem değildir. Bu yöntem ancak ve ancak çözüm için çözümsüzlüğe düşülmesi kaçınılmaz olan burjuva, k.burjuva ideolojiye denk bir yöntem olur ve bilinirki böylesi bir yöntemin götüreceği yer halkın yanı değil karşıtı, varacağı sonuç daha büyük sorunların, dolayısıyla daha boyutlu çelişmelerin başlangıcı olacaktır.

SBP'nin (Sınıf Bilinçli Proletarya) yönteminde eğitim, ikna eleştirisi birincil olandır. Çözümsüzlük komünistler için geçerli değildir. Her şeyin içinde karşısını barındırdığı doğrusu, bize, her çözümsüzlüğün kendisine özgü bir çözümünün olduğunu, sorunun, kafayı yorarak bu çözümde bu özgüllüğü yakalayabilmekte olduğunu gösterir.

Mao, "hastalığı tedavi edebilmek için hastalığı tespit etmek gerektiğini" belirtirken, meselenin çözülmesinde ön koşulun o somuttaki gelişimi doğru bir biçimde kavrama, sorunun doğuş ve gelişim koşullarını neden ve etkilerinin bulunup açığa çıkarılması gerektiğine, işaret eder. Ve bu somut tahliller eğitim, ikna yol göstermelerle kitlelere mal edilmeli, doğruların doğruluğunu ispat, yanlışların teşhiri için çaba sarfedilmelidir. Çaba sarfedilmeden, halka vermeden alınmayacağı da bilinerek, devrim güçlerinin geliştirilmesi, onların sorunlara karşı duyarlı hale getirilmesi gerekli ve de zorludur. Bu uğraş içinde kitlelerin çok ilerisinde değil, fakat onların ileri unsurlarının düzeyine denk ve geri olanla uzlaşır olmayan politikalarla gidilmeli, bu gelişin somut bir varlık olabilmesi için de kitlelerin, ileri, orta, geri düzeyleri görülerek uygun yöntemler izlenilmelidir.

Kitlelerin sorunlarının kitlelerle birlikte halledil-

mesi de esas olmalıdır. En küçükten en büyük soruna dek tüm sorunlar demokratik platformlarda geniş kitle katılımları sağlanılarak halkın muhakemesiyle halledilmelidir. Halktan kopuk, onları direkt ilgilendiren sorunlarda- onların değer yargılarını, istem ve taleplerini dikkate almamak, doğal olarak kitlelerin sonucu kabullenmesini zorlaştıracaktır. Kitlelerin değer yargılarını dikkate almak, onların geri yanlarını kabullenmek, ya da onlara karşı mücadele etmemek demek değildir. Mücadelede birlik esas alınmalıdır. Sorunlar saf-saklanmadan, geri itilmeden çözümünün bizi aştığı-zaman veya imkan düzeyinde- durumda sorunları sadece ele almak için ele alınıp zaman aşımına bırakılmamalıdır. Kitlelerin geri yanları üzerine gidilmeli, onların sınıf çıkarları düzleminde etkileri açığa çıkararak kitleler eğitilmelidir.

Bölgemizde yaşanan pratikte halkın sorunlarına ve genel olarak devrimin sorunlarına yaklaşım iki yönlü olmaktadır.

Birincisi; yukarıda açıkladığım proleter ideolojinin yol göstericilik yaptığı yöntem ile yaklaşım, ikincisi; burjuva yaklaşım.

Milliyetçi burjuvazi, sorunları çözmede kestirmeci, tek yanlı ve onun karakterine uygun baskıcı zorlayıcı yöntemlerle gittiği bölgemiz özgülünde de kendisini çok açık göstermektedir.

Bizim bakış açımız ve yöntemimiz elbetteki proletaryanın bakış açısı ve yöntemi olmalıdır. SBP'nin (Sınıf Bilinçli Proletarya) bakış açısı halk sınıf ve tabakaları arasında çelişmeleri derinlemesine ele alması, bu sınıfların kendi aralarındaki ilişki ve çelişki sorununu diyalektik tarzda incelenişi ve devrimin menfaat ve çıkarları karşısındaki konumlanışları ve bu bağlamda aradaki farklılıkları v.b. kıstasları esas alarak sabırlı, kararlı ve çözümlenici olanın esas yönünü şiddet değil, ikna eğitim ve değiştirmenin olanağı bilinenek, halk sınıfları arasındaki çelişkilerin çözümünde şiddet her daim, ikincil tali bir öğe olarak, diğer birinci bahsettiğimiz yönetime bağlıdır.

PKK, geçmiş kitle politikasında devrime ağır darbeler veren bir hat izlerken, bunu kısa dönem önce terk etmiş olması, bu hattını devrimin karşıtı bir tarzda (objektif olarak böyleydi) değilde devrimci bir tarza büründürmesi sevindirici bir durum iken yine dönem dönem kitle politikalarında faydacı, kayırmacı ve dönem dönem gerekmediği durumlarda şiddeti uygulaması halk arasındaki sorunlara proleter bakış açısı değil tam bir burjuva milliyetçi bakış açısıyla yaşanmaktadır.

Bu bazı ilçe merkezlerinde, özgül sorunlarda PKK'nın değilde Öncü'nün politikasını benimsemeleri ve bu doğrultuda Öncü'nün direktifleri ile hareket etmesi durumunda bir çok esnaf v.b. ne gereksiz cezalar ve bu cezaları yerine getirmeyenleri

"ulusal hain" vb. ilan edilmiş burjuva milliyetçiliğinin o kestirmeci ve faydacı mantığından kaynaklanmaktadır. Zoraki vergilendirmeler vb. gibi uygulamalar halk güçlerinin devrim cephesi içindeki konumunu farklı boyutlarda etkilemektedir.

PKK'nın halk arasındaki sorunlara yaklaşımında devrimin genel menfaat ve çıkarları hesabı ile değil, kısa vadeli grupçu çıkarlarını esas alarak yaşaması onun burjuva milliyetçi sınıf karakterinden kaynaklanmaktadır. Bu konuda PKK'nın doğru proleter bir yaklaşım içine gireceğini beklememekle birlikte, bu tür uygulamaları halkımız nezdinde açığa çıkarıp teşhir etmeyi ve dost güçlerle arasında daha büyük boyutlarda çelişmelerin çıkmasına engel olmayı görev biliriz.

Her devrimci örgüt devrimin genel çıkarları karşısında sorumludur. Tabii, her yapılanmanın kendi sınıfsal yapısı onun karakterini de şekillendirir. Ve bu mücadele arenasında ona uygun pozisyon alır.

SBP (Sınıf Bilinçli Proletarya) her türden burjuva yansımalar karşısında uyanık olmak ve kendisini bu yansımaların yaratacağı tahribatlardan arındırmakla yükümlüdür. Sorunlara yaklaşımında karşıtların yanlışları bizim yanlışlarımızın gerekçesi olamaz. Bu bağlamda SBP (Sınıf Bilinçli Proletarya) en doğru ve en tutarlı tavrında sonuna kadar direktmelidir. SBP'nin (Sınıf Bilinçli Proletarya) ilkelerinden vereceği tavizleri yoktur. Bütün bunların yanında, dönem dönem toplumun öncüsü, onun kurmayı da bu karmaşık yapı içinde çeşitli iç ve dış etkenlerden kaynaklanan yanlışlara düşebilir. Bu bizim hiç hata yapmayacağımız tezini elbette yerecektir. Bu nedenle hatalarımız karşısında tutumumuz bir KP'nin saygınlığında ölçütü olan, hatalarımıza yaklaşımındaki tavırda önem arz etmektedir.

Düşmanın hatalarımız karşısında bize gülmelerinden korkmadan onun kısa vadede olumsuz etkilerini esas almadan, hatalarımız karşısında tavrımız net olmalıdır. Hataların doğmasına kaynaklık eden maddi koşulları ve ona denk olmayan subjektif etkileri irdeleyerek yanlışları aza indirmek, yenilerinin çıkmasını önlemek gerekmektedir. Bu SBP'nin (Sınıf Bilinçli Proletarya) bakış açısıdır ve bu düşünceler pratikte yol gösterici olarak esas alınmalıdır.

SBP (Sınıf Bilinçli Proletarya) halk sorunlarına yaklaşırken devrimci yapılanmalar karşısında birlikte hareket etmeyi istemeli ve bunu gerçekleştirebilmek için uğraş vermelidir. Bunu yaparken, pragmatist, grupçu vb. yaklaşımlardan kaçınmalıdır.

Halk arasındaki çelişkilerin çözümünde dostane yaklaşımın esas olması gerektiğini belirtirken dost güçler arasında saygınlığın ve dürüstlüğün de yine onun sınıfsal karakterine denklik arz edeceği ve bu bağlamda farkı sınıf ideolojileri ve yapılanmaları ile aramızdaki ayrım noktasında belirgin olacağını vurgulamak isteriz.

Devrimin genel menfaat ve çıkarları karşısında hiç bir şart altında halkın geri değerleri ile uzlaşmaya girmeden en ileri düzeyde devrimci değerlerin sahibi olmak SBP'nin (Sınıf Bilinçli Proletarya) görevi olmalıdır.

K.burjuvazinin sorunlar karşısındaki çözümsüzlüğü, onun karakteristik özelliği olan, ikiz kardeşler sağcılık ya da solculuk biçiminde, ya sorunlar karşısında acze düşüp onlardan kaçır, oluruna bırakır, ya da onları kestirmeci bir çözümsüzlük ile baskıcı zorlayıcı yolla sindirerek sorunu hallettiğini sanacaktır.

Her şeyden önce kitlelerin eleştirici gücü kullanılmalı, sorunların çözümlerine katılmaları sağlanmalı, halkın kendi kendisini idare edebilmenin tohumları atılmalıdır. Susturmacı, baskıcı, zorlayıcı yöntemler bizim yöntemlerimiz değil, burjuvazinin yöntemleridir. Sorunun özgülünde kitlelere neler verildiği, onlara ne derece yakınlık sağlandığı eğitime ne derece önem verildiği üzerinde durulmalıdır. Toplumsal değişimi sağlayabilmek için sorunlara kaynaklık eden toplumsal ve siyasal nedenlerini bulup halka kavratmak gereklidir. Sorunların kaynağının ne olduğunu, nasıl tezahür ettiğini bulamazsak onun toplumsal ve sınıfsal kökenlerini sergileyemez ve de kaynağını kurutamayız.

Sorun, bir tokat sorunu kadar kolay değildir. Her tokadın beyinde bıraktığı etkiler iyi görülmelidir. Görevimiz sorunların üstünü kamufle etmek değil, onları ayrıntılarıyla açığa çıkarmak olmalıdır.

Yine bazı hareketliliklerde vardır ki, düşün ve pratiği denk olarak devrim safında değil, açık karşı ideolojiler yanında yer alırlar. Bu gibi hareketlerin niteliğini belirlemek kolaydır. Fakat düşünce çeşitli hedefleri belirleyen, fakat toplumsal pratiği buna uygunluk arzetmeyen hareketlilikler vardır ki, burda nitelik belirlemede kıstas esas olarak onun mücadele arenasında hareket tarzına bağlıdır.

Burda kısaca ele alacağımız ulusal talepler etrafında örgütlenen ve sınıfsal karakteri gereği ikili bir yön içeren milli (ulusal/ orta) burjuvazinin bu talepler etrafındaki tutumu onun neyi, nereye kadar götürebileceği ve buna paralel olarak KDP ve ...nin son dönemdeki ideolojik saflaşmasına ilişkin olacaktır.

Dedik ki her yapılanmayı karakterize eden onun sınıfsal niteliğidir. Ulusal burjuva bir yapılanma (daha doğrusu önderlik) doğal olarak ulusal talepler etrafında yoğunlaşacak ve ulusal çıkarları savunacak veya öyle olmalıdır.

Ulusal çıkarların en başında ise, ulusal bağımsızlık gelir. Ve bu tüm sömürge, yarı-sömürge ve bağımlı uluslarda böyledir ve böyle olduğu müddetçe bu yapılanma o özgülde nitelik olarak nesnel ilerici ve devrimcidir.

Bu çıkarları ters yüz ettiğinde ise onun ulusal bir yanı (gerçek anlamda ilerici, devrimci) kalmamış olur. Milli burjuvazi ulusal talepleri, her dönem radikal bir çıkış ile savunmayacağı gibi, ulusal taleplerden ödün verdiği, esas olarak ulusal bağımsızlığı bir kenara bıraktığı ve ona uygun bir pratik içine girdiğinde o dönemin koşullarında varolan o devrimci yanını terk edip, ikili karakteri gereği konpradorlaşmaya yatkın olduğundan emperyalist ideolojinin etkisine girebilir.

Bu özellikle o tarihi süreçte, güç dengesi, sınıfların mevzilenişi, emperyalizmin galebe çalması vb. koşulların devrim güçleri aleyhine geliştiği dönemlerde bu durum daha hızlı ve belirgin olur. Böylesi koşullarda milli burjuvazinin ulusal karakterini koruması ve sürdürmesi daha da güç olur. Zaten günümüz koşullarında ulusal sorunun özünün bir köylü sorunu oluşu, emperyalizmin dünya paylaşımını tamamlamış olması ve emperyalist mali sömürüye karşı köleleştirilmiş halkların başkaldırısı olarak, ulusal sorunun burjuvaziler arası rekabet sorunu olmaktan çıktığı ve esas özünü köylülüğün ve tüm halkın mali sermayeye karşı mücadelesi olarak, ulusal sorunun özsel .sının değiştiği bu koşullarda ulusal burjuvazinin k.burjuva radikal çıkışlar göstermesi değil, köylülüğün, ezilen halk yığınlarının radikal çıkışı ve bunun yanında ulusal burjuvazinin yan tutması veya tutmaması esas hale gelmiştir.

Geriyeye dönüşlerin hızla yaşandığı ve emperyalizmin gelişen hareketleri şiddetle bastırdığı dönemlerde -ki bu çeşitli emperyalist komplamalarında ortadan kalktığı (Varşova vb. gibi) ve emperyalistler arası uzlaşmazlığın kısmen karşısına dönüştüğü bugün- emperyalizmi tehdit eden ulusal burjuva önderliğinde ulusal hareketlerin varlığı istisna olabilir.

Radikal ulusal hareketleri karakterize eden k.burjuva sınıf niteliğidir. Ve bu da ulusal burjuva yan ile birlikte yürür ve bu radikal çıkışı reformist bir rotaya sokarak, silahlı başkaldırısı durdurabilir veya bu başkaldırının hedefini emperyalizmden uzaklaştırabilir. Bu da genel ulusal hareketlerin karakterinde vardır.

Yine belirttiğimiz gibi toplumsal pratik esas denek taşı olduğunda Kürt (Irak) ulusal burjuvazisinin, böyle bir pratik içinde ulusal bağımsızlığı savunur bir pozisyonda olmadığı gibi, düşünsel alanda da böylesi bir hedefinin olmadığını başıra başıra ilan etmektedir. Hedefinin Kürt ulusu için çeşitli kısmi demokratik taleplerin de ötesinde, esas olarak sınıfsal çıkarlarını koruma, kollama anlayışı ve bu çıkarları emperyalist efendilerinin çıkarları ile özdeşleştirmesidir.

Bu pratiksel ve düşünsel olarak birbiri ile çakışan durumu karakterize eden elbetteki onun sınıfsal niteliğinden başka bir şey değildir. Bu da ulusal taleplere, başta ulusal bağımsızlığa sırt çeviren ve tüm

ulus değerlerini emperyalistlere sunan ve onların gönüllü uşaklığını üstlenen komprador sınıf ideolojisinin yapılanmayı (önderliği) karakterize etmesidir.

Bugün Kürt burjuvazinin (ben büyük burjuvazi diyorum) esas olarak ulusal bağımsızlık, bu da somut olarak devlet anlayışı ve böyle bir anlayış temelinde istemleri yoktur. Bunu, Barzani ve Talabani başıra başıra ilan etmektedirler. Ya da Partizan 2. Sayı 71. Sf.: "Ulusal Sorun" başlıklı yazıda belirtildiği gibi "kendi ulusal devletlerini, ya da haklarını elde etmek için yürüttükleri ulusal savaşım vb. bir pozisyon sözkonusu olmadığı gibi, emperyalizmin yeminli bekçileri olarak, anti-emperyalist radikal Kürt devrimci ulusal hareketini bastırma yönünde emperyalistlerin jandarmaları olarak kullanılmakta, onun çıkarlarının Orta-doğu savurtularını pozisyonu almışlardır.

Ve bugün Kürt sorununa bakışı, tümü ile emperyalist bir ideolojinin karakteri ile şekillenmektedir.

Bugün KDP ve .....ye Kürt ulusal burjuvazisi demek Kürt ulusal çıkarlarının savunusu demek olurki bu da emperyalizmin Kürt reçetelerini onaylamak aynı zamanda emperyalizmi onaylamaktır.

Bugün KDP ve .... özgülünde esas hale gelen ondaki anti-emperyalist yön değil, karşıtı yani anti-ulusal, anti-devrimci yöndür. Yine bugün bu hareketlerin emperyalistlerle ilişkisi 3çeşitli tonlarda işbirliği" değil, onun aktif uşaklığıdır.

Bir hareketin niteliğini belirleyen dedik onun toplumsal yelpazede oturduğu hattur. Ve bugün bunu çok çeşitli örneklendirmelerle izah etmeye gerek bile yoktur. Talabani ve Barzani kliklerinin oturduğu yer emperyalizmin apış arasındır. Ve bunlar Kürt halkının ulusal temsilcileri değil, ancak ve ancak emperyalistlerin temsilcileri olurlar.

Her ulusalcı ad ile çıkan, ulusalcı ya da esas anlamıyla devrimci ulusalcı demek değildir. Gerici emperyalist ideolojilerle bezenmiş ve ulusalcı kisvesi ile sahneye çıkan hareketlerde kısmi demokratik, kısmi ilerici yanlar olsada (veya olabilir) bu onun niteliğini damgalamaz. Ve bugün bu hareketlere damgasını vuran emperyalist ideolojinin kendisidir. Bu hareketler gerek geçmişteki radikal tutumları, gerek ulusal bir takım etki ve belirlemeler nedeniyle halkın belli bir bölümünü hatta çoğunluğunu çeşitli parlak sloganlar etrafında safına çekebilir. SBP'nin (Sınıf Bilinçli Proletarya) burada yapması gerekli olan bu hareketlerin niteliğini teşhir etmek, gerçeklerini ortaya sermek ve halk üzerindeki aldatmacalarına son vermektir. Ya da onların ulusal devlet mücadelesi içinde olduklarını söylemek, emperyalizme prim vermektir. Ve SBP'nin (Sınıf Bilinçli Proletarya) böylesi bir vereceği olmaz, olmamalıdır.

4.8.'92

## DENİZ'İN DİLİ OLSA

Bugün, faşizmin zindanlarında onca yıl birlikte mücadele yürüttüğümüz dostlarımızı, yoldaşlarımızı ziyarete gidiyorduk. 8-10 yıllık mapusluk sürecinin yaşamımızdaki yeri, bizlere öğrettikleri elbette unutulamaz. Bir yanımız dışarının karmaşası, kavgası içinde kulaç atarken, bir yanımız hep içerdeki dostlarımızla birlikte olmakta, içerdekilerin kolu, kanadı, gören gözleri, çalışan elleri olmayı daha derinden duyumsamaktayız. Ve biliyoruz ki, her yanı baskı ve zulümle örülmüş olan ve koca bir hapishaneye dönen bu ülkede biz onlarda onlar da bizde yaşıyor yaşayacaktır da.

Dost ziyaretlerinin ne anlama geldiğini çok iyi bildiğimiz için, o gün bütün gece yüreğimiz yarınki yolculuğun sevinci ve heyecanıyla çırpınıp durdu. Sabahın erken saatinde hızlı çekim bir hazırlıkla henüz tatlı uykusunda olan minik bebeğimizi de uyandırarak yola çıktık, hareket eden otobüse koşarak son anda bindik.

Otobüs yolculuğundan sonra sıra vapur yolculuğuna gelmişti. Hemen güverteye çıkıp uçsuz bucaksız mavi denizi seyredelim dedik. Denize ve dağlara olan tutku mapustaki insanın dinmek bilmeyen iki özlemidir. Özgürlük ve sonsuzluk, dinginlik ve coşku hep dağ ve denizde simgeleşir insanın yüreğinde. Ama güverteden seyrettiğimiz çöplüğe çevrilmiş o uçsuz bucaksız siyaha yüz tutmuş deniz yüreğimizin burkulmasına neden oldu. Ve aynı anda aynı şey geçti beynimizden. "Denizin dili olsa ne derdi acaba?" Bu isyana henüz bir yanıt vermemişken başka bir isyanı çağırırdı beynimiz. 68'liler Vakfı adı altında Deniz'in militan ruhunu, emperyalizme isyanını, halka olan bağlılığını, ölümü seve seve göze alışını bir kenara bırakıp, onun içini boşaltarak, her biri bilmem hangi mevkide düzenin nimetlerinden sonsuz yararlanma sevdasında olan bu insanların, salt nostalji düzeyine indirgeyip, vicdanlarını rahatlatmak amacıyla ya da aslında Deniz'lerle ideolojik/siyasi birlikteliği olmadığı, silahlı mücadeleye inanmadığı halde sadece o mirası yemek için uğraşan bazı insanların. Deniz'e sahip çıkmaları geldi aklımıza. Ve bir kez daha dedik:

"DENİZ'İN, DENİZLERİN DİLİ OLSA NE DERDİ ACABA?"

Kapitalizmin kar hırsı sadece kendini düşünen insan modelleri ve doğa güzelliklerinin tahribatını beraberinde getirmektedir. "Benden sonra tufan" mantığıyla yaşamda güzel olan, insanca olan her şeye düşman kesiliyorlar.

Doğadaki güzelliklerin böylesine pervasızca tahrip edildiğini insana yaraşır insanca yaşam koşullarının azaldığını, kendi yaşamlarında da gün geçtikçe daha yoğun hisseden ve buna tepki duyan çevrecilerimiz geldi aklımıza. Tüm "iyi" niyetleriyle "yeşili koruyalım", "Savaşa hayır" diyorlar. Ama bilmiyorlar ki yada bilmek istemiyorlarki (zira kapitalizme karşı çıkmak belli bir diyeti göze almayı da beraberinde getirmektedir) kapitalist-emperyalist sistem var olduğu müddetçe ne yeşillikler korunabilir, ne denizler gök mavisini kalır nede savaşılar son bulur.

Daha dün emperyalist çıkarları için Körfezi kana ve petrole bulayanlar, dünyanın ekolojik dengesini bozanlar, bugün Kürdistan ve Karadeniz dağlarında gerillaları öldürmek için o güzelim ormanları yakıyorlar, dağları çıplak bırakıyorlar. Dünyada milyonlarca çocuk açlıktan ölüyor onlar milyarlarca doları kar hırsıyla silah sanayisine yatırabiliyorlar.

Nazım'ın dediği gibi:

"Onlar ümidin düşmanıdır sevgilim  
Akan suyun,  
meyve çağında ağacın  
serpilip gelişen hayatın düşmanı.  
Çünkü,  
ölüm vurdu damgasını alınlarına

çürüyen dış,  
dökülen et  
birdaha geri dönmemek üzere  
yok olup gidecekler.  
Ve elbetteki sevgilim elbet  
dolaşacaktır elini kolunu sallaya sallaya  
dolaşacaktır en şanlı elbisesiyle  
işçi tulumuyla  
bu güzelim memlekette hürriyet."

Çevrecilerimizin havanda su döver misali uğraşları sonuç vermeyince de yıl-gınlığa kapılıp 'böyle gelmiş böyle gider' diyerek kendi yalnızlıklarına gömülüyor-lar. Ve bu nedenledir ki, yaşamdaki gerçek çevreciler de biziz, bizler olmalıyız. Yaşamı çirkinleştiren, doğayı tahrip eden, gözü kardan başka hiç birşeyi görmeyen kapitalizmi ancak bizler alt ederiz. Ve bizler insana yaraşır, insanca yaşamın var ol-duğu bir düzenden, sosyalizmden, giderek sınıfsız bir toplum olan komünizmden yanayız.

Bu duygu, düşünce ve sohbet içindeyken tekrar kısa bir otobüs yolculuğu ya-parak Bursa cezaevine vardık. Dostları görebilmenin heyecanı, yaşanmış onca yılın anıları yeniden hücum etti beynimize-yüreğimize. Ve bir şeyler tıkandı boğazımı-za, ilk anda konuşamadık. Daracık, sigara dumanlarıyla kaplı, havasız, ziyaretçile-rin çığlıklarıyla yankılanan koridorda, bir demir çubuk, iki pencere camı, bir tel örgü arkasından, gülen gözlerle sevgi dolu, inanç dolu, umut dolu bakışlarla bakıp durduk birbirimize.

Yaşanmış ve yaşanacak olan yılları kısacık bir ziyarete sığdırabilme isteğinin heyecan ve telaşıyla kimi zaman hüznü dolu, kimi zaman bol kahkahalı sohbe-te daldık, dışarıyı dostlarımıza taşımanın mutluluğunu yaşadık.

Ziyaret saati bittiğinde, dostları demir parmaklıklar ardında bırakıp çıkmanın burukluğu, güzellikleri yaratmanın, yaşamının, yaşatmanın ortak sevinciyle yüre-gimiz bir kez daha içten içe haykırdı. O anda kimseler duymasa bile.

**DENİZ'İN, DENİZLERİN DİLİ BİZ OLMALIYIZ!**

## PARTİZAN DERGİSİ

### Dostluk ve Dayanışma Gecesi

#### Program:

- \* Grup Dicle
- \* Gece Tutuştu Şiir Grubu
- \* Emekçi Kadınlar Dayanışma Halk Dansları Grubu
- \* Kadir Demir
- \* Barış Erdoğan

Yer: Yenişehir Kültür Sanat Merkezi, Yenişehir/İZMİR  
Tarih: 16 Ekim 1992, Saat: 19.30  
Biletler: Partizan Bürosu ve Kitapçılarda

# MARKSİST FELSEFENİN BAŞLICA TEMELLERİ VE MAO

## IV. Bölüm

### MAO, ZITLARIN BİRLİĞİNİ DEĞİŞMEZ Mİ GÖRÜYOR?

Mao, marksist felsefi yazına kapsamlı katkıda bulunmasına, bu sorunda marksizmi ileriye doğru yeni bir aşamaya ulaştırmasına, zıtların birliği ya-sasını yaratıcı bir biçimde geliştirmesine karşın, özellikle Hocacı cephece, Mao zıtların birliği nok-tasında temelsiz eleştirilere maruz kalır.

Bu eleştiri, Mao'nun zıtların birliğini değişmez gördüğü eleştirisidir.

Zıtların birliği yasasıyla doğrudan bağlantılı bu noktayı açıklığa kavuşturmak, bu sorunda karartı-lan yolu aydınlatmak, tahrifat, hile, siyasal hokka-bazlıkları açığa çıkarmak kaçınılmaz bir görevdir.

Mao, şey ve süreçlerdeki gelişmeleri değişmez, hep aynı mı ele alıyor?

Bunun yanıtı bizzat Mao'dan:

Her sürecin bir başlangıcı, bir sonu vardır. Bütün süreçler kendilerini kendi karşıtlarına dö-nüştürürler. Bütün süreçlerin kararlılığı bağıntılı-dır, ama bir sürecin diğerine dönüşümünde kendi-ni gösteren kararsızlık mutlaktır.

Şunları söyleyen de Mao'dur:

Belli koşullar altında bir gelişmenin iki karşıt yönünden biri aralarındaki mücadele sonucu kaçınılmaz olarak karşıtına dönüşür. Burada esas olan koşullardır. Bellirli koşullar olmadan iki karşıt yönden hiç biri karşıtına dönüşemez.(53)

Savaş ve barışa ilişkin de şöyle diyor:

Savaş da barış da hem birbirlerini karşılıklı ola-rak dışarıda bırakırlar, hem de birbirleriyle ilişkili-dirler ve belli koşullarda birbirlerine dönüşürler.(54)

Hayat ve ölüme ilişkin olarak ta şu açıklamada bulunur:

Eğer hayat ve ölüm birbirlerine dönüşemiyor-sa, o zaman söyleyin bakalım yaşayan şeyler nere-den gelir? Başlangıçta yeryüzünde sadece cansız maddeler vardı, yaşayan şeyler ise çok sonraları cansız maddeden, yani ölü maddeden dönüşerek ortaya çıktılar. Bütün yaşayan şeyler bir değişim sürecinden geçerler: Büyür, ürür ve yok olurlar. Hayat sürdüğü sürece hayatla ölüm sürekli olarak birbirleriyle mücadele ederler ve sürekli olarak bir-birlerine dönüşürler.(55)

Burjuvazi ve proletaryaya ilişkin de şunları söylüyor:

Eğer burjuvazi ile proletarya birbirlerine dönü-şemezlerse, nasıl oluyor da devrim yoluyla prole-tarya yöneten, burjuvazi ise yönetilen duruma ge-lebiliyor?(56)

Hala Mao'ya göndermede bulunabiliriz. Mao da bu sorunda öylesine bol malzeme var ki, akta-rırken seçme sıkıntısı yaşamamak mümkün değil.

Bizzat Mao'nun felsefi yazımından da gördük ki, Mao, zıtların birliğini ve süreçlerindeki çelişme-leri statik, ölü, kuru, hareketsiz, değişmez gör-müyor. Onları canlı hayatları, özdevinimleri içinde görüyor. Aktardığımız pasajlardan da anlaşılabilir ki, Mao, geniş bir örnekler yelpazesine zıtların mücadelesini mutlak olarak ele alıyor.

Çelişki mutlaktır, süreklidir ama, bu, tüm sü-reçlerdeki çelişkinin hep aynı kalacağı, hiç deyiş-meyeceği ve dolayısıyla, süreçlerin de değişmeye-ceği, eski süreçlerin yerlerini yeni süreç ve çelişkilere bırakmayacağı anlamına gelmez. Mao, bu durumu Çelişki Üzerine adlı makalesinde öy-lesine yalın bir anlatımla işlemiştir ki, kişinin şey-tanın okumuş su kabından kaçması gibi, bu ger-çekten kaçması, düşüncesizliği en uç noktaya vardırır.

### MAO, ZITLARI DIŞ OLGULAR OLARAK MI GÖRÜYOR?

Hocacı cephece Mao'ya yöneltilen bir diğer eleştiridir bu.

Felsefi revizyonizmden muzdarık revizyonist - Troçkist kesimlerce de Mao'nun felsefi yazını bu sorunda torpillenir.

İddia nedir?

Şu: Mao zıtları dış olgular olarak ele alır; zıtlar-ın dönüşümünü basit bir yer değiştirme olarak görür. Dolayısıyla Mao'nun yaklaşımı mekanik materyalizm zeminindedir.

Bu sorunda da söylenmesi gereken her şeyi Mao söylüyor. Ve Mao'nun felsefi eserinde bu eleş-tirilerinin aleyhine tanıklığını sürdüren onca pasaj arasında yalnızca bir kaç kanıtla yetineceğiz.

İşte Kanıtlarımız :

**Birincisi :** Materyalist diyalektik dünya görüşü, metafizik dünya görüşünün tersine, bir şeyin gelişmesini anlamak için, onun içten ve öbür şeylerle ilişkileri içinde incelenmesi gerektiğini savunur. Bir başka deyişle, şeylerin gelişimi ve kendi iç ve zorunlu hareketi, bir şeyin kendi hareketi içinde ve çerçevesindekilerle birlikte, birbirlerine bağlı olarak ve birbirleri üzerinde yaptıkları etkide görülmelidir. Şeylerin gelişmelerinin ana nedeni dışta değil içte, yani şeylerin iç çelişkilerindedir. (abc) Şeylerin hareketleri ve gelişmeleri, içinde bu gibi çelişkilerin varlığı nedeniyle olur. Bir şeyin içindeki bu çelişki, gelişmenin ilk nedeni olup, bir şeyin öteki şeylerle ilişkileri-bunların iç bağları ve birbirleri üzerine etkiler-ikinci derecede bir nedendir... Şurası açıktır ki tamamen dış nedenler şeylerin yalnız mekanik hareketine yolaçabilir, yani onların büyüklük ve miktarını değiştirir, ama şeylerin nitelik bakımından binlerce çeşit sürecini ve birbirlerine dönüşümünü açıklayamaz.(57)

**İkincisi:** Materyalist diyalektik görüşe göre, doğadaki başlıca gelişmeler, doğadaki iç çelişkilerin gelişmesiyle olur.(abc) Toplumdaki başlıca gelişmeler de, toplumdaki iç çelişkilerin, yani üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişkilerin, sınıflar arasındaki çelişkilerin, yeni ile eski arasındaki çelişkilerin gelişmesiyle olur (abc)(58)

**Üçüncüsü:** Metafizik ya da kaba evrimci dünya görüşü, dünyaya, tecrit edilmiş, durgun ve tek yanlı bir bakıştır. Dünyadaki her şeyi, dünyadaki bütün türleri, birbirlerinden daima ayrıymış ve hiç değişmezmiş gibi görüyordu. Değişme, ancak nicelikte bir artma, eksilme ya da yer değiştirme olabilir. Üstelik bu gibi artmalar, azalmalar, ya da yer değiştirmeler, şeylerin içinde değil dışındadır, yani dış güçlerin etkisiyle olur, metafizikçilere göre, evrendeki her şey, bunların özellikleri, oluşlarından beri değişmeden öylece kalmıştır. Sonraki her değişme, düpedüz nicelikte bir artma ya da azalmadır. Bunlara göre, bir şey, ancak aynı şey olarak kendini yeniler durur ve farklı hiç bir şeye dönüşemez ... Gelişmenin nedeni olarak şeylerin dışında güçler arıyorlar ve materyalist diyalektik, şeylerin gelişmesinin nedeninin kendi içindeki çelişkiler olduğunu öne süren teorisini reddediyorlardı. (abc)(59)

Yeterince açık!

Ve de Engels'in şu sözleriyle nasıl da uyum içinde:

Maddenin hareketi, salt kaba mekanik hareket değildir, salt yer değiştirme değildir, ısı ve ışıktır,

elektrik ve magnetik gerilimdir, kimyasal bileşim ve ayrışımıdır, yaşamdır ve son olarak bilinçtir... maddenin sonsuza kadar salt yer değişikliği ile sınırlanmış olarak kaldığını söylemek, maddenin ölümlü ve hareketin geçici olduğunu savunmakla eş anlamlıdır.(60)

### BURJUVAZİ OLMADAN PROLETARYA PROLETARYA OLMADAN BURJUVAZİ OLMAZ

Engels'te embriyon halinde gözeneklerden fıskıran, sürgün veren bu formülasyon, Mao'da en geniş, en derin, en zengin şekliyle varlaşır.

Anti-Dühring'de şöyle açıklıyordu Engels:

Ücretliler olmaksızın kapitalistler varolamazlar.(61)

Bu formülasyonu tamamlarcasına Ailenin Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni 'nde de şöyle:

Ve çatışkının iki teriminden sadece biri varolamaz (ancak ikisi birden varolabilir-c.); tıpkı yarısı yendikten sonra, elde bütün bir elmanın kalamayaacağı gibi.(62)

İşte Mao'da somutlaşan şekli :

Burjuvazisiz proletarya olmaz; proletaryasız burjuvazi olmaz.

Şeyler hem birbirlerine karşıdırlar, mücadele halindedirler ve hem de içiçe ve iç bağlarla birbirlerine bağlıdırlar.

Dolayısıyla, kapitalist bir toplumda proletaryasız burjuvazi, burjuvazisiz de proletaryadan sözetmek, materyalist tarih anlayışını tek yanlı yorumlayıp tek ton griye boyamak olacaktır. Dahası, devrimci diyalektiği hançerlemek olacaktır.

Öyleyse bu sorunu iki cephede tartışmak gerekecektir.

Birinci cephe, kapitalist toplum zemininde bu formülasyonun anlamı?

İkinci cephe, sosyalist bir toplumda bu formülasyonun anlamı?

Çoğu kesimce kabul edilen şey, kapitalist toplumda burjuvazisiz proletarya, proletaryasız burjuvazinin olamayacağıdır. Bu noktada fazla bir sorun yok. Dolayısıyla ilk cephe açısından sorunu tartışmayacağız. Ne var ki, ikinci cephe açısından sorun çoğu kesimce anlaşılmamış ve çığırından çıkarılmıştır.

Aslolan sosyalist toplumda burjuvazi ve proletarya sınıflarının konumunu açıkça saptayabilmektir.

Bu kavrayış düzeyine ulaştıktan sonradır ki, sınıf mücadelesinin anahtarı yakalanmış olabilir.

Sosyalist bir toplumda proletaryayı karşıtıdan yoksun bırakan, sorunun köftü yanını atan, diyalektik hareketi kısa kesen ve öldüren anlayış sahipleri Hocacı cephe'dir. Ve de diğer revizyonist kesimlerdir. Bu anlayış çizgisini izleyenler sosyalist bir toplumda burjuvazinin sınıf olarak varoluşunu sürdürmeyeceğini iddia ederler.

İddia şudur: Sosyalist toplumda burjuvazi sınıf olarak yoktur.

Bu demektir ki, kapitalist topluma gelinceye dek burjuvazi karşıtıyla birlikte varoluşunu sürdürüyor ve dahası proletarya burjuvazinin varlık-kosutu işleviyle varlaşıyor, ama sıra sosyalist topluma gelince bu kez proletarya karşıtıyla birlikte varoluşunu sürdürüyor ve dahası, burjuvazi proletaryanın varlık koşulu işlevinden başışık olarak kalıyor ve birden görünmez bir gücün etkisiyle buhar olup uçuyor.

Buna savsata denir, diyalektiği öldürmek denir.

Sosyalist toplumda burjuvazi varlığını sürdürür mü sürdürmez mi sorununu biz burada yalnızca felsefi cephesiyle ele alıyoruz. (Diğer cepheleri yazımızın konusu değil)

Soru şudur öyleyse: Sosyalist toplumda proletaryanın karşıtı olarak burjuvazi varlığını sürdürür mü?

Bu soruya verilecek yanıt, evettir.

Marksist felsefi yazında buna tanıklık edecek zengin bir dökümayasyon vardır. Okuru sıkmamak için işte onca bolca malzeme arasında bir kaç örnek pasaj:

Marx der ki: Özel mülkiyet olarak, zenginlik olarak özel mülkiyet, kendi öz varoluşunu sürdürmek zorundadır; ve bundan dolayı, kendi karşıtının, proletaryanın varoluşunu da sürdürmek zorundadır özel mülkiyet. Hoşnutluğunu kendi kendine bulmuş olan özel mülkiyet, çelişkinin olumlu yanındır.

Bunun tersine, proletarya, proletarya olarak kendi kendini yıkıp yoketmek; ve dolayısıyla, yani bu kendi kendini yıkıp yok edişte, bağlı bulunduğu ve onu proletarya yapan karşıtını da, yani özel mülkiyeti de yıkıp yok etmek zorundadır. Çelişkinin olumsuz yanındır proletarya; çelişkinin yüreğindeki kuşku, eriyen ve kendi kendini yok eden özel mülkiyettir.(63)

Evet Lenin Felsefe Defterleri'nde "Kutsal Aile"nin özeti'ni incelerken aktarıyor bunları.

Bu pasaj, tüm tartışmamıza, tüm bir açıklık getiriyor.

Bu pasaj, sosyalist toplumda proletaryayı karşıtıdan yoksun bırakan revizyonist, oportünist vb. kesimler için öldürücü ibareler taşıyor.

Ne var ki, "Kutsal Aile"nin özeti'ni inceleyen Lenin bununla yetinmiyor şunları da aktarıyor:

Proletarya zaferi kazanacak olursa, bu, proletaryanın toplumun mutlak yanı halini almış olduğu anlamına gelmez katıyen; çünkü proletarya bu zaferi ancak kendi kendini ve kendi kendisiyle birlikte kendi karşıtını da yok ederek kazanmaktadır.

Bu pasajları tam olarak belirtmek gerekirse, Karl Marx ve F.Engels'in Kutsal Aile adlı yapıtlarında Marx tarafından Proudon'u eleştiren bölümde yer alıyorlar. Lenin de bunları Felsefe Defterleri'nde inceleyip yeniden aktarıyor. Okur isterse her iki esere de bakabilir.

Özellikle Lenin'in aktarmasını esas aldık, çünkü Marx'ın yargılarının Lenin'ce de paylaşıldığını göstermek için bu yola başvurduk. Bu yolla, bu hasıraltı edilen alıntılarını çift dikişle sunmuş bulunuyoruz.

Kutsal Aile ya da Eleştirel Eleştirinin Eleştirisi'nde Marx, Proudhon'la polemiginde şunları yazıyor:

Proletarya ve zenginlik, karşıt şeylerdir. Karşıt şeyler olarak bir bütünlük oluştururlar. Her ikisi de özel mülkiyet dünyasının oluşumlarıdır. Sorun, onlardan herbirinin bu çelişki içinde hangi belirli yeri tuttuğunu bilmektir. Bunlar bir bütünlüğün iki yüzüdür demek yetmez.(64) (abc)

Bu bütünlüğün iki yüzünden biri, bu bütünlük içinde "kendi öz erkliliğini" görür, kendini yerinde duyar, bir doğrulanma bulur; diğeri, bu bütünlük içinde "kendi erksizliğini" görür, kendini yerinde duymaz, bir doğrulanma değil, insandışı varlaşma gerçeğini bulur.

Bu bütündeki çelişkide, bir yan daima yıkıcılığı, diğeri daima tutuculuğu, mevcut durumda direşmeyi temsil eder. Çelişkiyi koruyarak sürdürmeden yanadır tutucu yan; yıkıp yok etmektir diğeryan.

Bu devrimci diyalektik yasa, sosyalist toplum için de aynen geçerlidir. Nerede görülmüştür, diyalektiğin yasalarının sosyalist toplumda geçerli olmayacağı? Çelişki eğer iki kutbun hareketinden başka bir şey değilse; sosyalist toplumda proletarya, kendi karşıt kutbundan yoksun olarak mı ayakta kalıyor? Eğer durum buysa, sosyalist toplum edilgenliğe mahkum olmuyor mu?

Şu soru geriye kalıyor: Kapitalist toplumda da, sosyalist toplumda da burjuvazi-proletarya karşıtlığı var. Bir devrimle, şeyler zıttına dönüştüğüne



göre, nasıl oluyor da hala bu çelişmeden sözedilebilir?

Mao'nun Çelişki Üzerine adlı makalesi bu soruyu rasyonel bir temele oturtmuş, Marx-Engels ve Lenin'in yargıları daha da somutlaştırılmıştır.

Kapitalist toplumda burjuvazi çelişmenin ana yönünü, proletarya tali yönünü oluşturuyor. Bir devrimle kapitalist toplum zıttına, sosyalist topluma dönüşünce bu yönler de yer değiştirir. Kapitalist toplumda ana yön olup ve mevcut şeye kapitalist toplum niteliğini veren burjuvazi, bir devrimle ona yön olmaktan çıkar ve böylece mevcut yeni şeye niteliğini veremez artık. Bunun yerine eskiden tali yan olan proletarya bu devrimle eski konumundan sıyrılıp ana yön haline gelir, ve böylece yeni şeye de niteliğini vererek bu kez ayağa doğrulur.

Aslolan, çelişkiyi karşıtların birliği içinde kavramaktır. Burjuva sınıftan bağışık salt bir proleter sınıfla sınırlandırılarak tasarlanmış sosyalist toplum, canlı hayatın canlı gerçeğine uygun düşmez. Uygun düşer diyenler, geri dönüşlerin felsefi temelini bulmada devrimci diyalektik değil, metafizik yöntemlere sarılmak zorunda kalırlar.

Ne diyordu Lenin: Proletarya diktatörlüğü, emekçilerin öncüsü proletarya ile proleter olmayan (küçük burjuvazi, küçük mülk sahipleri, köylülük, aydınlar vb.) bir çok emekçi tabakaları ya da bu tabakaların çoğunluğu arasında özel bir sınıf ittifakı biçimidir, sermayeye karşı yöneltilmiş bir ittifak, sermayenin tam yıkılışını, burjuvazinin direncini ve reterasyon çabalarını yenmeyi amaç bilen, sosyalizmin kesin olarak kuruluşunu ve pekiştirilmesini amaç bilen bir ittifaktır. (abc).

Bu demektir ki, sosyalist toplum, çelişkisiz, çatışmasız, dalgasız değildir. Proletarya karşısındaki sermaye cephesi, burjuvazi cephesi, restorasyon yandaşları cephesi (ki, bunların tümüne burjuvazi cephesi de diyebilirsiniz) proleter yana karşıt yön olarak hareket eder, çelişkiyi sağlayan da işte bu iki yanın hareketidir; yani cebelleşmesi, zıtlaşması, dalaşması hareketidir.

Ve bu demektir ki, sosyalist bir toplumda diyalektik hareketi sağlayan şey, proletarya-burjuvazi karşıtlarının (ve daha başka karşıtların da) bir arada varolması, cenkleşmesi ve bir arada bulunmasıdır. Sorunu, burjuvazi yanının atılması biçiminde ele almak hareketi yarıda kesmektir.

Öyleyse, Mao'nun sözleriyle,

Çelişki bir yön, tek başına bulunmaz. kendisine karşıt olan yön, varlık koşulunu yitirir. ... Burjuvazisiz proletarya olmaz; proletaryasız burjuvazi olmaz.

### DENGE, HAREKET, GELİŞİM

Hareket, bir cismin ya da nesnenin belli bir anda belli bir yerde bir sonraki anda, bir başka yerde olması demek değildir; ama hareket, aynı zamanda hem o yerde olma ve hem de olmamaktır.

Ya da: Hegel'in "Felsefe Tarihi Dersleri"ni incelerken Lenin'in aktardığı gibi, "... o yerde olmaksızın o yerde olmak"tır.

Elalılar hareketi durgunluk halinin basit bir toplamı gibi gösteren savsatalardan yola çıkarak hareketin kökensiz olduğu şeklindeki metafizik sonu-

cuna vardılar. Ve bu, soruna metafizik yaklaşımdı. İlk çağın ilkel materyalistlerinin çoğu da hareketin ebediliğini, yani sonsuzluğunu kabul etmekle birlikte "niçinini" açıklayamadılar, Leuosippos buna tipik bir örnektir.

İşte söyledikleri:

Gerçekten de, edim halinde bir devitken neden yoksa, hareket nasıl var olabilir? Malzeme, hiç şüphe yok ki kendiliğinden hareket edemez; kurucunun hüneri ile harekete geçirilmektedir. Kadınların aybaşı hali ve yeryüzü için de böyledir bu: Tohum ve dölllenme gerekir onlara. (65)

Lenin, Leuosippos için, Aristoteles'in "Metafizik"inin Özeti'ni değerlendirirken şöyle diyor:

Hareketin ebediliğini kabul ediyor ama niçinini açıklamıyor. (Aynı yer)

Leuosippos burada "ebedi hareketin ebedi bir varlıktarafından verilmesi" gerektiğine inanıyor.

Öyleyse, hareketi sağlayan nedir?

Maddenin aynı anda hem kendisi ve hem de kendisi olmaması çelişmeyi sağlar. Bunun kaynağı özdevinidir.

Nedir özdevinin?

Maddenin iç hareketidir; iç çelişmesidir. Öyleyse hareketin kendisi bir çelişmedir.

Anti-Dühring'de şöyle açıklıyordu Engels:

Nesneleri dinginlik durumunda ve cansız, her biri kendi başına, biri öbürünün yanında ve biri öbüründen sonra olarak düşündüğümüz sürece, kuşkusuz onlarda hiç bir çelişki ile karşılaşmayız. Burada kısmen ortak, kısmen farklı, hatta birbiriyle çelişik, ama, bu taktirde, farklı şeylere dağıtılmış ve bunun sonucu kendinde çelişki içermeyen bazı özgülükler buluruz. Bu gözlem alanı sınırları içinde, işimizi alışılmış metafizik düşünce biçimi ile yürütebiliriz. Ama nesnelere, hareketleri, değişimleri, yaşamları, birbirleri üzerindeki karşılıklı etkileri içinde düşünmeye başladığımız andan başlayarak, durum iyiden iyiye değişir. Burada birdenbire çelişkiler içine düşeriz. Hareketin kendisi bir çelişkidir; daha yalın mekanik yer değiştirmek kendisi bile, ancak bir cisim, bir ve aynı anda, hem bir yerde, hem de orada olmadığı için gerçekleşebilir. Ve hareket, işte bu çelişkinin sürekli olarak ortaya çıkma ve aynı zamanda çözülme biçimi içinde bulunur. (66)(abc)

Hareketin kendisi bir çelişki olduğuna göre, çelişki ve dolayısıyla hareket, tüm yaşamın eksenidir; kilit taşıdır. Lenin, Hegel'in "Mantık Bilimi"nde Hegel'den şu pasajı aktarır:

Çelişki, her türlü hayatın ve her türlü hareketin

köküdür, birşey olara kendi kendine bir çelişkisi olan bir şey olarak hareket edebilir ve gene anca böylece bir iç tepiyeye ve bir etkinliğe sahiptir. (67)

Lenin, Hegel'in "Felsefe Tarihi Dersleri"nden şu önermeyi aktarır:

Zamanın ve mekanın özü harekettir, çünkü evrensel olandır hareket; bunları kavramak: özlerini kavramın formu içinde dile getirmek demektir. Olumsuzluğun ve sürekliliğin birliği olarak hareket, kavram olarak, düşünce olarak dile getirilmiştir; ama dolayısıyla da ne süreklilik ve ne de zamandır, kendilerinde doğrudan doğruya öz olarak konumlanamazlar.

Hareket, (zamanın ve mekanın) sürekliliğinin ve (zamanın ve mekanın) süreksizliğinin birliğidir. Bir çelişkidir hareket, karşıtların birliğidir. (68)

Açıktır ki, felsefe de hareket kavramı bir soyutlamadır. Hareket ancak bir karşılaştırma sistemine göre düşünülebilen uzay, zaman ve madde ile kopmaz bir bağlantı ve bağımlılık ilişkisiyle vardır.

Genel anlamda hareket, değişmedir. Maddesiz hareket, hareketsiz de madde varolmaz. Hareket maddenin varoluş biçimi olarak mutlaklıdır. Yarattılamaz, yokedilemez. Hareketin kaynağı özdevinimidir ve dolayısıyla, hareketin kaynağı madde (anti-madde), maddenin içindeki elementar parçacıklardan farklı ve onlara karşıt bir özellik gösteren parçacıklardır. Anti-nötron gibi.

Doğanın Diyalektiği'nde Engels şöyle diyordu:

Madde, hareketsiz düşünülemez. Ayrıca madde, karşımızda varolan, varolduğu gibi de yaratılmayan ve yok edilemeyen bir şey olarak duruyorsa, bundan, hareketin de yaratılmıyacağı gibi yok edilemeyeceği sonucu çıkar. Bu vargı, evrende bir sistem, cisimlerin karşılıklı bağıntılı bir birliğinin kabul edilmesiyle, reddedilemez duruma geldi. (69)

Maddenin varoluş biçimi olarak hareket, en basit yer değiştirmeden, düşünceye kadar, tüm değişiklikleri ve tüm süreçleri kapsar. Hareketin niteliğinin kavranması, en basidinden en karmaşığınaya kadar tüm hareket biçimlerinin öğrenilmesi, kavranması demektir. İdealizmin en temel yanlığı, maddenin hareketinin yeni yeni görünümünün reddinden değil, ama hareketi maddesiz, madde-den bağımsız olarak kavramaya ve açıklamaya çalışmasıdır. Enerjinin de maddesel bir kütle olduğu deneylerle tanıtıldıktan sonra, kimse artık, bu pespaye yargıyı ileri süremez.

Madde hareketle ya da enerjiyle özdeşleştirilebilir mi?

Hayır.

Hayır, çünkü, bu, maddenin inkarı demek olur. Bu saf maddenin yok olarak enerjiye dönüştüğünü ileri süren enerjizm taraftarlarının görüşüdür. Deneyimler tanıtlamıştır ki, enerji de maddesel kütleden başka birşey değildir. Enerji harcanması kitleyi küçültür ama enerji de maddi bir kütledir. Einstein'ın "alan teorisi" bütün bu metafizik idealist saçmalıkları yerlebir etmiştir. Einstein tarafından bulunan kütle ile enerjinin eşdeğerliliği yasası enerjizme öldürücü bir darbe vurdu. Bu yasaya göre, bir cisim kütlesi belirli bir miktar enerjinin karşılığıdır. Kütle maddenin bir ölçüsü; enerji ise hareketin ölçüsüdür. Madde ile hareketin kopmaz bütünlüğü buradadır.

Madde, hareket ve denge konusunda, işte Engels'in hayranlık verici açıklamaları:

Materyalistler, bay Dühring'den önce, Madde ve hareketten söz etmişlerdir. O, hareketi sözde hareketin temel biçimine indirger gibi, mekanik enerjiye indirger, ve böylece zaten daha önceki bütün materyalistler için de karanlık olan, madde ile hareket arasındaki gerçek ilişkiyi anlaşılabilir bir duruma getirir. Bununla birlikte, sorun, yeteri kadar yalındır. Hareket, maddenin varoluş biçimidir. Hiçbir zaman hiçbir yerde, hareketsiz madde ne olmuş, ne de olabilir.(70)

Her hareketsizlik, her denge, sadece görelidir, ancak şu ya da bu hareket biçimine göre bir anlamı vardır. Bir cisim, örneğin, yeryüzünde mekanik denge durumunda, mekanik bakımından hareketsiz durumda bulunabilir. Bu, onun, dünyanın, tüm güneş sisteminin hareketine katılmasını hiç mi hiç engellemediği gibi, en küçük fizik parçacıklarının onun ısısı tarafından koşullandırılan titreşimlere uğramalarını da, atomlarının kimyasal bir süreç geçirmelerini de engelleyemez. Hareketsiz madde, maddesiz hareket kadar akılalmaz bir şeydir. Böylece, maddenin kendisi gibi, hareketin yaratılması ve yokedilmesi de olanaksızdır.(71)

Diyalektik anlayış için, hareketin kendi karşıtında, dinginlikte dışa vurulma olanağı, hiç bir güçlük göstermez. Onun için, bütün bu karşıtık görmüş bulunduğumuz gibi, ancak bağıntılıdır; mutlak dinginlik, koşulsuz denge yoktur. Tekil hareket dengeye yönelir, toplu hareket dengeyi yeniden bozar.(72)

Ve işte Doğanın Diyalektiği'nden son pasaj:

Gezegen grubumuz, güneşin çevresinde ve güneşimiz de evren adamızın içinde hareket etmekle kalmıyor, bütün evren adamız da uzayda öteki evren adalarıyla geçici, görelî denge içinde sürekli olarak hareket ediyor. Çünkü serbestçe yüzen ci-

simlerin görelî dengesi bile ancak hareketin karşılıklı olarak saptandığı yerde bulunabilir.(73)

Mao'nun yargıları Marks, Engels, Lenin, Stalin'in yargılarıyla uyumluluğunu korurken, aynı zamanda Marksist Felsefeyi daha da zenginleştirerek, ilerletiyor.

Mao, denge ve dengesizliği bir çelişkinin iki ucu olarak ele alıyor ve dengeyi görelî, dengesizliği de mutlak görüyor. Bu böyle olmasaydı diyor Mao, ne üst yapı, ne üretim ilişkileri, ne de üretici güçler gelişmezdi; toslarırlardı. Mao, sosyalist toplumda da dengeyi görelî, dengesizliği mutlak görmektedir.

Çelişki ve mücadele mutlak; birlik, ittifak ve dayanışma geçici, dolayısıyla da görelîdir.

Bu sözler Mao'ya aittir.

Şu sözler de:

Denge, dengesizliğe görelîdir. Dengesizlik olmadan denge olmaz. Her şeyin gelişmesi dengesizlikle nitelenmiştir. Dengenin talep edilmesinin nedeni budur.(74)

Çin Komünist Partisi 8. Merkez Komitesi'nin 2. Genel Toplantısındaki konuşmasından bir pasajda şöyle açıklıyor Mao:

Bütün şeyler aynı anda hem hareket halindedir, hem de hareket halinde değildir; işte dünyamızın diyalektiği budur. Saf hareketsizlik diye bir şey olmadığı gibi, saf hareket diye de birşey yoktur. Hareket mutlak hareketsizlik ise geçici ve şartlıdır. Bizim planlı ekonomimizde, aynı anda hem dengededir, hem de dengede değildir. Denge geçici ve şartlıdır. Geçici olarak denge sağlandıktan sonra değişiklikler meydana gelir. Yılın ilk yarısındaki denge durumu, yılın ikinci yarısında dengesizlik durumuna dönüşür; bu yılki denge durumu, gelecek yıl dengesizlik durumuna dönüşür. Biz Marksistler, dengesizliğin, çelişmenin, mücadelenin ve gelişmenin mutlak, denge ve hareketsizliğin ise görelî olduğunu savunuruz.(75)

Dengeyi hareketten, hareketi de dengeden ayrı düşünemeyiz. Bu demektir ki, dengede hareket, harekette denge vardır. Ve bu vazgeçilmez bir kuraldır.

Mao, denge, hareket, gelişimi sosyalist toplum yapısına da uygular. Üretici güçlerle, üretim ilişkileri, alt yapı ile üst yapı arasındaki ilişkiyi de açıklığa kavuşturarak, sosyalist bir toplumda üretici güçlerin her zaman ilerlemekte olduğundan hareketle, dengesizliğin her zaman sözkonusu olabileceği düşüncesini eleştiriden geçirerek, bunun her zaman böyle olmasının mümkün olmayacağını ve bunun da yeni bir dengeyle bozulacağını ve bunun da yeni bir dengesizlikle yeniden değişice-

ğini çözümler.

Bu çözümlenmeden sonra Mao, örneklerinin çeşitli yönleriyle sorunu tartışır.

Bilinirki sosyalist toplumda yeni kurulan üretim ilişkileri, üretici güçlerin gelişmesiyle uyum halindedir. Ne var ki, tam bir uyumdan söz edilemez; mükemmelle varılmaz henüz. Dolayısıyla, sosyalist bir toplumda da sözkonusu ilişkiler arasında, ayrıca alt ve üst yapı arasında hem uyum, hemde uyumsuzluktan, hem uyum ve hem de çelişmeden söz etmek gerekecektir.

Yine aynı şekilde, birikimle tüketim düzeyi arasındaki oranı düzenlemek için ekonomik bir planın gerekliliği, bu sorunda da sürekli bir dengeden ya da dengesizlikten söz edilemeyeceğini, dengenin yeni bir dengesizlikle bozulacağını, bununda yeniden bir dengesizlikle değişeceğini biliyoruz.

Dolayısıyla, sosyalist toplumda da çelişmeler olacak, sürekli dengeden söz edilemeyecek ve her denge yeni bir dengesizlikle varlık bulacaktır. Ne var ki, her şeyin gelişme, değişme süreci dengesizlikle nitelenmiştir.

Sosyalist toplumda dengesizliği reddedenlere Mao şunları söylüyor:

Asıl önemli nokta, teknolojik gelişmede denge ve dengesizliğin, kapitalizm ve sosyalizmde farklı olduğudur. Sosyalizmde denge ve dengesizlik vardır, örneğin; kurtuluşun ilk döneminde, jeolojik projelerde çalışan 200'ü ancak aşan işçimiz vardı ve beklentilerimiz ulusal ekonominin gelişme ihtiyaçları ile bağdaşmaktan uzaktı. Birkaç yıllık yoğun çabalardan sonra, yeni dengesizlikler doğunca, durum hemen hemen düzeltilmişti. Şu anda Çin'de müthiş bir kol işçisi yoğunluğu vardır, bu durum üretimi geliştirme ve emek üretkenliğini arttırmanın gerektirdikleriyle bağdaşmamaktadır. Büyük bir teknolojik devrim başlatmak ve bu dengesizliği çözmek, bu yüzden gereklidir. Yeni bir teknik kesimin her ortaya çıkışında, teknolojik gelişimin dengesizliği kaçınılmaz olarak dikkatleri çekecek hale gelecektir. Örneğin; şimdi daha ileri teknoloji ile uğraşıyoruz ve birçok şeyin uyumsuzluğunun bilincindeyiz. Ancak bu Sovyet kitabı, yalnız kapitalizmdeki bir miktar dengeyi reddetmekle kalmıyor, sosyalizmdeki bir miktar dengesizliği de reddediyor.

Hem teknoloji, hem de ekonomi böyle gelişir. Kitap, sosyalist üretimin gelişmesinin dalgalı ilerleyişini tanımlıyor gibi görünüyor ve sosyalist ekono-

minin gelişiminden kusursuz, inişsiz çıkışsız, dümdüz bir doğruymuş gibi söz ediyor. Bu düşülmeyecek bir şey. (76)

Engels, Doğanın Diyalektiği'nde, hareketin, itim ve çekimin karşılıklı etkisinden oluştuğunu saptıyor. Bu demektirki, hareket ancak her çekimin buna denk düşen itim tarafından dengelenmesi ile olasıdır. Eğer böyle olmasaydı, bir yan diğerine üstünlük kazanacak ve harekette son bulacaktı.

Demek ki, yaşam, denge, dengesizlik, denge; dengesizlik biçiminde varlaşarak, ancak, denge, görelî ve geçici karakterde, dengesizlikte esas nitelikte, mutlak nitelikte doğrultuyla yolacaktır.

Denge ve hareket sorununu, özellikle doğada çeşitli örneklerle ayrıntılandırıp, berrakça çözümlen Engels'in yanında Mao'da, toplumsal yaşamda, özellikle de sosyalist toplumda çeşitli örneklerle çö-

**İnsan bilgisinin gelişmesi dairelerin çevresinde dönen, devri bir biçim gösteren ve hep kendisini bu daire etrafındaki hareketiyle yineleyen bir süreç değildir.**

**İnsan bilgisinin gelişmesinde, tek bir şeyin bilgisinden, şeylerin bilgisine doğru derece derece bir genişleme vardır. İnsan genellemelere doğru arasındaki ortak nitelikleri öğrenir. İki bilme süreci vardır: Biri genelden özele, diğeri özelden genele. Bu da sarmal ya da ilerleyen daireler dizisi biçimiyle olur. Mao, insan bilgisinin devri olarak ilerlediğini söyler; ancak bunu söylerken, her devresiyle insan bilgisinin gelişip, derinleştiğini de çözümler.**

zümleyip açıklığa kavuşturmuştur.

Özellikle Hocacı cephece Mao'ya yöneltilen, Mao'nun şeyleri hep dengede gördüğü eleştirisi, tüm açıklamalarımızdan, Mao'dan aktardıklarımızdan sonra iddia düzeyinden öte bir anlam ifade etmez.

Şu sözler Mao'nundur:

Dünyada hiç birşey dümdüz gelişmez. Bu yüzden düz gelişme ya da denge teorisine karşı çıkmamız gerekir.(77)

Yargı okurundur!

Mao'ya aynı kesimce yöneltilen bir diğer eleştiride diyalektik gelişmeye değgindir.

Söylenenler şudur: Mao gelişmeyi devri bir biçimde ele alıyor, dairenin etrafında dönen bir hareket olarak bakıyor gelişmeye.

İşte bu iddiaların aleyhine tanıklık edecek bir Mao'dan:

Toplum daima helezonlar biçiminde ilerler.(78)

Mao'nun bu sözü, Lenin'in şu sözleriyle uyum halindedir:

İnsan bilgisi, bir daireler dizisine, bir sarmala durmaksızın yaklaşan bir eğri çizgidir.(79)

İnsan bilgisinin gelişmesi dairelerin çevresinde dönen, devri bir biçim gösteren ve hep kendisini bu daire etrafındaki hareketiyle yineleyen bir süreç değildir.

İnsan bilgisinin gelişmesinde, tek bir şeyin bilgisinden, şeylerin bilgisine doğru derece derece bir genişleme vardır. İnsan genellemelere doğru gider; şeylerdeki nitelikleri kavradıktan sonra, onlar arasındaki ortak nitelikleri öğrenir. İki bilme süreci vardır: Biri genelden özele, diğeri özelden genele. Bu da sarmal ya da ilerleyen daireler dizisi biçimiy-le olur.

Mao, insan bilgisinin devri olarak ilerlediğini söyler; ancak bunu söylerken, her devresiyle insan bilgisinin gelişip, derinleştiğini de çözümler.

Mao insan bilgisinin bu biçimdeki devri gelişmesini çözümlerken, gelişmenin bir dairenin çevresinde durmaksızın kendisini yineleyen bir süreç olarak ele almaz; burada kastedilen dairesel değil, sonsuza dek ilerleyen, genişleyen gelişmedir.

Nitekim Mao, kooperatif için birikime ilişkin olarak yaptığı açıklamalarında gelişmenin helezonik hareketini, kooperatifin gelişim seyrine uygular ve kooperatif birikim için "dalga dalga", "helezonlar halinde ilerleme"den söz eder. Dalga dalga ve helezonik gelişmeyi somut olarak kooperatiflerdeki birikim gelişimine de uygulayarak, Hocacı güruhun eleştirilerinin altındaki toprağı kurutur.

İşte Mao'nin önemli pasajı:

Kooperatif için birikimle, kooperatif üyelerinin gelirleri arasındaki oran üzerinde de durulmalıdır. Birikimi azar azar artırmak için kooperatifler değer yasasından yararlanmalı, masrafları azaltmalı, dikkatli ve tutumlu bir biçimde yöneltilmelidirler. Bu yıl iyi ürün alınrsa, kooperatiflerin birikimi geçen yıldakinden biraz fazla olmalı, ancak çok fazla olmamalıdır, çünkü önce köylülerin daha fazla doymasını sağlamak daha iyidir. İyi ürün alınan yıllarda daha çok birikim yapılmalı, kötü ürün alınan ya da hiç ürün alınmayan yıllarda ise daha az yapılmalı ya da hiç yapılmamalıdır. Başka bir deyişle birikim dalga dalga ya da helezonlar halinde ilerler. Dünyadaki her şey bir çelişme, karşıtların birliği olduğundan dalgalar halinde hareket eder ya da gelişir. Güneşin çıkardığı ışıklara ışık dalgaları, radyo

istasyonlarının yayınladığı dalgalara radyo dalgaları denir ve ses de ses dalgaları tarafından taşınır. Su, su dalgalarıyla, ısı da ısı dalgalarıyla hareket eder. Bir bakıma yürümek de dalgalar halinde olur, burada atılan adımlar dalgaları oluşturur. Şarkılar da dalgalar halinde söylenir; şarkıcı dizeleri birbirinden söylemez. Yazı da dalgalar halinde yazılır, çünkü insanlar bir kalem darbesiyle birkaç yüz kelimeyi birden yazamazlar, tek tek birbiri ardısıra yazarlar. Her şeyin içinde varolan, karşıtların hareketindeki dalgalar halinde ilerleme özelliği işte budur.(80)

Demek ki, insan bilgisi durmaksızın bir sarmala yaklaşan bir gelişimdir.

Mao'nun Sovyet İktisadının Eleştirisi'nden şu sözlerle noktalayalım:

Hiç bir gelişme doğrusu düz değildir. Ya dalgalı, ya da sarmaldır.

Beşinci ve son bölümde MARKSİST FELSEFENİN BAŞLICA TEMELLERİ VE MAO dizimizi Yadsımanın Yadsınması, Nicelik Nitelik Ve Diyalektik Materyalist Bilgi Teorisi ile bitireceğiz.

#### KAYNAKÇALAR:

- 53 - Mao, Seçme Eserler(5), S. 477
- 54 - Mao, Seçme Eserler(5), S. 422
- 55 - Mao, Seçme Eserler(5), S. 422
- 56 - Mao, Seçme Eserler(5), S. 422
- 57 - Mao, Teori ve Pratik, S. 30-31
- 58 - Mao, Teori ve Pratik, S. 31-32
- 59 - Mao, Seçme Eserler, (5), S. 395-396
- 60 - Engels, Doğanın Diyalektiği, S. 55
- 61 - Engels, Anti Dühring, S. 67
- 62 - Engels, Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni, S. 88
- 63 - Lenin, Felsefe Defterleri, S. 16-17 - Ayrıca bkn: Marx-Engels, Kutsal Aile, S. 60-61.
- 64 - Marx-Engels, Kutsal Aile ya da Eleştirel Eleştirisinin Eleştirisi, S. 60
- 65 - Lenin, Felsefe Defterleri, S. 315
- 66 - Engels, Anti-Dühring, S. 212
- 67 - Lenin, Felsefe Defterleri, S. 113
- 68 - Lenin, Felsefe Defterleri, S. 210-211
- 69 - Engels, Doğanın Diyalektiği, S. 96
- 70 - Engels, Anti-Dühring, S. 127
- 71 - Engels, Anti -Dühring, S. 128
- 72 - Engels, Anti-dühring, S. 131
- 73 - Engels, Doğanın Diyalektiği, S. 56
- 74 - Mao, Sovyet İktisadının Eleştirisi, S. 82
- 75 - Mao, Seçme Eserler(5), S. 378-379
- 76 - Mao, Sovyet İktisadının Eleştirisi, S. 81-82
- 77 - Mao, Teori ve Pratik, S. 61
- 78 - Mao, Seçme Eserler (5), S. 532
- 79 - Lenin, Felsefe Defterleri, S. 306
- 80 - Mao, Seçme Eserler(5), S. 438-439

## TÜM SAĞLIK-SEN ŞUBE ÇALIŞMA PROGRAM TASLAĞI

**Sağlık emekçilerinin Devrimci Demokratik Sendikalar Birlik perspektifiyle yürüttüğü sendikalar çalışmasının süreci içinde çıkan bu taslak, bir tartışma taslağıdır. Görüş ve eleştirilerini bildirmek isteyen okuyucularımız önerilerini dergimize gönderebilirler.**

PARTIZAN

### GİRİŞ

Bugünkü süreçte sendikalar mücadelemiz ekonomik-sosyal sınırlarla çevrilenen bir konumda olmasına rağmen, bunu aşmaya çalışmaktayız. Dolayısıyla, bugün devrimci-demokratik tüm değerlere sahip çıkmak, işverenlere karşı mücadele etmek, gaspedilen hak ve kazanımlarımızı geri almak ve iktidarı gerekli işçi kanunlarını çıkarmaya zorlama temelinde başlayarak nedenlerini, sorunlarımızı, temelden çözmeye yönelmeliyiz. Bugün içinde bulunduğumuz koşullarda, ekonomik, demokratik politik ve sendikalar hak ve özgürlüklerimizi elde etmenin tek çaresi, bütün sınıf kardeşlerimizle devrimci demokratik birikimi toparlayarak diğer demokrasi güçleriyle birlikte mücadeleyi yükseltmektir. Tüm işçi sınıfı ve temsilcilerinin öncelikle böylesi sorunlara kafa yorarak, mevcut durumu aşma noktasında gerekli çözümleri bulmaya çalışmanın aciliyet kazandığını sanırım vurgulamak gerekmez. Bu konuda herkese iş düştüğünü kabul etmek gerekir. Bu amaçla, öncelikle temsilcilik sorununa ana hatlarıyla eğilmek ve önem vermek gerekir. Bugün işyerlerinde çözülmeyi bekleyen yığınla sorun var. Tüm bunlar işçi sınıfının genel sorunlarından kopuk değildir. Temelinde yasal engellerin bulunduğu bir dizi sorun vardır. Bunlardan biri de işçi temsilciliğiyle ilgili sorunlardır. İşçi temsilcileri her sorunda olduğu gibi, özellikle temsilciliği ilgilendiren konularda da, bilgi sahibi olmalı, bunların çözümü için, gereken çabayı göstermelidir. Bugüne kadarki temsilci sistemi genelde gönüllülük bazında olmaktadır. Her ne kadar 15/1 seçim yapıyorsa da, geçmiş sendika yönetimi dönemindeki oluşumlardan hiç farkı olmamakla beraber, aynı insanlar bu dönemde de mevcuttur. Yukarıda belirttiğimiz gibi aciliyeti olan sorunlarımızın çözümü için ve geçmiş bölge yönetiminde yaşanan kısmi olumsuzlukları (aşağıda değineceğiz) ortadan kaldırmak için bir temsilci işçi sınıfını ilgilendiren tüm yasa tüzük ve yönetmelikleri bilen, yanlışları eleştiren, doğruları hak kim kılmak için mücadele eden, üyesi olduğu sendikaların sınıf mücadelesindeki yerini daha ilerilere götürmek için çaba gösteren ve sendikaların her türlü faaliyetine aktif olarak katılan v.b. niteliklere sahip olması gerekir. Eğer bir temsilci bu niteliklere sahip değilse, bu duruma ve niteliğe sahip olması için sendikaların ve sınıf bilinli işçilerin çabası, denetimi ve önderliği oldukça önem arz eder. Bu açıdan, başta Genel Merkez olmak üzere Şube yönetimi, temsilcilerin eğitimine özel önem vermesi gerekir. Çoğumuzun sorumluluklarımızın neler olduğunu

bilmemesi, yani sınıf bilinci deneyimlerimizin olmayışı önemlidir. Sorumlu olduğumuz alanlarda görevlerimiz neler olmalıdır? Sırasıyla incelememizde yarar görmekteyiz. Temsilcilerin, şubelerin, temel taşları, işyerlerin can damarları olmasından önemlidir. Öncelik temsilcilerin eğitimini ve gelişmesini sağlamak; oradan sonra, geçici şube oluşumunu bu sağlam temellerde oluşturmak daha yararlı olacaktır dolayısı, konuyu irdelemekte yarar vardır. Daha önceleri, bölge yönetimleri somut politikaların olmaması, günü birlik politika belirlemekle yetinilmesi, sadece genel merkez ve işyerleri arasında bir aracı görevini üstlenmiş, doğru dürüst politika üretmemiş, bölge toplantılarında sağlıklı ve somut öneriler gelmediği için dar, içi boş tartışmalara gidilmiştir. Toplantıya katılımların sayıları bundan dolayı azalmış, çoğu zaman toplantıyı terk edenler çıkmış ve bölge yönetimine karşı güvensizlikler oluşmuştur. Bölge yönetimi bir program çıkarmadığı için, komisyonlar bile oluşturulamamıştır. Bundan dolayı, sendika genel merkezi de işlevsiz hale gelmiştir. Tüm bu olumsuzluklar genelde Tüm Sağlık-Sen'in merkezini tıkanma noktasına götürmüştür. İşte olumsuzlukları olumluya çevirmek geçmiş hata ve zaafardan ders çıkarmak gerekliliği bizlere büyük görevler yüklemektedir. Öncelikle dört aylık programın çıkmasını sağlamak, şubeye işlerlik kazandırmak için komisyonların oluşmasını sağlamak, politika üretmek, şubelerin haftada bir toplanması, işyerlerinin konumuna göre perspektif sunulması, örgütsüzlüğün olduğu yerleri tespit etmek, bu süreçte kısa ve uzun vadeli hedefler belirlemek, acil durumlarda şube yönetimini toplantıya çağırarak, eylemlilik dönemlerinden eylem komitesi oluşturup gelişen ve gelişmekte olan durumlara anında müdahale etmek, işyeri toplantıları için muhatap işverenleri zorlamak, grevli toplu sözleşme pazarlığına oturtmaya zorlamak, eylemlilikler döneminde veya sonrasi sürgünlere karşı anında müdahale, üyelerinin hak ve çıkarlarına sahip çıkmak zorunda, tüm bunları sırasıyla incelemek ve genel merkeze raporları düzenli vermek sorunu kitlelere ulaştırmak sorumluluğunu taşımalıdır.

Bundan dolayı bu program taslağını sırasıyla incelemek, tartışmaya açmak ve geliştirmekte hepimize görev düşmektedir. Ben yazmadım başkası yazdı anlayışını gütmemek, yanlış olmakla beraber gelişmeyi engeller. Bundan dolayı, tüm duyarlı insanların katkısının olmasında yarar var. Taban yalnızca seçme değil, yönetim ve karar alma sürecine de katılmalıdır.

**İŞYERİ TEMSİLCİLİĞİNİN ÖNEMİ**

Gerek sendikaların işyerinde çalışanların sesi -gözü-kulağı olmaları, gerekse de, hem sendikal hem de işyeri sorunlarının takipçisi, denetleyicisi olmaları dolayısıyla, işyeri işçi temsilcilerinin önemi oldukça fazladır. Hiç şüphe yok ki, bir sendikanın örgütlü bulunduğu işyerindeki örgüt varlığının en önemli kanıtı, işyeri-işçi-sendika temsilcileridir.

Bir başka ifadeyle işyeri temsilciliği, pratikte işlevi fazla olan sendika organlarıdır. Bu organlar olmasa, ne işçiler, ne de sendika tarafından işyerleri denetlenir, işyerlerindeki sorunlara karşı örgütlü mücadele edilemez ve bu işyerleri hakkında sağlıklı kararlar alınır, uygulanmaz.

İşyeri temsilciliğinin bir başka açıdan önemi de, tabanın sendikalarda söz ve karar sahibi olmalarının yani demokratik merkezîyetçilik ilkesinin, sendikal demokrasinin uygulanıp, uygulanmadığının denetlenmesi yükümlülüğü ve sorumluluğuna sahip olmasından geçer.

İşçi sınıfı adına yetkili olan işyeri temsilciliği özellikle bu açıdan belirleyici önemdedir.

1- Sendika ile ilişkide olmaları ve temsilciliğini yaptığı işçilerin sendikalarda söz ve karar sahibi olmalarını sağlamak.

2- İşveren ile ilişkide olmaları ve işçileri her türlü hak ve menfaatlerinin korunması, sağlanması, denetlenmesi ve takipçisi olarak işyeri yönetiminde sayılmalarını sağlamak.

**TANIM:** Temsilci, belli bir kuruluşun ya da topluluğun adına söz söyleme iş yapma tartışma yetkisine sahip olan kişidir. Ancak, altını çizerek belirtelim ki, bu tanımlama bu yetkinin söz konusu kuruluş ve topluluk tarafından verilmesiyle bir anlam kazanır. Yoksa başkalarının tayini görevlendirilmesiyle değil.

**NİTELİĞİ:** Temsilcilerin niteliği, gerek işyerindeki işçilerce gerekse sendika açısından da önemlidir. Temsilciliğin bulunduğu çevrenin hak ve çıkarlarını en iyi bir biçimde savunmak, geliştirmek onlar adına en iyi sözü söylemek ve en iyi işi yapmak Temsilciye o yetkiyi verenlerin beklendikleri şeylerdir. Bir temsilci genel sınıf bilincine erişmiş, sınıf için mücadelesini aksatmayan, sistemli olarak gerekli eğitimini yapan, aktif olarak ekonomik, demokratik, politik mücadelelere katılan ve teoriyle pratiği birleştiren başarılarından zafer sarhoşluğuna, başarısızlıklardan yıldınlığa karamsarlığa kapılmayan, işçi sınıfını ilgilendiren tüm yasa, tüzük ve yönetmelikleri bilen, yanlışları eleştiren, doğruları hak kılma için mücadele eden, üyesi olduğu sendikanın sınıf mücadelesindeki yerini daha ileriye götürmek için çaba gösteren, sendikanın her türlü faaliyetine aktif olarak katılan niteliğe sahip olması gerekmektedir.

Bir temsilci sömürönlere karşı sömürönlere, ezenlere karşı ezilenlerin, zulüm edenlere karşı zulme uğrayanların savunucusu olduğu bilinciyle pazarlık yapma, hak alma sanatına sahip olmalıdır. Bir temsilci alınteri göz nuru ile elde edilen işçi haklarını pazarlık masasında gaspedilmesine karşı kararlılıkta durmasının yanı sıra, gaspedilen hakların yeniden elde edilmesi için gereken çaba ve duyarlılığı da göstermelidir.

Bir temsilci sınıfın kısa vadeli çıkarlarını değil, uzun vadeli çıkarlarını esas alır.

**Şube Yönetiminin Oluşumu**

1. Şube Başkanı
2. Genel Sekreter
3. Örgütlenme Sekreteri
4. Basın Yayın Sekreteri
5. Eğitim Sekreteri
6. Sosyal İşler ve Hukuk Sekreteri
7. Mali İşler Sekreteri
8. Toplusözleşme Sekreteri

**Komisyonların Oluşumu****a) Örgütlenme Komisyonu**

Sendikanın örgütlü bulunduğu yerlerde durumunu takip etmek, üyelikleri izlemek, istifaların üzerine giderek, nedenlerini araştırmak ve önlenmesi için gerekli çalışma içine girmek ve önlemler almak, iş kolundaki sendikası işyerlerini tespit edip takip etmek, buralardaki örgütlenmeyi, sendika (şube) bünyesinde yürütmek, komisyonunu oluşturarak tabanın söz ve karar sahibi olmasını sağlamak, tüm üyelerinin üye kayıtlarında isimleri, çalıştığı yerlerin tespitini yapıp, her işyerine ait bir defter tutmak, üye kayıtları için her hafta bir bölüm tespit edip bir ekip olarak gitmek, işyerlerinin genel bir isim listesini çıkarmak. Eylemlilikler gündemini önceden tespit etmek, gerekli koşullarda eylemlilikleri hazırlamak ve haberdar etmek, işyerinde panel, seminer ve işyerine özgü sorunların tartışılması için işyerinde toplantılar hazırlamak, varolan hükümet yanlısı sendikaları teşhir etmek, diğer sendikaların sendikamızdan farklılıklarını anlatmak, sendikamızı tanıtmak, geliştirmek ve örgütlenmeye ilgili, şubeye düzenli rapor sunmak, işyerinde tespit edilen sorunların, yayın yolu ile gündeme gelmesi halinde, veya eğitim durumunu, sosyal faaliyetlerle ilgili önerilerini sorumlu komisyonlarla ortak çalışma yapmak.

**b) Basın Yayın Komisyonu**

Basın yayın sadece taşımacılık işini üstlenmemelidir. Sendika, dergi ve gazetelerin çıkarılan broşürlerini ve bildirilerini tüm üyelere ulaştırılması ve üyelerin dergi ve gazete faaliyetine çekilmesini sağlamak, yerel planda, belirli bültenler çıkarmak, derginin daha düzenli hale gelmesini ve içeriğinin eğitici, geliştirici olması üyelerin sorunlarının, çıkan yasa ve tüzüklerin veya toplusözleşme vb. dergide gündeme getirilmesi, tartışma yazılarına ağırlık verilmesi, güncel olaylarda ve günü birlik sorunların dergide tartışılması. Araştırma yazılarına ve mesleki hastalıklarda üyelerin karşılaştığı sorunları ve tedbir hakkında yazılar yayınlamak.

**c) Eğitim Komisyonu**

Bugün tüm sendikaların işçi sınıfını eğitme, onları zorlu mücadelelere hazırlama, kendi sorunlarına ve örgütlerine sahip çıkmaları doğrultusunda temel ve köklü bir eğitime tabi tutma gibi bir sorunu yoktur. Ara sıra, maaşlı kadrolarına yaptırdıkları seminerler asil amaçları çok uzaktır. Sınıf bilincinden ziyade çeşitli formalite bilgileri verilmektedir. Bu bilgiler, işçi sınıfının gerçek yaşamında çoğu zaman gerekli bile olmamaktadır. Sınıf bilincinin gelişmesi, işçi sınıfının maddi bir güç haline gelmesi, mevcut siyasal iktidar kadar sendikal önderlikler bakımından da korkulu bir durumdur. İşçi sınıfının bi-

linçsizliği bürokrat önderliklerce de kendi geleceklere için bir güvence olmaktadır. Bilinçli işçi, önderlerini seçmeyi ve sorunlarının çözüm yollarını daha iyi bilecektir. O nedenle işçinin geri ve bilinçsiz oluşu düzenin işine geldiği gibi, bürokrat sendikal önderliklerin de işine gelmektedir.

Geçmiş sendika yönetiminin eksik de olsa çıkardığı eğitim dizisine kalan bölümden devam edilmelidir ve yeneden eğitim çizelgesi çıkartılmalıdır. Şube eğitimi iki aşamalı olmalıdır. Birincisi işyeri temsilciliğini geliştirici, ikincisi, örgütlü olduğu hastanelerde üyelere yönelik olmalıdır. Üyelere yönelik, ekonomik ve demokratik bazda onları hazırlama derginin ve bültenlerin geliştirilmesi ve araştırma yazılarının çıkması için de yetiştirilmelidir.

**d) Mali Komisyon**

Sendikanın bu döneme ait üye aidatlarını düzenli toplamak, gelir kaynaklarını araştırarak, üyelerinin tümünün çalıştığı yerleri tespit etmek ve onlara ulaşmak, bütçeyi düzenli tutmak, aylık gelir ve giderlerini her ay sendika panosuna asarak, herkesi bilgilendirmek gerekir. Alınan malzemeler faturalı olmalı, faturasız işlemlere gidilmemelidir. Bu sorunun çözümü kısa vadeli. Resmi statüko kazanıp bu sorunun banka yolu ile temin edildiğinden dolayı sorunun büyük kısmı çözümlenecek.

**Sosyal Komisyon**

Sendika üyesi işçilerin birbirleriyle ilişkilerini geliştirmek, aralarındaki dayanışma ruhunun gelişmesini sağlamak. Sosyal, kültürel vb. yönden geliştirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak. Bunun için gerekli materyalleri (kitap, gazete, dergi, bülten, TV, video, film, slayt, tiyatro, pano vb.) temin etmek ve takibini yapmak, etkinliklerini gerçekleştirmek.

**Toplusözleşme Komisyonu**

İşkolları düzeyinde, merkezi toplusözleşme anlayışını reddetmemekle birlikte, bugün için işçi sendikalarında toplusözleşmeleri tek tek işyerleri nezdinde yürütmek. Toplu iş sözleşme taslağının en geniş (mümkünse tümünün) katılımı ile işçiler tarafından belirlenmesini savunmak ve hayata geçirmek. Toplu iş sözleşmeleri sendikacılar ve temsilciler dışında, işyeri toplusözleşme komite temsilcilerinin de katılımı ve bu komitelerin işçiler tarafından demokratik seçim sonucu belirlenmesini savunmak ve sağlamaya çalışmak. Toplu iş sözleşmesinin işçiyeye danışılmadan bağışlanması reddetmek. Toplusözleşme gelişmelerinin son durumu işçilere anlatılmalı ve imza için işçilerin onayı alınmalıdır.

**Grev Konusunda**

Grev konusunda kararın işçiler tarafından verilmesi zorunlu görmek ve sonuçlandırırken de, yine işçilerin kararını esas almak. Grevin başarıyla sürdürülmesi ve sonuçlandırılması için bir grev komitesini gerekli görmek ve grev komitesinin demokratik seçimle oluşturulmasını, grevi sevk ve idare etmesini savunmak, uygulamak. Şube temsilciler kurulunun gerekli olduğu her koşulda ve her ay bölge temsilciler kurulunu toplantıya çağırıp, durum değerlendirmesi yapmak.

**Taban Yalnızca Seçime Değil, Yönetim ve Karar Alma Sürecine de Katılmalıdır**

Bugün sendikal alan işçi sınıfının dışında bürokratik bir mercii niteliğindedir. Yönetme sürecinde işçi sınıfı-

nin insiyatifi, katılımı, denetimi dışlanmaktadır. O nedenle devrimci demokrat işçi önderlerine düşen en önemli görevlerden biri de, işçi sınıfının sendikal kararlara ve yönetime katılımını sağlamak olmalıdır. Çünkü bir sendikanın üyeleri, hiç kuşkusuz sendikanın en önemli ve en belirleyici kesimidir. Bir bakıma, daha doğrusu ortaya koyacak olursak, sendikanın kendisidir. Ne var ki, bu önemine karşın üyelerin işlevi ve sendikal kararların oluşmasındaki yeri esas olarak yetersiz kalmakta, hatta çoğunlukla ortadan kaldırılmaktadır. Olan şey, üyenin siyasal bir işlevden adeta yoksun bırakılmasıdır. Yani kendi sendikasının karar oluşturma sürecinde tümüyle işlevsizdir. Görevi, karar alanları dolaylı olarak seçmek, alınan kararlara uymak ve uygulamak olmuştur. Ancak izlenen bu yol bizlere göre yanlış bir yoldur. Sendika yönetim ve karar alma sürecine, sıradan bir üyenin katılımı sağlanabilir ise bu değişimin başlatacağı süreç bizi son tahlilde daha sağlıklı bir sendikal yapıya götürecektir.

Sendikalar, yönetenler ve yönetilenler ayrımının kesin çizgilerle belirlendiği, yönetenlerce tek başına kararların alınıp, yönetilenlere uygulandığı kuruluşlar değildir; olmalıdır. İnsanları bir araya getiren ortak sorunlar ve bunun üzerinde yükselen ortak mücadeledir. Dolayısıyla mücadelenin başarısı kitlesel katılımıdır. Sınıf bölünmelerin, dışlamaların, soyutlamaların, bu mücadeleye zarar vereceği, potansiyeli zayıflatacağı bilinmektedir. Zaten kişisel ve köksüz ayrıklar yanyana verilen ortak çalışmalarda kaybolmaktadır. Artık çağımızın mücadelecisi insanı kendi katkısı olmadığı, kararını etkileyemediği çalışmalardan uzak durma eğilimindedir. Bu nedenle sendikal kararların oluşumu sürecinde üyelerin kopuk kalması, bir sendika için en sağlıksız bir biçimdir.

Sendikal alanda bürokrat sendika ağaları işçi sınıfını denetim ve yönetim sürecine şu kısa ifadenin arkasına gizlediği anlayışla engellemişlerdir. "Delegelerinizi seçin, sonra evlerinize gidebilirsiniz!" Evet bugüne kadar mevcut uygulamalardan da anlaşılacağı gibi bürokrat sendika ağaları genellikle işçiyi yönetim ve denetim dışında tutmak için böyle düşünür ve böyle davranırlar.

Bunu açarsak şöyle bir tablo çıkar ortaya: Bugüne kadar tezgah başında çalışan sendika üyesi genellikle, üyenin görevinin karar verecek kişileri seçmekle bittiği, bunun dışında kararlara ilişkin görevi bulunmadığı yanlış anlayışı dikte ettirilmiştir. Başka bir deyişle üye önceden belirlenen yöneticiler, işçiler ile ilgili kararı işçiler ve sendika adına verecektir. Bu durum da, üyenin sendikal kararlara doğrudan katkısı, veya onları etkilemesi söz konusu olmamakta. Sadece kararları verecek olanları etkilemesi sözkonusu olmamakta, kararları verecek olanları seçme ile işlevli kılınmış olmaktadır. Oysa üyenin en temel işlevi karar alma sürecine katılma ve kararları etkileyip görevi ortadan kalktığına sadece üst düzeyde oluşan kararların yeterliliği, doğruluğu ve sağlamlığı sorunu gündemde tartışılmalı olarak, bulunduğu sendikaların bünyesinde çeşitli hastalıkların doğmasına da yol açmaktadır. Bu hastalıkların en çarpıcısı tartışmanın ve karar verme sürecinin dışında kalmış işçilerin işlevsizlikten dolayı birbirleriyle uğraşmaya yö-

nelmiş olmalarıdır. Böyle bir ortamda kişisel sürtüşmeler, çekişmeler dedikodular ve sağlıksız gruplar oluşmakta, sendika kendi dışı ile ilgili değil, işi ile uğraşmaya başlamaktadır. Bu da mücadele potansiyelini ve örgütülüğünü zayıflatan önemli bir nesnel durum olarak, işçi sınıfı güçlerinin önünde durmaktadır. Bu duruma son vermeyen yolu mevcut sendikal örgütlenmenin yanı sıra, yeni, örgütlenmeler yaratarak, kitleleri buralarda örgütleyerek söz ve karar sahibi yapmaktan geçer.

### Önerilerimiz

1. Yukarıda belirttiğimiz komisyonların oluşturulması bu komisyonların işyerlerinde de aynı temellerde oluşturulmasını sağlayıp, genel merkez komisyonlarına da işlerlik kazandırmasını sağlayacaktır.

2. Acilen programın geliştirilmesini sağlamak, kısa ve uzun vadeli programlar konusunda öneriler sunmak.

3. İşyeri toplantıları ve şube toplantı raporları yazılı hale gelmesi ve genel merkeze iletilmesi ve sonucunun tekrar toplantıya sunulması.

4. Şube yönetimi düzenli toplanmalı, günün ve gelişen duruma müdahale için politika üretmesi.

5. Eylemliliklerde eylem komitesi oluşturması.

6. İşyerlerinde yapılan temsilcilik seçimlerine gözlemci katılması

7. Genel merkez kararlarını ve çıkarmış olduğu yasa, tüzük, toplu sözleşme vb. konuları şubede ve işyerlerinde tartışmaya açarak sonuçlar doğrultusunda karar almalı.

8. Genel merkezde platforma katılan temsilcileriyle birlikteliğinde bulunma ve platformun çalışmaları hakkında bölgelerde tartışma açmak, oraya somut öneriler sunup işlerlik kazandırmak.

9. Şube genel seminer, gece, gezi düzenlemeli hem üyelerin bilinçlenmesini sağlamalı hem de sendikaya maddi gelir sağlamalı.

10. İşyeri baştemsilcileri ve temsilcileri şube denetlemeli. Rapor halinde genel merkeze sunmalı.

11. Sendikamızın tanınması için genel merkez düzeyinde işyerlerinden sorumlu yöneticiler, toplantı ve sendika temsilcilik odasının verilmesini sağlamak.

12. Şube işyerlerindeki temsilci ve üyelerinin sürgün, yer değiştirme ve her türlü hak ve çıkarlarına yönelik anti-demokratik uygulamalara karşı koyma.

13. Sendikanın denetleme ve disiplin kurulu bir an önce toplanmalı ve görevini yapmalı.

14. Bölgedeki hastanelerde çalışanların Ad ve Soyadları, bölümleri, kadroları sendikaya üye olup olmadıklarının tespiti için çalışmaların yapılması.

15. Şube yönetimi her hafta düzenli toplanmalı, işyeri raporlarını inceleyip karara bağlamalı.

### SONUÇ OLARAK

Arkadaşlar,

Bugünlerde örgütlü olduğumuz illerde, ilçelerde işyeri temsilci seçimlerini yaptık, görüldüğü gibi bu seçimlerde bölge yönetiminde veya sendika genel merkezinde herhangi bir denetlenme veya gözlemci gönderilmemesi

genel merkezin bir eksigidir.

Ayrıca seçimleri zamanında yapmadığımız için de sert bir şekilde eleştirildik. Bu demektir ki, genel merkez sadece formaliteleri zamanında yerine getirme çabası içindedir. Onlar, seçim olsun mantığı ile hareket etmektedir. Bu süreçte bir de eski bölge yönetimleri dediğimiz bugün geçici şube yönetimleri seçimi olacak. Şube seçimleri, sendika için oldukça önemlidir, geçmiş bölge yönetimleri genel anlamda genel merkezle işyeri temsilcileri arasında bir aracılık görevi yapmaktadır. İlk dönemlerde kararlar doğru dürüst merkeze iletilmemekle beraber, çalışma programının olmayışı, haftalık kısır tartışmalarla boğulup yordu. Toplantılarda yaşanan kısır tartışmalar gelen temsilcileri ve dinleyicileri bıktırmış ve çoğu toplantıları terk etmiş veya bir daha toplantıya gelmemiş, toplantılarda disiplini sağlayamamış ve inisiyatifini koymamış. İşyerleri başta olmak üzere bölge yönetimi kendi komisyonlarını bir türlü oluşturamamış, bu komisyonların oluşmaması sendika genel merkezini işlevsiz hale getirmiş, sendikanın yayın organları üyelerine düzenli ulaşamamış, işyeri örgütülüğü ve yeni üye yapılmamış, aidatlar düzenli toplanamamış, eylemliliklerde üyeler haberdar edilememiş ve kendi örgütüyle bağı kesilmiş, böylelikle genel merkez komisyonları da işlevsiz hale gelmiş, sendikanın eli kolu bağı kalmış belirsizlik platforma da yansımış, sendikamızın temsilcilerine dayatma yasa taslakları ve son memur eylemlilikleriyle ilgili takvime bakarsak başkanlar düzeyinde Ankara'ya sessiz yürüyüş, sessiz basın açıklaması meclise sessiz yürüyüş dayatması sendikal anlayış ilkelerinden tamamen uzaklaştırılmış özellikle yasa taslağıyla ilgili bir kaç maddeye çekince koymak (bu da Bakırköy işyerindeki bir temsilcinin olayı irdelemesinde olmuştu) sendikamızın üyeleri arasında oldukça olumsuz bir sınav vermiştir. Bu anlamda ilk sayfalarda belirttiğimiz gibi örgütlenmenin işyerlerinde ve komisyonların faaliyete geçilmesi, denetimin sağlanması, şubelerin oluşumunda temsilcilerin kendi iradi kararları ve adanmışlıktan önce iş yapan ve üretken olan şubeler oluşturmak ve yaratmak olmalıdır.

Arkadaşlar,

Geçmişin değerleri tecrübelerini sınıfın bakışıyla ele alamayan bir dizi sarılanmış ve bu sarılığın cilalanmış biçimi olan çağdaş sendikacılık anlayışları geçmişte defalarca tekrarlanan hataları bugün yeniden savunmaya kalkışıp yeni yeni neslin kafasını bulandırıp kafa kol ilişkisi sağlamakta ve onların önünü tıkamaktadırlar. DKÖ'ler hakkında anti-bilimsel fikirleri ileri sürmekle adına kitle sendikacılığı denilmekle bir sendikanın kitle sendikası olabileceği fikri artık bugün üzerinde tartışılması bile gereksiz safsatadan öteye gidemez. Bu tip anlayışlar yüzünden sendikaların mesleki temelde birleşerek devrim mücadelesine katılmalarına hizmet etmelerini önleyen en önemli engellerden birisi haline gelmiştir. Gerçekte bu tür "sendikalaşma" son çözümlemede burjuvazi için korkulacak hiçbir yanı olmayan, sınırlı kişileri bir araya getiren dar kadro örgütleridir. Keskin sol laflar ardında gizlenen bu sendikalar, geniş kesirler arasında tecrit olmuş var olan üyeleri de bir dizi yanlış fikirleri savunmaktadırlar.

# 1 MAYIS MAHALLESİ / 2 EYLÜL DİRENİŞ GELENEĞİNİ YAŞATALIM

Beş değil, oniki kişi  
Gecekondü şehitleri  
2 Eylül direnişi  
Gecekondü şehitleri

Yara var emekçilerde  
Yatar her biri bir yerde  
İki günlük bebeler de  
Gecekondü şehitleri

Küçük Armutlu gecekondu bölgesinin yıkımının hakim sınıflar tarafından yeniden gündeme getirildiği günümüzde, 1 Mayıs Mahallesi direniş geleneğini sürdürmek önemlidir. 15 yılını geride bırakan bu direniş bizlere değerli tecrübeler bırakmıştır.

Küçük Armutlu'nun yıkılması kararında, kuşku yoktur ki, ikinci Boğaz köprüsünün korunması amaçlı yıkılacağına açıklanması bahanedir. **Esas amaç, orada devrimci bir muhalefet odağının oluşmasını ortadan kaldırmaktır.** Oysa şu da bir gerçektir ki, gecekondu, şehirlerin, metropollerin yumuşak karnıdır ve zorbalıklar ancak buradaki muhalefeti daha bilinçli olmaya yöneltmektedir.

Emperyalizme göbeğinden bağlı ve ancak onun desteği / yönlendirmesi sayesinde iktidarını / düzenini sürdürebilen komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları, dört bir yandan kuşatılmışlık içinde kıvrılmaktadırlar:

**Düzenin, insanları kırsal alan ve taşrada tutacak sanayileşme ve onları tatmin edecek yaşam koşulları sağlayamaması nedeniyle göçe yönelerek şehir-**

**lere yığılmaları ve yarattıkları sorunlar egemenleri öfkeliendirmektedir.** İşsizlik ve pahalılık cenderesinde suyu sıkılan metropol emekçilerinin tepkileriyle başedemeyen yeni sorunların eklenmesini istemiyorlar. Bu durum onlar için iki ucu pis bir değektir. Ya geldikleri yerde onları tatmin edecek bir

da bir de zengin ile fakir / sömür-en ile sömürülen arasındaki çelişkiyi bizzat gözleriyle görmekte ve bu durumu sorgulamaya çözüm yolları aramaya ve doğal olarak ta devrimci saflara katılmaya yönelmektedirler. İşte hakim sınıfları ür-küten / korkutan önemli bir yan budur.



yaşam koşulu sunacaklar ya da gittikleri yerlerde aynı zorunluluğu duyacaklar. Ama maalesef hakim sınıflar her iki çözümden de uzaktırlar. Ekonomi - Politikaları ve güçleri bunu karşılayacak güçte değildir. Bu onlar için bir çıkmazdır.

Faşist diktatörlüğün "Sosyal Demokrat"larından İsmail Cem'in de doğru olarak belirttiği gibi, çeşitli nedenlerle büyük şehirlere göç edenler buralarda umduklarının tam tersi şeylerle karşılaşmaktadır. Buralarda barınacak yer bulamama, çalışacak iş bulamama yanın-

Egemenleri korkutan bu yan devrimciler için elverişli koşullar sağlamaktadır. Düzenin tüm vaatlerinin sahteliğini gören, baskısını yaşayan, **birkaç kilometre ötesinde yatları, villaları ve saltanat içinde safa sürenleri gözlemleyen insanlar doğal olarak "Bu düzen değişsin" istiyorlar. Devrimci ve komünistlerin burdaki görevi; düzenin bu görünüşünün / uygulamalarının nedenlerini ve nasıl değiştirileceğinin yolunu halka doğru olarak göstermek, onları örgüt-**

**mek ve bilinçli devrimciler olarak mücadeleye katmaktadır.**

70'li yıllarda, Ümraniye surlarında yerleşim yeri olarak oluşmaya başlayan 1 Mayıs gecekondu mahallesi irili-ufaklı birkaç yıkım ve en son 2 Eylül 1977 büyük direnişini yaşayarak, yıkılanlar yeniden yapılarak ısrarlı ve kitlesel bir direniş geleneğini de oluşturuyordu. Halkın konut hakkını savunan ve bunun için bilfiil inşaatlarda çalışan komünist ve devrimciler bu dayanışma çabalarıyla halkla yakın diyaloglar da kuruyor, örgütlü saflara yeni insanlar da katıyorlardı. Mahallede bir dizi örgütlü komiteler oluşturuyor, eğitiyor, diğer insanlarla dayanışmalar geliştiriyorlardı. Nitekim bu faaliyet ve çaba 2 Eylül direnişinde kendisini gösteriyor, başarılı bir direniş yaşanıyor. Fakat bu konudaki çalışmanın yine de yetersiz olduğu süreç içerisinde görüldü. **Köylülük kafasını devrimci bir tarzda aşamayan ve hem köylü hem de şehirli küçük-burjuva düşünce/duygularla komünistleri ve devrimcileri "Halk için çalışan" (Halkın günlük ihtiyaçları için çalışan)lar olarak gören/görmek isteyen mülkiyetçi bir anlayış geliştirdi; komünist ve devrimcilerin bunu zamanında görüp düzeltmediklerini zaman gösterdi.** Zor siyasal koşullarda halk genel olarak aynı dayanışmayı göstermedi. Mülkiyetçi ve bireyci anlayış ve tavırlar gelişti. Halka siyasal bilinç verilmediği sürece, kendi kurtuluşu için mücadele etmeyecek, sorunlarının çözümünü başkasının sırtına yükleyecektir. Bu durumda devrimcilerden de "Kızılay" görevi bekleyecektir.

Bu eksiklik bugün bazı eski devrimcilerin geçmişlerini bir bütün olarak olumsuz görmelerini ve gecekonduardaki çalışmayı küçümsemelerini ya da "insanları mülk sahibi yaptık, devrimciliği bıraktılar, en iyisi mülk sahibi yapmamaktır" düşüncelerini haklı kılmaz. Eğer, bir gecekondu ya da betonarme ev sahibi olan devrimci olmayacaksa/bırakacaksa o zaman evi olanları devrimci yapmak için

uğraşmayacak, sadece evsizlerle mi ilgileneceğiz? Burada varılması gereken doğru sonuç tamamen şudur: Gecekondu yapımlarında eğer olanağımız varsa fiilen çalışarak da katılabiliriz ancak bundan da öte **esas enerjimizi ve zamanımızı vereceğimiz şey politik çalışma ve**

**Taşlı.. Sopalı.. Silahlı.. Barikatlı... Ne varsa... Faşistler kitleyi silahla taradılar, evleri basıp içerdekileri yaşlı-geç-kadın-çocuk demeden kurşunladılar, dayaktan geçirdiler, gözaltına aldılar.**

**İçlerinde komünistlerin ve devrimcilerin de olduğu 12 şehit verildi. Ama bu aynı zamanda tarihe geçen ve mahalleye 1 Mayıs adını halkın yüreği ve bilincinden çıkmayacak şekilde kazıyan bir direniş oldu. Orası artık tüm Türkiye ve Dünya halkları için 1 MAYIS MAHALLESİ'ydı. Öyle de kaldı, kalacak. Faşist 12 Eylül generallerinin adını değiştirip Mustafa Kemal Mahallesi yapmaları o geleneği ve önemini karartmadığı gibi, halkın beyninde ve yüreğinde ve kendi arasındaki literatüründe 1 MAYIS MAHALLESİ olarak kullanılmasını da ortadan kaldıramamıştır.**

**politik ilişkiler olmalıdır. Fiili çalışma ancak bunun içinde bir anlam kazanır.** Halka kendi sorununa sahip çıkmayı öğretmeli, örgütlemeli; hatta sadece evini yapıp koruması boyutunda değil, bununla birlikte aynı zamanda kendi halk demokrasisini kurması/yaşatması konusunda da...

Bu önemli ve hayati eksiklik yanında gecekondu olayının bu halk düşmanı adaletsiz düzende bir hak

olduğunu, bunun kullanılması ve direnişlerle korunması, tekrar tekrar yapılıp direnilmesi konusunda 1 Mayıs Mahallesi ve 2 Eylül Direnişinin olumlu bir örnek, yaratılan bir gelenek olduğunu altını çizerek belirtelim.

Faşist devlet güçleri panzerleri, silahlı elemanlarıyla 1 Mayıs Mahallesi kuşattıklarında, 1 Mayıs işçi ve Emekçi Bayramı'nda olduğu gibi gelenek ve değerlerine layık bir şekilde, komünistler ve devrimciler kitlelere önderlik ederek, bizzat ön saflarda olmak üzere, örgütlü ve etkin genel çalışmalarının da ürünü olarak kitleleri direnişe geçirdiler. Taşlı.. Sopalı.. Silahlı.. Barikatlı... Ne varsa... Faşistler kitleyi silahla taradılar, evleri basıp içerdekileri yaşlı-geç-kadın-çocuk demeden kurşunladılar, dayaktan geçirdiler, gözaltına aldılar.

İçlerinde komünistlerin ve devrimcilerin de olduğu 12 şehit verildi. Ama bu aynı zamanda tarihe geçen ve mahalleye 1 Mayıs adını halkın yüreği ve bilincinden çıkmayacak şekilde kazıyan bir direniş oldu. **Orası artık tüm Türkiye ve Dünya halkları için 1 MAYIS MAHALLESİ'ydı. Öyle de kaldı, kalacak.** Faşist 12 Eylül generallerinin adını değiştirip Mustafa Kemal Mahallesi yapmaları o geleneği ve önemini karartmadığı gibi, halkın beyninde ve yüreğinde ve kendi arasındaki literatüründe 1 MAYIS MAHALLESİ olarak kullanılmasını da ortadan kaldıramamıştır.

Gecekondu çalışması yapan devrimciler bu deneyimi etraflıca incelemeli, derslerinin yol göstericiliğinde daha bir atılım çalışmalıdır.

Gecekondu alanları yaratmak, çözümsüz konut sorununun yaşandığı ülkemizde bir haktır. Egemenler bunu kabul etmek zorundadır. Daha da ilerisi gecekonduların sağlıklı yerleşim yerleri haline getirilmesi için mücadele edilmeli ve kazanılmalıdır.

Bu mücadele yeni insan kazanma, eğitime ve kadro üretme açısından komünist ve devrimciler için iyi olanaklar sağlamaktadır, bunlar sağlıklı bir şekilde değerlendirilmelidir.

# ULUSAL SORUN

## XIII. Bölüm

SASANİLER (PERSLER) ile Kürt'lerin tarih boyunca birlikte yaşama alışkanlıkları, aynı zamanda SASANİLER ile Kürt'lerin Romalılara karşı ortak bir mücadele vermeyede itti. Sasani ve Kürtlerin sözkonusu ortak mücadeleleri yıllarca sürdü. Bilindiği gibi, sözkonusu savaş esas olarak Kürdistan toprakları üzerinde sürmekteydi. İşte bu savaşın olumsuz sonuçları Kürt aşiretlerini tekrar göçebe yaşamaya zorladı. Göçebe yaşamak zorundaydılar, çünkü, bu yolu seçmeden güçlü Romalılara karşı yerleşik mücadele verilemezdi. Bu olumsuz (savaş) gelişmeler sonucu olarak yerleşik yaşamdan göçebe yaşama geçiş, Kürt kültürel gelişimine çok büyük bir darbe oldu. Varolan kültürel değerler ise önemli tahribatlara uğradı.

Bu gelişmelerin olduğu dönemler Kürtlerin köleci toplumu yaşadığı dönemlerdir.

Sasani ve Kürt'lerin Romalılara karşı yürüttükleri mücadeleler sürerken, Arabistan'da islamiyet, bir din olarak boy göstererek gelişti. (7. yüzyıl)

Araplar islamiyeti yayma yıllarında Romalılara da saldırdılar. Uzun yıllardan beri yıpranmış durumda bulunan Roma, Arapların sözkonusu saldırıları karşısında pek fazla dayanamayarak geri çekilmek zorunda kaldı. Romalıların çekildikleri yerlere Araplar yeni bir güç olarak yerleşmiş oldular. Böylelikle bilindiği gibi, Araplar, Mezopotamyadan (Kürdistan) Hindistan'a dek yayılarak istila ettiler.

Kürtler, Arapların istilalarına karşı fazlaca bir direnç gösteremeyerek islamiyet i kabul etmek zorunda kaldılar. Uzun süre ve başarılı bir direnç gösterememelerinin altında yatan gerçeklik ise, Romalılara karşı uzunca yıllar sürdürdükleri savaşın sonucu güçsüz/zayıf düşmeleridir.

Arapların toplumsal formasyonu (biçimleniş) feodal olduğundan dolayı, bu toplumsal örgütlenme Kürdistan'da da egemen oldu. Ve böylelikle Kürtlerde feodal döneme girdiler.

İşin bir yanı bu iken, diğer yanı da: Uzun süren savaş yıllarının sonucu kültürel olarak da zayıf düşen Kürtler, bu kültürel geriliklerinden dolayı da, Arap kültürünün etkisi altına girmiş olmalarıdır. Bu olumsuz gelişmeler sonucudur ki, yani Arapların

Kürtler üzerindeki egemenlikleri Kürt kültürünün ve dilinin gelişmesini engelleyerek geriltti.

Arapların egemenlikleri boyunca Kürtler üzerinde oldukça yoğun bir baskı uyguladıklarını söyleyelim. Aynı baskılar EMEVİ'lere daha bir artarak yoğunlaştı. Baskılar bir yandan yoğunlaşırken, Kürtlerin de bu baskılara karşı mücadelelerinin diğer yandan sürdüğünü belirtmekte fayda var. Arapların bu baskılarının dozajı Abbasiler döneminde az da olsa hafifledi. Baskıların hafiflemesinin bir nedenini, Kürtlerin baskılara karşı mücadelesi oluştururken, ikinci nedeni de islam imparatorluğunun zayıf düşmüş olmasıdır.

İslam imparatorluğunun zayıf düştüğü bu dönemde Doğu'da Türk Selçuklu devleti güçlenmek aşamasındaydı.

Kürtler, Selçukluların egemenliğine girmeden ve Arapların denetiminin zayıfladığı bu dönemlerde (MS- 800-900 yılları arasında) belli bir gelişme (kültürel, dil vb.) gösterdiler. Ki, bu dönem aynı şekilde bazı kürt beyliklerinin kurulduğu dönemdir de. Yine MERVANİ KÜRT devletinin kuruluşu da bu döneme denk düşmüştür. (990-1096)

XI. y.y.da ABBASİ'ler çöküş devresine girerlerken, diğer taraftan BİZANSLILAR hızlı bir şekilde gelişme gösteriyorlardı. Yine, aynı zamanda göçebe bir yaşantı sürdürerek barbarlığı ile tanınan SELÇUKLU Türkleri de gelişme gösteren diğer bir güçtü. Ve bu güç, kendi barbar yapılanmasına uygun düştüğü için de islamiyeti hemence kabul ettiler.

Selçuklu Türkleri göçebe bir yaşantı sürdürdüklerinden kültürel alanda fazla bir gelişme kaydetmeyecekleri geride idiler. Dolayısıyla, çoğunluk istila ettikleri halkların ileri kültürleri içinde erimekten kendilerini kurtaramadılar. Bu durum sonucudur ki, büyük oranda FARS'larla kaynaşarak batıya güçlü olarak açıldılar. Bu açılmalar, yani saldırılar sonucu Bizanslılar yenilerek geri çekildiler.

Kürtlerin, Selçuklu istilalarına karşı, sürekli mücadele ettiklerini, akın düzenleyen ufak Türk beylikleri ile mücadelenin yıllarca devam ettiğini belirtelim. İleri islam kültürü ile kendi kültürünü

sentezleştiren Kürtler kültürel olarak Selçuklular-  
dan ileri idiler. Bu gerçeklik sonucudur ki, Selçuklu-  
lar Kürtler karşısında başarılı olamadılar. Sözkonu-  
su mücadele 1500'lere dek ufak savaşlarla devam  
etti.

Bu yüzyıla girildiğinde Avrupa'da kapitalizm  
gelişip-güçlenerek feodalizmi tasfiyeye yönelirken,  
İranlılar ve Osmanlılar ise feodalizmin olgunluk dö-  
nemini yaşamaktaydılar.

Bu yüzyılda feodal Osmanlı devleti ile SAFAVİ-  
LER (İRAN) arasında kıyasıya bir savaş sürüp git-  
mekteydi. İşte sözkonusu savaşlar esnasında Şii  
mezhebine mensup olan Safaviler Şii Kürt beylerini  
yanlarına almayı başarlarken, sünni Kürt beyleri-  
de Osmanlılara yanaştılar. Bu dönemde Kürt beyle-  
rinin çoğunluğunun sünni olmaları Osmanlılar için  
bir avantaj oluşturmaktaydı.

Bu avantaj sonucudur ki, Osmanlı imparatorlu-  
ğu 1514 yılında ÇALDIRAN'da SAFAVİLER'i yene-  
rek Kürdistan'ın önemli bir kesimini kendi etkileri  
altına aldılar. Yani, Osmanlıların Çaldıran'da Safavi-  
leri yenmiş olmalarının altında yatan önemli etmen-  
lerden birisinin de Kürt beylerinin Osmanlıları des-  
teklemeleridir. Bilindiği gibi bu dönemdeki Kürt  
beylerinin en büyüğü ise İDRİS-İ BİTLİSİ'dir. Sözkou-  
nusu savaştan sonra Osmanlılar kendi yandaşları  
olan Kürt beyliklerine geniş çaplı özerklikler tanıdılar.  
Beylikler sadece siyasi olarak Osmanlı devletine  
bağlıydı. Ekonomik olarak ise nerede ise tam ba-  
ğımsız durumdaydılar. Yani, bazı beylikler belli  
oranda vergi veriyordu sadece. Diğer beyliklere ise,  
Osmanlılara hasım olan SAFAVİLER ve MEMLÜK-  
LERİN (Mısır'daki) saldırılarına karşı sınırı koruma  
görevi verilmişti. Ya da herhangi bir savaşta tespit  
edilen oranda savaşa asker göndermekti.

Bilindiği gibi feodalizmin ekonomik temeli olan  
toprak ve üreten köylüler Osmanlı devletinin değil,  
yerli Kürt beylerinin denetimi altında kalmaya  
devam etti. Bu somutluklar göstermektedir ki, Kür-  
distan o dönemde ekonomik olarak değil, siyasi ola-  
rak Osmanlılara bağlıydı. Ki bu da Kürdistan'ın sö-  
mürge olmadığı somut göstergesidir. Unutmadan belirtelim:  
Osmanlılar kendi yandaşları olan sünni Kürt beylerine bu yönlü geniş hakları ta-  
nırlarken, kendi yandaşları olmayan ALEVİ Kürtle-  
re karşı ise, tam tersi bir uygulamaya girdiler. Yani,  
Alevi Kürtlere karşı oldukça kanlı saldırılara girişe-  
rek bir dizi katliamlar yaptılar.

Osmanlılar ile İranlılar arasındaki gerginliğin  
1639'da yapılan KASR-I ŞİRİN ANTLAŞMASI ile  
son bulduğunu ve bu antlaşmanın Kürdistan'ı  
kendisi aralarındaki paylaşımın kendisi olduğunu be-  
lirtelim.

1639 KASR-I ŞİRİN antlaşmasından sonra Os-  
manlılar Kürdistan üzerindeki baskılarını biraz  
daha yoğunlaştırdılar. Sözkonusu baskılarını yo-  
ğunlaştırmalarının en önemli nedenlerinden birisi,  
batıda gelişen kapitalizmin karşısında gerileme sü-  
recine girmeleridir de diyebiliriz. Çünkü, Osmanlı-  
lar güçlü oldukları dönemde kendi baskı ve deneti-  
mi altında tuttuğu çok sayıda Doğu Avrupa,  
Afrika ve Asya'daki yerlerini Batı Avrupa'da kapita-  
lizmin gelişmesi ve buna bağlı olarak da ordularının  
modernize olmaları sonucu peşpeşe terketmek zo-  
runda kaldılar. Özellikle de Balkanlardaki halkların  
19. yılın sonları ve 20. yılın başlarındaki müca-  
deleleri Osmanlıları kelimenin tam anlamıyla felce  
uğrattı. Ki, Osmanlılar 1800'lere gelindiğinde Avru-  
palıların yarı-sömürgeci durumuna dönüştüğü her-  
kesçe bilinmektedir. İşte Osmanlıların bu güçsüz  
durumlarından yararlanan diğer tüm halklar gibi  
Kürtlerde mücadeleye giriştiler.

19. yılın sonlarına doğru Hristiyan halklar üze-  
rindeki nüfuzunu neredeyse tamamen yitiren Os-  
manlı devleti, askeri gücünü tamamıyla müslüman-  
lardan karşılamaktaydı. Bilindiği gibi 1891 yılında  
Abdülhamit tarafından esas Kürtlerden oluşan  
HAMİDİYE ALAYLARI kuruldu. Fakat buna karşı  
Kürt beylikleri yer yer isyan ettiler. Aynı dönemde  
Kürt feodallerinin çocukları içinde aşiret okulları açt-  
ıldığını da ekleyelim bunlara.

Kürt beyliklerinin sözkonusu karşı koyuşları,  
Osmanlıları daha bir saldırganlaştırdı. Ve bundan  
dolayı da Kürdistan'daki askeri güçlerini daha da  
arttırdılar. Ancak sadece askeri açıdan bunu başarl-  
dılar. Yoksa, ekonomik olarak yine Kürdistan'ı ilhak  
edemediler. Bunu başarmalarının mümkünü de  
yoktu zaten. Çünkü, Osmanlıların kendisi bizzat  
ekonomik olarak Batı Avrupalı kapitalist devletler  
tarafından ilhak edilmiş bir durumdaydı. Ve zaten  
devlet içerisinde Türkler "ekonomik olarak çökmüş-  
çürümüş durumda olduklarından sadece dini ve as-  
keri olarak üstünlüğü elinde tutmaktaydılar." Eko-  
nomiyi elinde tutan milliyetler, Rum, Ermeni, Yahud-  
i, Bosna ve Hersekliilerdi. Ekonomiye Türkler ve  
müslümanların hakim olduğu dönem 1908 Jön-Türk  
hareketi ile başlamıştır. Ancak bunu "Kemalist dev-  
rimle pekiştirdiler."

19. yılda Osmanlılara karşı ayaklanma ve mü-  
cadeleler belli aralıklarla devam etti. Ve bu ayaklan-  
maların "cumhuriyet'e (1923) kadar dökümünün  
kronolojik sıralamasını verecek olursak şöyledir:

-1818 yılında Van-Doğubeyazıt dolaylarındaki  
beyliklerde yaşayan Kürt'lerin BİLBAN isyanı. Bu  
isyana İran'la göçebe Kürtlerin katıldığını da belirte-  
lim.

-1826 yılında Kuzey Irak'ta Emir Muhammet  
Paşa ayaklanarak bağımsızlığını ilan etti. Ve kendi  
adına para bastırdı. İran ve Mısır'la ilişki kurdu.  
Fakat hareket Osmanlılar tarafından bastırıldı.

-1828-1829 Hakkari, Musul ve Bitliste birinci  
YEZDAN ayaklanması.

-1829-1830 Cizre Beyi Emir Bedirhan Sait Bey is-  
yanı.

1853-1858 Botanda ikinci YEZDAN ŞER isyanı,

-1880 Nakşi Bendi Şeyhi HUBEYDULLAH isya-  
nı: Bu isyanın İran'a yayılarak ve MAHABAT gibi  
yerlerin ele geçirilmesi üzerine Osmanlı ve İran bir-  
liklerinin ortaklaşa hareket etmesini ve bu hareketin  
kanla bastırılması sağlanmıştır.

-1908- Yirmi Hamidiye Alayının komutanı olan  
Milanlı İbrahim Paşanın isyanı.

1908-1914 Musulda Şeyh Abdulsalam Barzani is-  
yanı.

-1921 KOÇGİRİ İsyanı.

Sözkonusu isyanların yanısıra daha bir dizi irili  
ufaklı isyanlar olmuştur. Fakat biz, fazlaca ayrıntıya  
girmemek için değinmedik.

Burada esas olarak işaret etmek istediğimiz  
nokta şudur: Kürdistan'daki bu isyanların Osmanlı-  
ların askeri alanda bile Kürdistan üzerinde tam bir  
egemenlik sağlayamadığını somut olarak göster-  
mektedir.

Ekonomik olarak batılı kapitalist devletlerin  
yarı-sömürgeci durumuna dönüşen Osmanlılar  
bunun yanında askeri olarak da son derece zayıfla-  
mışlardı. Varolan askeri güçlerini de Ruslar ve Bal-  
kanlarla yürüttüğü savaşta kullanıyorlardı. Dolayı-  
sıyla, Kürdistan'daki askeri güçleri oldukça azdı.  
İşte, Osmanlılar sözkonusu az miktardaki askeri  
güçle Kürdistan'ı kendi denetimleri altına almayı  
başaramıyordu. Daha açıkçası, tüm bu olgu ve geli-  
meler sonucu, hala da kalkıp "Osmanlıların Kürdis-  
tan'ı sömürgeleştirdiği"ni ve "Kürdistan'ın da sömür-  
ge olduğunu" savunmak, marksizmden bi-  
haberliğin kendisi değil midir? Osmanlıların yalnız-  
ca Kürdistan'ı değil, diğer işgal ettiği yerleri de sö-  
mürgeleştiremediğini yazımızın (Ulusal Sorun  
II.Bölüm) geçen bölümünde ortaya koymuştuk. Do-  
layısıyla bu konu üzerinde tekrar durmayarak geçi-  
yoruz.

Fakat yeri gelmişken, Osmanlılar nasıl ki, Kürt-  
lerden oluşan Hamidiye Alaylarını kurmuşlarsa,  
aynı şekilde İran'ın da Kürtlerden ATLI BİRLİKLER  
oluşturduğunu belirtelim. Bu birliklerin esas amacı  
ise Kürtler üzerinde denetim sağlamak nasilger-  
çeklikse, bu birliklerin zaman zaman egemen dev-  
letlere (İran ve Osmanlılar) karşı savaştıkları da

somut bir gerçekliktir. Sözgelimi: 1908 yılında, 20.  
Hamidiye Alayı komutanı olan Milanlı İbrahim Pa-  
şanın önderliğinde başlatılan isyan, bunu somutla-  
maktadır.

Yine, bilindiği üzere, 1. Dünya savaşı yıllarında  
Kürdistan'da Rusların askeri işgali vardı. Ki, bu  
işgal koşullarında Osmanlı denetimindeki Kürtlerin  
Osmanlıların yanında yer alarak Ruslara ve Ermeni-  
lere karşı savaştıkları bir gerçekliktir. Yine kürtleri  
Ermenilere karşı savaştıran Osmanlılar, binlerce  
Kürt ve Ermeninin katledilmesine neden olurken,  
diğer yandan da Ermenilere karşı bir soykırım hareke-  
tine girişerek, yüzbinlerce Ermeninin katledildiği  
gibi yerlerinden, yurtlarından da sürdüler.

Bu gelişmelere ek olarak şunu da söyleyelim: 1.  
dünya savaşına Almanya'nın yanında saf tutarak  
katılan Türkiye'nin (Osmanlı devletinin bu savaş  
sonrası, sömürge bazı bölgeleri işgale uğradığından)  
yarı-sömürge, yarı-feodal yapıya dönüştüğünü  
de belirtelim. Hatta Lenin yoldaş daha 1915 yılında  
Türkiye'yi " %90 sömürge" olarak değerlendirmek-  
tedir. Aktaralım: "...buna şu sırada sözde bir "kurtu-  
luş" savaşı vermekte olan haytalarca- yani Japonya,  
Rusya, İngiltere, Fransa- tarafından kıyılmakta olan  
Çin, Türkiye ve İran'ı da ekleyin. Yarı-sömürge di-  
yebileceğimiz bu üç Asya ülkesi (aslında %90 sö-  
mürge olmuşlardır) hep bir arada 360 milyon nüfus-  
sa ve 16 milyar 500.000 kilometrekare toprağa  
sahiptir (nerede ise Avrupanın 1,5 misli)." (33) (abc)

Durum böyle iken, artık kalkıp da Kürdistan'ı  
Osmanlı devletinin sömürgeci olarak değerlendirm-  
ek için, insanın ya tarihsel materyalist bakış açı-  
sından yoksun olması, ya beyninin dumura uğra-  
ması ya da milliyetçi olması gerekir. Çünkü, bu  
denli somut olan olguları görmeyecek ve göremeye-  
cekler olsa olsa ancak bu yönlü düşünce ve davra-  
nışlara sahip olanlardır. Aksini düşünmek Marksiz-  
mi bayağılaştırmaktan başka bir şeye hizmet etmez.

1923 (TC) sonrası Türkiye Kürdistan'ndaki ulu-  
sal mücadelelere geçmeden önce, 1. dünya savaşı  
öncesinde emperyalistler arasındaki çelişki ve dalaş-  
maların en yoğunlaştığı sahalardan birinin de, Os-  
manlı imparatorluğu sınırı içinde yer alan KER-  
KÜK, MÜSUL ve çevreleri olduğunu belirtelim. 1.  
Dünya savaşının bitimiyle birlikte (1918) İngilizler  
Irak'a, Fransızlarda Suriye'ye hakim oldular ve  
resmi olmayan sınırlar çizerek kendi denetimlerine  
aldılar. Böylece, geçmişte iki parçalı olan Kürdistan  
dört parçaya bölünmüş oldu. Bu durum, 1923  
LOZAN ANTLAŞMASI ile İngiliz, Fransız, Türkiye  
ve İran arasında karar altına alındı.

Unutmadan, İngilizlerin 1918 yılında Kerkük'te  
denge unsuru olarak Kürt mahalli idaresi kurdur-  
duklarını, fakat bu Kürt mahalli yönetiminin aradan

fazla zaman geçmeden yıkıldığını da belirtelim.

Kürtlerin 1923 yılına kadar olan tarihsel geçmişleri özet olarak böyledir.

## -1923 SONRASI KÜRDİSTAN VE ULUSAL MÜCADELELER

### 1-) TÜRKİYE KÜRDİSTANI'NDAKİ ULUSAL MÜCADELELER (KUZEY KÜRDİSTAN)

Konumuzun başında hemence vurgulamak isteriz ki, Kürt ulusu geçmişten bugüne katliam ve zulümlere en fazla faşist Kemalist iktidar döneminde uğramıştır. Feodal Osmanlı imparatorluğunun en barbar imparatorlarından olan Yavuz SULTAN SELİM'in Kürtlere yönelik yaptığı baskı, katliam ve vahşet, faşist Kemalistler ve onun iktidarının yaptıkları karşısında hiç kahr, dersek, varolan gerçeklere parmak basmuş oluruz. Hem de hiç abartmaya yer bırakmadan.

Kemalistler daha iktidar olmadan, yani henüz "kurtuluş" savaşı yıllarında iken Kürt ulusal hareketinden korkmaya başlamışlardı. Bu korku, onların iki yüzlü ve yalan üzerine kurulu politikalarıyla birleşerek şekillenip gelişti. Bu politikalarını, Sivas ve Erzurum kongrelerini toplarken, açık bir şekilde, hem de ustaca ortaya koyarak sergilediler. Onlar, Kürt ulusunun varlığı ve sonrasına ilişkin durumundan söz ederek çeşitli vaadlerle, kongreye katılan Kürt feodallerini etkisiz hale getirdiler.

İşte Erzurum kongresinde alınan karar şöyledir: "Doğu Anadolu'da yaşayan halkın çoğunluğu Kürt ve Türklendir. Bunların her türlü hakları güvence altına alınacaktır." (Erzurum Kongresi madde 1) Bu maddenin Sivas Kongresinde de aynı şekilde benimsendiğini söyleyelim.

Şu gerçekliğe bakın ki, yani Kemalistlerin aldığı kararların henüz mürekkebi bile kurumadan 1921 yılında başgösteren KOÇGİRİ isyanı, kan, zulüm ve katliamla bastırıldı.

Harekete önderlik eden bazı aydınlar ve aşiret reisleri, halkın geniş katman ve kesimlerini harekete geçirmekte yetersiz kalmaları, hareketin yenilgisinde esas faktörü oluşturduğunu belirtelim.

Zaten, o dönemde Kemalistlerin de Anadolu da yoğun örgütlenme ve faaliyetleri vardı. Ki bu faaliyetlerin içerisinde bazı Kürt feodal beylerini rahatlıkla kandırıp kendi saflarına çekmeyi başarmışlardı. Kendi saflarına çekmeyi başardıkları gibi, bu beylerin nüfuzundan yararlanarak, Kürt isyanını bastırmak için de kullanmıştı.

KOÇGİRİ hareketinin önderlerinden ALİ ŞER, HASAN HAYRİ, ve BAYTAR NURİ gibi aydınlar, hareket yenilgiye uğradıktan sonra DERSİM'e geçerek örgütlenmelerine burada devam ettiler.

Kemalistlerin Kürt feodallerini kandırmalarında ki esas etmenlerden birincisi, Kürtlerin haklarından söz etmesi, yani "Kürtlerin tüm hakları güvence altına alınacaktır" olgusu

*Proletarya dışındaki diğer sınıflar gibi, k.burjuvazi de ne ulusların ne halkların "gerçek" kurtuluş ve özgürlüğünü gerçekleştirecek güce sahip değildir. Yani, sosyal devrimi yapacak güçte olmadığı gibi, ulusal bağımsızlığı da tam bir şekilde sağlayamaz ve sürdüremez.*

*Iktidara geçtikten sonra, diğer burjuva sınıflar nasıl ki günümüz emperyalizm koşullarında ekonomiyi bağımsız bir şekilde geliştirip-güçlendiremiyorsa, bu sınıf da emperyalizmden bağımsız olarak ulusal ekonomiyi geliştirip güçlendirme kapasitesine sahip değildir. Çünkü, ekonomik ve siyasi olarak ülkeyi tam ve gerçek bir bağımsızlığa kavuşturacak devrimi ancak ve ancak proletarya sınıfı ve onun öncüsü sınıf bilinçli parti başarabilir!..*

iken, ikinci önemli etmen ise, "kurtuluş mücadelesinin Kürt ve Türklerin ortak mücadelesi" olduğu yönlü propagandaları ve demagojileridir. Kemalistler bu yönlü propagandalarını, işlerini sağlamaya almaya dek sürdürdüler.Sözgelimi, LOZAN ANTLAŞMASI-NA (24 Temmuz 1923) Kemalistleri temsilen giden faşist "milli" şef İSMET İNÖNÜ şöyle diyordu. "Ben buraya Türk ve Kürt halklarının ortak temsilcisi olarak geldim."

Kemalistlerin Kürt'lere karşı iki yüzlü politikası, KOÇGİRİ isyanı koşullarında isyana karşı takındıkları tavır ortada olmasına karşın, Kürt önderleri tarafından ne yazık ki görülemedi.

Kemalistler ve Kemalist iktidarın Lozan'daki bu sözlerinin ne kadar da samimiysiz /ciddiysiz ve alçakça kullanılmış olduğu, aradan iki yıllık bir zaman bile geçmeden ayyuka çıktı. Bu sözler (Lozandaki) Kürt halkını korumak ve kollamak için değil, onları imha etmek ve ortadan kaldırmak ve de zulüm etmek için sarfedilmiş pazarlıklı sözler olduğu, çok geçmeden ŞEYH SAİT İSYANI üzerinde somutlandı. Zaten, Kemalistlerin iki yüzlülüğü, yani vaadleri pratikte uygulanmadığından ŞEYH SAİT, Kemalistlere karşı örgütlenmeye başladı ve 1924 yılında harekete geçti. Hareket aradan çok uzun süre geçmeden Kürtler arasında nüfuz etti ve büyüterek milli nitelik kazandı. Fakat bu hareket

başarıya ulaşmadan Kemalist iktidar tarafından kan, zulüm ve katliamlarla Nisan 1925'te bastırıldı.

Kemalistlerin ulusal isyanı bastırmaları sonucu ortaya çıkan manzara öze şöyleydi:

"ŞEYH SAİT ve diğer liderler ele geçirildi. Ordu ilerlerken kurulan istiklal mahkemeleri her noktada şiddetli yargulamalarda bulunuyordu. ŞEYH SAİT ve 46 taraftarı 30 Haziran'da idam edildiler. Ayaklanmadan sonra 80 bin asker bölgede kaldı ve bu bölgeleri talan ettiler. toplam olarak 206 köy, 8750 ev yakıldı ve 15 bin 20 insan öldürüldü." (34)

Kürdistan'da Kemalistlere karşı başlatılan ulusal hareketlerden bir diğeri de 1927 yılı içerisinde Ağrı'da İHSAN NURİ PAŞA önderliğinde başlatılan ayaklanmadır. İhsan Nuri Paşa'nın önderliğinde başlatılan ayaklanma yaklaşık 3 yıl sürdü. Bu üç yıl boyunca savaş yoğun olarak devam etti. Sonuçta, bu isyan da faşist diktatörlük tarafından vahşet ve katliamla bastırıldı!

Bu arada önemli bir gelişme de sürgünde bulunan Kürt aydınlarının HOYBÜN (XOYBÜN) etrafında toplanarak örgütlenmeleridir (1927). Bunların amacı bağımsız bir Kürdistan için Kürtlerin yoğunlukta oldukları her yerde örgütlenme yapmaktır. Ki, bu örgüt 1927 yılı içerisinde Lübnan'da ilk kongresini topladıktan sonra, Türkiye Kürdistanı ile ilişkiye geçti. Yine aynı şekilde Ağrı isyanına önemli derecede yardımlarında oldu. İHSAN NURİ PAŞA XOYBÜN (öz benlik) yöneticilerinden aynı zamanda. XOYBÜN'ün çabaları sonucu ortaya çıkan önemli gelişmelerden birisi de aralarında Türk ordusu içinde görev yapan bazı Kürt subaylarının da yer aldığı bir ulusal hareketin Türkiye, İran sınırlarında başlatılmış olmasıdır. ZILAN isyanı olarak tarihe geçti. Bu isyanın Türk-İran kara ve hava kuvvetleri tarafından ortaklaşa bastırıldığını ve isyanın bastırılması ile birlikte XOYBÜN'ün de etkinliğinin önemli ölçüde kırıldığını belirtelim (1930).

İsyan sonrası koşullarda zamanın başbakanı faşist "milli şef" İsmet paşa isyan hakkında şunları söylemektedir.

"Yabancılar tarafından entrikalarla başlatılan isyan, beş yıldır ülkemizin Doğu eyaletlerinde sürmektedir. Fakat bugün gücünü yarı yarıya yitirmiştir.", demektedir.

Kürtlere karşı iki devletin ortaklaşa yürüttüğü katliam ve saldırı hareketi ilk değildi. Daha önceleri, yani Osmanlılarla İranlılar yine ortaklaşa bir şekilde Kürt hareketini katliam ve vahşetle bastırmıştır. Yalnızca yukarıdaki akışı içerisinde de işaret ettiğimiz gibi, ŞEYH HUBEYDULLAH hareketine karşı da aynı ittifakı oluşturmuşlardı.

1930 ila 37 yılları arasında Türkiye Kürdista-

nı'nda öylesine ciddi boyutlu hareketlerin olduğunu söyleyemeyiz. Bu arada, 1929 yılında SASON isyanının olduğunu da belirtelim.

Dersim isyanı başlamadan yaklaşık üç yıl öncesinde (1934) Kemalist iktidarın Kürdistan'daki asimilasyon ve katliamları meşrulaştırmak için şöyle bir yasa (2510 sayılı) çıkardılar."... dahili iskan safahtı cümlesinde olarak ana dili Türkçe olmayan nüfus birikiminin önlenmesi ve mevcutlarının dağıtılması..." ibarelerinin de yer aldığı yasa resmileşerek yürürlüğe konuldu. Bu kanuna göre diğer bir uygulama da, Türk nüfusunun yoğunlukta olmadığı yerlerdeki farklı milliyetlerden nüfusu Türklerin yoğun olduğu bölgelere sürgün ederek, Türk Nüfusu içerisinde eritme politikasıydı. Bu politikanın aynı yakın geçmişte, yani 12 Eylül'den hemen sonra uygulamaya konmuştu. Dersim vd. Kürdistan illerinde faşist cuntanın uyguladığı sözkonusu "göç politikasının" özün de, 1934'lerde çıkarılan ırkçı yasa kaynaklıdır.

Konuyu geçmeden DERSİM isyanına değinmekten fayda var.

Bilindiği gibi, Türk ordusundan ayrılarak Koçgiri isyanını örgütleyen (bazıları böyle idi) ve bu isyanın bastırılmasından sonra DERSİM'e geçen Kürt subay ve aydınları boş durmayarak yoğun örgütlemeye girişmişlerdir. Kürtler, bu yönlü örgütlenme çalışmalarını içerisinde iken, TC'nin, politikası ise, şuydu: Nüfuz etme, pasifleştirme ve sıkı hükümet tedbirleri idi. Yukarıya aktardığımız ırkçı yasa bu politikanın sonucundan başka bir şey değildi. Zaten, ırkçı, şoven ve faşist iktidarın Kürdistan'a ilişkin vahşet politikası ve uygulamalarına karşı SEYİT RIZA'nın önderliğinde DERSİM'deki hareket 1937'de patlak verdi.

Bu hareketin bastırılması için Türk devleti, büyük birliklerini (hava kuvvetleri ile birlikte) seferber etti. Dersim halkı bu düşman birliklerine karşı yiğitçe savaştı ve hasımlarına çok güçlü kayıplar da verdirdi. Fakat Dersimliler, gerek önderlikteki güçsüzlük, gerek aşiretlerin birbirine düşmesi ve gerekse düşmanın güçlü birlikleri gibi olumsuz etmenlerden dolayı yenilgiye uğradılar.

Kürdistan bugüne kadar daha böylesine katliam ve vahşetle karşı karşıya kalmamıştı. Evet, Dersimlilerin direnişi de oldukça kahramancaydı, fakat isyanın bastırılması sırasında Kürtler daha böylesine alçakça ve vahşice uygulamalara tanık olmamıştı.

Katliamın bilançosu çoluk-çocuk, kadın tam 60.000 Kürt insanıydı.

Faşist kemalist iktidar bununla da yetinmeyerek arkasından şu uygulamalara da girişti:

İsyanın liderleri (SEYİT RIZA başta olmak



üzere) idam edildi. İngiliz gazetecinin sonuca ilişkin araştırmasını kısaca aktarmakta fayda var:

"Kürtler giderek silahsızlandırıldılar, aşiretleri çözüme faaliyetlerine giriştiler, milli dil ve giyim ortadan kaldırılmaya çalışıldı. Kürt isimleri ortadan kaldırıldı, Seyitler bölgelerinden uzaklaştırıldı, ve aşiretlerin bazıları zorla başka vilayetlere yollandılar" (35)

Bu uygulamalar, yukarıda da işaret ettiğimiz gibi, "2510 sayılı" yasanın pratikte uygulanması ve sonuçlarıdır.

Kemalist diktatörlüğün Kürtlere karşı politika ve uygulamaları için, İbrahim KAYPAKKAYA şu doğru ve nesnel belirlemeyi yapmaktadır:

"Kemalist diktatörlük azınlık milliyetlerin, özellikle Kürt milliyetinin bütün haklarını gaspetti. Onları zorla Türkleştirmeye girişti. Dillerini yasakladı. Zaman zaman başgösteren Kürt milli hareketini bazı Kürt feodalleri ile de el ele vererek insafsızca ezdi, genç-ihthiyar binlerce insanı katletti. "Askeri yasak bölge" ilanlarıyla 'örf-i idare' zorbalıklarıyla Kürt halkı için hayatı çekilmez hale getirdi." (36)

Kemalist iktidar dönemindeki ulusal hareketlerin başlıcaları bunlardır. Şimdi de bu hareketlerin niteliğine ilişkin görüşlerimizi belirtelim:

Öncelikle belirtelim ki, Kemalist iktidar dönemindeki bu hareketlerin hepsi de ulusal karakterli hareketlerdi. Ki, bu hareketlerin "milli" karakterlerinin yayında feodal karakter de taşıdığını söyleyelim. Feodal beylerin sözü geçen ulusal hareketlere katılması, bu hareketlerin ne ulusal niteliklerini örtüstürür, ne de "ilerici" karakter taşımalarını. Bu sınıfın, ulusal harekete katılmasının altında yatan somut gerçeklik, merkezi otorienin (TC'nin) kendi hükümlerliklerini tehdit etmeye başlamasıdır. İşte, Kürt beylerinin kendi başlarına hükümlerliklerini koruma arzularıyla, Kürt burjuvazisinin "kendi iç pazarına" kendisinin hakim olma arzuları, Türk hakim sınıflarının elinde bulundukları merkezi otoriteye karşı birleşmiştir. Yazımızın yukarıdaki akışı içerisinde de belirttiğimiz gibi, tarih, bu gibi sınıfların bazı durumlarda birleştiklerini, yani birlikte savaştıklarının yabancı değildi.

Tarihte başgösteren ulusal hareketlerin doğuş nedenleri nasıl ki, iç pazarın ortaya çıkması ve bunun sonucu olarak ulusal bilinç ve uyanışın sağlanması, bunun da ezilen ulusun genç burjuvazisini "kendi yurt içi pazara" hakim olması için ulusal savaşa sürüklediği gerçekliği ise, aynı gerçeklik, yani aynı somut olgular sözkonusu Kürt ulusal hareketler için de geçerlidir. Yine, diğer ezilen uluslarda olduğu gibi, 1923'ler sonrası Kürdistan'da ge-

lişen Kürt ayaklanmalarının da "tabii eğilimi" ulusal devletleri kurma yönündeydi."

Bu arada gerek ezilen ulusun milliyetçi devrimci teşkilatlarından bazıları olsun, gerekse diğer devrimci teşkilatlardan bazıları, yukarıda sıraladığımız "Kürt ulusal ayaklanmalarını" ya çoğunluğunu "ulusal hareketler olarak değerlendirilmemekteler" ya da hepsini. Bu anlayışların oldukça sakat, saçma ve inkarcı bir anlayış olduğunu vurgulayalım. Ki, bu anlayış sahiplerine "ulus, ulusal bilinç ve ulusal ayaklanma nedir/ nasıl başlar" gibi noktaları yeniden gözden geçirmelerini tavsiye ederiz. Adı geçen hareketlerin bir kısmının (çoğunluğu da olabilir) içeriği bağımsız ulusal devletlerini kurma biçiminde gelişmemiş olsa da, bunun o hareketlerin "ulusal hareket olmadığı" gerçekliğini ortadan kaldırmayacağını da söyleyelim. Konuya ilişkin düşüncelerimizin gerçekliği ve doğruluğunu pekiştirmek için, sözü Stalin yoldaşa bırakıyoruz:

"Ulusal içeriği, elbette her yerde aynı olamaz. Bu içerik, hareket tarafından formülendirilen çeşitli istemlere bağlıdır. İrlanda'da, hareket, tarımsal bir niteliğe, Bohemya'da, bir "Dil" sorunu niteliğine bürünür. Şurada, yurttaş eşitliği ve din özgürlüğü, burada "kendi" memurları ya da, kendi diyeti istenir. Çeşitli istemler, çoğu kez, genel olarak ulusu nitelendiren çeşitli belirtileri (dil, toprak vb.) gösterir gibi olurlar." (37)

Yine, diğer yerlerdeki ulusal hareketlerde (savaşlarda) olduğu gibi, Kürdistan'da adı geçen ulusal isyanlara geniş halk katmanlarının katılması da, bu hareketlerin, burjuva karakterli ulusal hareketler olduğu görüngüsünü değiştirmez. Yani, bu hareketleri, ulusal hareketler değil de "halk hareketi" olarak değerlendiremeyiz!

Konuya ilişkin (halkın katılımına) İbrahim KAYPAKKAYA şu bilimsel belirlemeyi yapmaktadır:

"Bütün ülke çapında uygulanan 'örf-i idareler' Doğuda katmerli bir şekil alıyordu. Kürt bölgesi sık sık 'askeri yasak bölge' ilan ediliyordu. vs. vs. Bütün bunların hakim millet şovenizmine bir tepki olarak ezilen millet milliyetçiliğini güçlendirmesi kaçınılmazdır. Kürt köylülerini kendi milletinden burjuvaların ve feodal beylerin safına itmesi kaçınılmazdır. Büyük çoğunluğu Türkçe dahi bilmeyen Kürt halkı, özellikle Kürt köylüleri kendilerini bir sömürge valisi gibi ezen, zulmeden, aşağılayan bu yeni idarenin memurlarına, doğal olarak şiddetli bir tepki gösteriyordu. Köylülerin bu haklı tepkisi zorunlu olarak feodal Kürt beylerinin ve Kürt

burjuvalarının tepkisi ile birleşti. Kürt İSYANLARI böyle doğdu." (38)

Adı geçen ulusal hareketlere ilişkin (özellikle de ŞEYH SAİT ayaklanmasına karşı) yapılan olumsuz ve şoven belirleme ve tavırların en barizini ise, ŞEFİK HÜSNÜ TKP'sinin göstermesidir. Ki, aynı tavrın doğruluğunu ve bu teorinin şampiyonluğunu günümüzde yapanlardan birisi de, Doğu PE-RİNÇEK ve şurasıdır. Bu nokta üzerinde azıcık duralım.

Öncelikle şunu belirtelim ki, Kürt isyanlarının arkasında emperyalist devletlerin parmağı olduğunu, dolayısıyla da Kemalist devletin sözkonusu Kürt isyanlarına karşı takındığı, soykırımcı politikayı "doğrudur", "ilericidir" diyerek savunular olsa olsa gözleri Türk şovenizminden başka bir şeyi görmeyen hakim ulus milliyetçileri olur ancak.

Birincisi, yeni (Kemalist) devletin Kürtlere yönelik saldırısı sadece Kürt feodallerine karşı değil, tüm Kürt halkına yönelik, yani çocuk-çocuk, kadın-erkek demeden onbinlerce Kürdün katledilmesine yöneliktir.

İkincisi, adı geçen hareketlerin "emperyalist devletler tarafından kışkırtıldığını" somutlayacak hiçbir delil yoktur ve gösterilemez de.

Üçüncüsü, diyelimki sözkonusu isyanlar (özellikle de Şeyh SAİT isyanı için söylenmektedir), "İngiliz emperyalizmi tarafından kışkırtılmış", yani bu isyanın başlatılmasında İngiliz emperyalizminin parmağının olduğunu kabul edelim. Böylesi bir durum karşısında bile, sınıf bilinçli proletaryaya düşecek görev, yine, sözkonusu "hareketlerin bastırılması" ya da "Kemalist iktidarı bu yönlü isyanları kanla bastırmasını" alkışlayamaz ve ona "ilerici/devrimci" atıflarda bulunamaz.

Sözkonusu isyanların bastırılmasını savunmak ve alkışlamak hakim ulusun Kürt ulusu üzerindeki milli baskısını meşru görmekle eş anlamlıdır.

Dördüncüsü, isyanların olduğu koşullarda İngiliz ve Fransız emperyalistleriyle işbirliği içerisinde olan Kürtler değil, tam tersine Kemalistlerdir.

Beşincisi, sözkonusu teoriyi savunan (Kürt isyanlarının bastırılmasını "haklı" görüp alkışlayanlar) ve ondan da öte Kemalist devlete "ilericilik-devrimcilik" atıflarında bulunanlar UKKTH'nın "ne anlama geldiğini" ya bilmeyenlerdir, ya da bilmelelerine karşın bilinçli olarak çarpitan sınıf işbirlikçisi iflah olmaz ve alçak sosyal-şovenlerdir. Çünkü, bu anlayış sahibi şarlatanlar, her ezilen ulusun burjuva milliyetçiliğinin, zulme karşı yönelmiş hareketinin genel bir demokratik muhteva taşıdığını göre-

miyorlar ya da görmek istemiyorlar.

Altıncısı, bir ulusal devletin, sözkonusu ulusun feodalleri ve burjuvaları önderliğinde gelişmesi, bu hareketin tümünden "gerici" karaktere sahip olduğu anlamına gelmez. Hatta emperyalistler tarafından dahi destekleniyor olması, isyanların, tümünden "gerici" nitelik taşıdığını getirmedeği/getirmeyeceği gibi, sınıf bilinçli proletarya bu "gerici" yanları taşıyor diye de hiç bir zaman hakim sınıfları alkışlamaz, ve bu hareketlere karşı "zor kullanılmasını" haklı-meşru saymaz. O, ancak kitleleri, bu gerici anlayışlara ve tavırlara karşı uyanık olması için uyarır. Yani, bu gibi hareketler "gerici de olsa" o harekete karşı zor kullanmayı savunmadığı gibi, bilfiil desteklemez ve bu hareketlerin önderliklerini ideolojik olarak teşhir etmekten de sakınmaz!

Bu konuda Lenin yoldaşın Finlilere (Fin burjuvazisine) karşı takındığı tavır somut bir örnektir.

Özcesi, İbrahim yoldaşın da işaret ettiği gibi, "İngiliz emperyalizminin Şeyh SAİT hareketinde parmağı olduğunu iddia ederek, Türk devletinin, Kürt ulusun kendi kaderini tayin hakkını çiğnemesini/kitle katliamlarına girişmesini vs. haklı ve ilerici göstermeye çalışanlar bir kere daha tekrarlayalım, iflah olmaz Türk şovenistleridir." (39)

Buraya kadar Türkiye Kürdistanı'nda başgösteren (1923-37 tarihi arası) ulusal ayaklanmalar ve bunların karakterlerine ilişkin özet olarak da olsa sözettik.

Şimdi ise, diğer ülkelerdeki Kürt ulusal ayaklanmaları ve hareketlerine ilişkin düşüncelerimizi aktaralım. Yalnız, bu arada günümüz Türkiye Kürdistanı'ndaki ulusal hareket ve hareketlere ilişkin fikirlerimizi ortaya koymak için ileride tekrar dönüp-değineceğimizi belirtelim.

Diğer ülkelerdeki Kürt ulusal mücadelesinden söz etmemizin amacı, birincisi, okurun ve kamuoyunun sözkonusu yerlerdeki ulusal mücadeleleri öğrenmesi, yani yakından tanınması oluştururken,

İkincisi, sözkonusu yerlerdeki Kürt ulusal mücadelesinin ve ulusal partilerine ilişkin, sınıf bilinçli proletaryanın belirleme ve tavrının öğrenilmesi,

Üçüncüsü ise, adı geçen yerlerdeki ulusal hareketlerin gerek Türkiye Kürdistanı'ndaki ulusal hareketlerle, gerekse Türkiyedeki sosyal kurtuluş (sosyal devrim) mücadelesi ile yakından ilişkisi olduğundandır.

2 - ) İRAK KÜRDİSTAN'INDAKİ ULUSAL MÜCADELELER VE BUNLARIN DURUMU: (GÜNEY KÜRDİSTAN)

2.Dünya savaşı yıllarına gelindiğinde, Irak Kürtleri üzerindeki baskının dozajı Türkiye, İran

ve Suriye'dekilere oranla daha az olduğunu he-mence belirtelim.

Baskıların dozajının yüksek boyutlu olmaması-nın altında yatan birinci etmen Irak hükümetinin (iktidarının) içerisinde bulunduğu otorite boşluğu idi. Yani, iktidarın kendisi hayli güçsüz koşullar içerisindeydi.

Bilindiği gibi, 2.dünya savaşı öncesi yıllarda Irak neredeyse İngiltere'nin "sömürgesi" durumundaydı. Elbette, kelimenin tam anlamıyla sömürge idi diyemeyiz. Fakat, "yarı-sömürge" statüsünün de görünürde olduğu da bir gerçektir. Daha açıkçası, Irak'a "sömürge" dememek elde bile değil. Yine bilindiği gibi, Alman emperyalistlerinin gerek savaş öncesi yayılmacılıktaki başarıları, gerekse savaşın ilk yılları içerisinde elde ettiği başarı ve saldırı üstünlüğü Irak'ta Alman yanlısı, İngiltere aleyhtarı bir hareketin gelişmesine neden oldu.

Savaşın seyri içerisinde İngiltere'nin savaşa girmesi ile birlikte Irak Almanya ile olan diplomatik ilişkisini kesti. Bu gelişmelerin sonunda başgösteren İngiliz aleyhtarı hareket (1941 yılında) Irak'ta iktidara el koydu. İngiltere, Irak üzerindeki nüfuzunun kaybedilmesine göz yumamazdı elbette. İşte emperyalist çıkarları ve nüfuzunu tekrar elde etmek için İngiltere, önceki anlaşmalara dayanarak Irak'a asker çıkarmakta gecikmedi. Ve emperyalist haydutluğun emrettiği şekilde hiç zaman kaybetmeden hemde-Mayıs 1941 yılında Bağdat'a girerek Alman yanlısı iktidarı yıkararak, kendi yanlısını tekrar işbaşına getirdi.

İşte bu gibi Irak iktidarının kendi içinde kaosu, otorite boşluğuna neden olduğundan, dolayısıyla Kürtler üzerindeki baskı ve otoritesi de istedikleri gibi uygulayıp-sağlayamıyorlardı.

Birinci etmen bu iken, bir de, 2.dünya savaşında emperyalist devletlerin (özellikle de üçlü faşist kampın) aldıkları yenilgi ve Sovyetlerin kazandığı başarı, artı olarak da bir çok ülkede Demokratik Halk devrimlerin başarıyla sonuçlanması, uluslararası arenada bıraktığı olumlu etki, Irak Kürtlerinin üzerindeki baskı dozajının az olmasının nedenleri içerisinde sayabiliriz.

Dünya'daki bu olumlu siyasi (sosyalist ülkelerin bir bir artması) atmosferden doğal olarak Irak Kürdistanı da etkilendi. Ki bu etkileşimler sonucudur ki, Irak Kürdistanı'nda bir çok siyasi örgüt kurularak mücadeleye giriştiler. Yalnız, sözkonusu yeni oluşan örgütlerin hiç birisi de komünist değildi.

İşte bu siyasi ortamdan yararlanan eski Kürt teşkilatları (örgütler) yeniden faaliyete geçtiler.

Bunlardan, XOYBÜN (ayaklanma) yeniden örgütlenme faaliyetine girişti, fakat faaliyet oldukça kısıtlı idi. Yani, Kürt aşiretleri ve Kürtler arasında yeterli bağlara ve nüfuza sahip değildi.

Aynı dönemde kurulan Kürt örgütü ise, HEWI (ÜMİT) adıyla kurulan örgüttür. Bu örgütün Kürtler içerisindeki nüfuzunun Xoybün'den daha güçlü olduğunu belirtelim. Bu örgüt saflarında, su-baylar, aydınlar ve hükümet görevlilerinden hayli Kürdün yer aldığını ve bu katmanların etkin olduğunu da söyleyelim. Amacı, "bütün Kürdistan'ın bağımsızlığı değil, kısmi özerkliklerle yetinmek" idi. Aynı örgütün HEWI AZADI (özgürlük) adlı gazete çıkartarak propaganda ve örgütlenme faaliyeti sürdürdüğünü de ekleyelim. Bu gibi örgütlenmelerinin yanında aşiret reisleriyle bağlarını koparmadıklarını ve devam ettirdiklerini de vurgulayalım.

Yine aynı yıllar içerisinde kurulan diğer bir milliyetçi örgüt ise, KOMELA idi.

Bu üç örgüt dışında başkaca bazı ufak-tefek örgütlerde vardı, fakat bu örgütlerin etkinlikleri yoktu.

Bu gibi gelişmeler sonrası, yani 1942 yılında kurulan KÜRT MİLLİYETÇİ PARTİSİ'nin Irak'ın Süleymaniye, Musul, Erbil (ki buralar Kürtlerin yerleşim yeridir) gibi yerelerde önemli derecede nüfuzunun (etki) olduğunu da belirtmekte fayda var. Sözü geçen partinin KEREKÜK'te kurulduğu ve parti içerisinde Türkiye ve İran Kürdistanı'ndan da Kürtlerin yer aldığını belirtelim ayrıca.

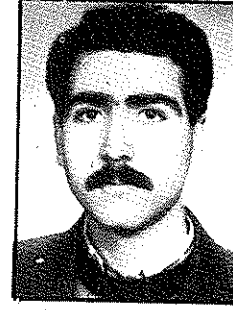
Bu yıl, yani 1942 yılı içerisinde "önemli" bir diğer gelişme ise IKP (Irak Komünist Partisi)'nin kurulmasıdır. Kurulması önemli bir gelişme olmasına karşın, politikasının şovenist olması ise hayli olumsuz bir gelişme idi. Daha açıkçası, Kürt ulusal hareketi karşısında, sürekli el değiştiren egemen-ezen hükümet ve iktidarların yanında yer alarak sınıf işbirlikçisi politika izlemekteydi.

#### KAYNAKÇALAR:

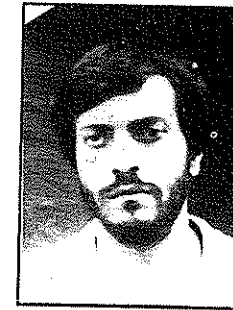
- 30- Age. Sf. 130
- 31- Lenin, DUKH. Sf. 30
- 32- Mao Zedung, Teori ve Pratik, Sf. 132
- 33- Lenin, DUKH. Sf. 146
- 34- EDGARD BLANCE, 1961-70 Irak Krdst. Kur. Muc. Sf.59
- 35- Age. Sf. 221
- 36- İ. KAYPAKKAYA, Seçme Eserler, Sf. 134
- 37- Stalin, MUSS. Sf. 24
- 38- İ. KAYPAKKAYA, Seçme Yazılar, Sf. 218
- 39- Age. Sf. 221

DEVAM EDECEK.

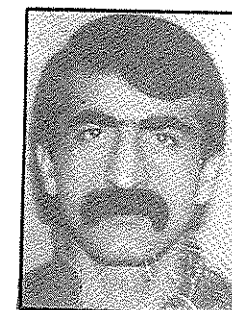
## Onları Öldürenler, Yaşamları Boyunca Öldürdükleri Devrimcilerin Silüetini Bir Gölge Gibi Arkalarında Hissedeceklerdir/Hissettireceğiz!



İ.Hakkı ADALI



Fevzi YALÇIN



Kemal SOĞUKPINAR



Reha ŞEN

### "ABİMAEL GUZMAN'IN (GONZALO) YAŞAMINI SAVUNMA KOMİTESİ" NİN ÇAĞRISIDIR

12 Eylül 1992'de Peru'da Peru Komünist Partisinin başkanı Gonzalo olarak bilinen Abimael Guzman ABD suç makinasınca donatılmış Fujimori rejimi tarafından tutsak alındı.

Şu anda dünyanın en kanlı hükümetlerinden birisinin elinde olan Abimael Guzman'ın hayatı hakkında korkuya kapılmak için bir çok neden var. Peru devleti sistematik olarak, elindeki tutukluları defalarca katletmiştir. 1986'da El Fronton cezaevinde yüzlerce devrimciyi katleden Peru hükümeti, bu yıl içerisinde de Mayıs ayında Canto Gründe cezaevinde 40 kadın ve erkek tutukluyu soğukkanlılıkla katletmiştir. Peru anayasası askıda ve Fujimori, Abimael Guzman için idam cezası çıkartılabılır şekilde tehditler savuruyor.

Buna mücadele etmeyelim!

Politik inancı ne olursa olsun, Peru'da dürüst, bilgili hiçbir gözlemci Abimael Guzman'ın milyonlarca, köylünün, işçinin, öğrencinin, aydının önderi olduğunu inkar edemez. Hiçbir şekilde onun önderliğinde yürütülen 12 yıllık uzun savaş "terörist hareket" diye nitelendirilemez. Hiçbir şekilde, Abimael Guzman'ın, devrimci parti ve ordunun tutsak edilmiş lideri olduğu yadsınamaz.

**Not:** PKP başkanı Gonzalo ile dayanışma içinde olmak ve Peru hükümeti üzerinde baskı oluşturmak için tüm okurlarımızın aşağıdaki telgraf metnini Peru Adalet Bakanlığına ve Peru Almanya Büyükelçiliğine göndereceklerini umuyoruz.

#### Telgraf Metni:

Temsilcisi olduğunuz Peru hükümeti, Peru KP'si önderi Abimael GUZMAN'ı tutuklamış bulunmaktadır. Tüm dünya halkları tarafından Peru halkının "Başkan GONZALO"su olarak görülen Abimael GUZMAN'ın tutuklanmasını protesto ediyor ve temsilcisi olduğunuz devletin tarih önünde hesap vereceğine olan inancımızı belirtiyoruz.

Peru Adalet Bakanlığı: Fax: 00511442 64 68 Peru Almanya Büyükelçiliği: Fax: 02283797 75

# Özgürlük İstemini Masal Dinletisinde Sundun MASAL KADAR UZUN ÖMÜRLÜ OLACAKSIN

74 yıllık bir yaşamın 50 küsur yılını aralıksız olarak; asırlardır baskı ve kölelik altında tutulmuş, parçalanmış, ezilmiş ve acı çektirilmiş Kürt ulusunun özgürleştirilmesi için mücadeleye adayan bu uğurda sayısız acılar "tadan" hapisler, işkenceler ve sürgünler yaşayan, Kürtler'in özgürlüğünü savunurken insanlığın genel özgürlük yürüyüşüne de katkıda bulunan bir ihtiyar fikir savaçsısı daha faşizmin cinayet şebekelerince katledildi.

Türkiye cumhuriyeti devleti, dünyanın askeri olarak belli başlı 4 güçlü ülkesinden biri olduğuyula övünmenin, yüzbin kişinin üzerinde seyreden bir polis gücüne sahip olmanın, bir o kadar da MİT kontr-gerilla özel tim ve korucu gücüne sahip olmanın kendi güvenliğine yetmeyeceğini anlamış olacak ki bir ihtiyarı bu gücünü darmadağan edecek bir yenilmez ordu derekesinde görüp katletmekle; gücünün kofluğunu ortaya koymuştur.

Musa ANTER gibi kaleminden başka bir silahı, fikirlerinden başka gücü olmayan, ve ortalama insan ömrünün son sınırına gelen saç sakalı ak-pak olmuş zaman zaman "evlatları"nın fiziki desteğiyle yürüyecek kadar bedenen yaşlanmış bir ihtiyar dedeyi öldürme eylemiyle faşizm; birkez daha kendi korkularına ve kabuslarına yenilmiştir. Musa ANTER'in "Hatıralar"ına "Brina Reş"ine ve kürt halkının derinden yüzeye vuran "Kımlı" tısına yenilmiştir.

Çünkü faşizm insan olmanın bütün özelliklerini tüketmiş bulunmanın zavallılığıyla bu özelliklere ve

erdemlere sahip herkese; kundaktaki bebeğe de, yetmişaltılık dedeye de korkunç bir kin duymakta bu nedenledir ki, özgürlük fikrini bir masalcı dedenin tarzında anlatmak kadar güzel bir dinletiyile ortaya koyabilen; bu yüzden defalarca çıkarıldığı Sıkıyönetim Mahkemelerinde Faşizmin yargıçlarını bile bu değerleri savunurken telaşa sokan ve rolleri konusunda onları tereddüte sevk eden bu tatlı dilli dedeyi öldürmek suretiyle fiziki güçsüzlüğüne ve bu dede de bulunan ama kendisinde olmayan dilsizliğine yenilmiştir. Zira faşizmin kendini halka kabul ettirecek haklılığı da, doğruluğu da kalmamış, bütün yalanlarını da tüketmiştir. Bu nedenledir ki aydınlığa bile alerji duyan olarak, karanlığın irin dişli yarasası, aydınlığın korkağı olmuştur.

Evet faşizm Musa ANTER'i öldürerek halkın gelişen mücadelesi karşısında sürüklendikleri müthiş deprasyonu ve yenilgi psikozunu da açığa vurdu. İşçileri bakanı Sezgin parlamentoda bu cinayetin de bulunduğu soru önergesine verdiği cevapta halka "terörden şikayet etmeye hakları bulunmadığını" söyleyerek, devlet olarak "karanlık" denen bütün cinayetlerin azmettiricisini de nihayet ortaya çıkardı...

Ne yapabilirler ki başka?.. Çeşitli

Milliyetlerden Türkiye halkına insanlık yararına, şimdiye kadar ne verdiler ki? Patron Ağa devletinin şu ana dek olduğu gibi şimdiden sonra da verebildiği/vereceği: Kurşun ve baruttur; yoksulluk ve pahalılıktır; zulüm ve işkencedir. Alabildiği ise Musa ANTER'lerin zaten 3-5 günü kalmış yaşamıdır.

Ne büyük yanılıdır ki Musa ANTER'in yaşamı; 'Hatıraları' olarak, köşe yazıları olarak, "Brina Reş" olarak ve "kımlı" olarak Kürt halkının ve bütün özgürlük savaçlarının odasındadır; işyerindedir, çekmecesindedir ve gerillanın sırt çantasındadır. Artık Musa ANTER'LER çoğalacaktır. Şimdiden sonra binlerce Musa ANTER düşünecek, binlerce Musa ANTER konuşacak ve binlercesi özgürlük diye haykıracaktır; faşizm ise lanetlenektir!